

ΙΣΤ
ΑΡΧ
1930

Ψηφιοποιήθηκε από το Ίνστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Π. Κ. Πετρόπουλος
τάξις δε'

Μ. Φ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ ΝΟΥΑΡΟΥ
Καθηγητοῦ τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν, πρώην Γεν. Ἐπιθ. Σμύρνης.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΤΡΑΓΩΔΙΑΙ

ΚΑΤ' ΕΚΛΟΓΗΝ

ΜΕΤΑ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΥ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΤ' ΤΑΞΙΝ ΤΟΥ (ἑξαταξίου) ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Ἐγκριθὲν ἐν τῷ τελευταίῳ διαγωνισμῷ ἐπὶ πενταετίαν
ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1930—1931.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΡΩΤΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ

52—ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ—ΜΕΓΑΡΟΝ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ 52

1930

Πάν γνήσιον αντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ
συγγραφέως καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ ἐκδότου.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ

ΧΟΡΟΣ

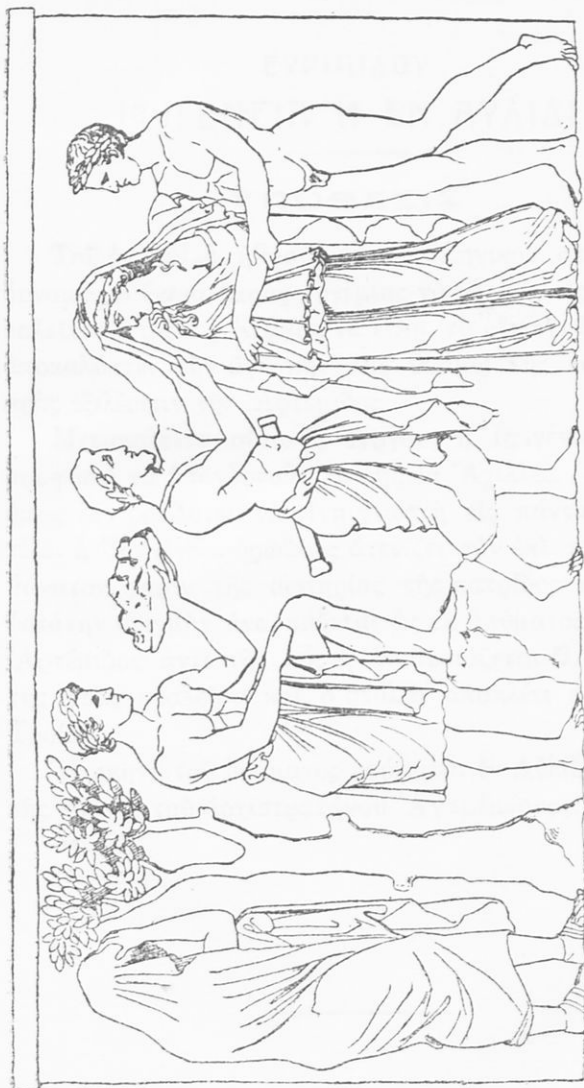
ΜΕΝΕΛΑΟΣ

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

ΑΧΙΛΛΕΥΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ἄγαμέμνων.

Φεράτων κρατῶν
πινάκιον ὀτοφῶν διὰ τὴν θυσίαν.

Κάλχας.

Ἴφιγένεια.

Ἀχιλλεύς

Ἡ Θυσία τῆς Ἰφιγενείας ἐν Αἰΐδῃ. (Ἀνάγλυφον περίφημον ἐν Φλωρεντία.)

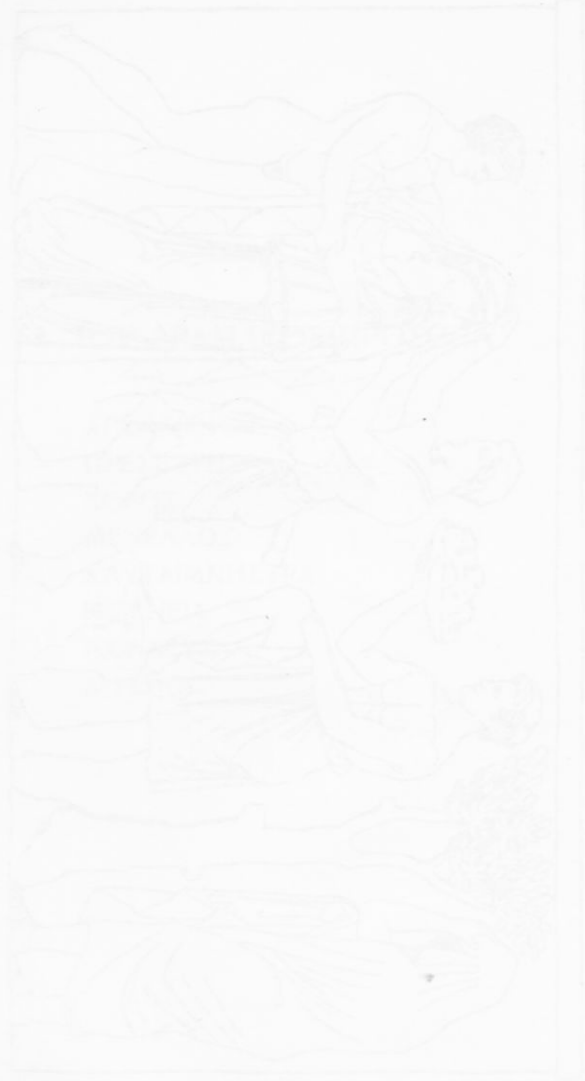
Απεικόνιση της προέλευσης του γένους (από τον Πλάτωνα) στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Πλάτωνας, Συμπόσιος, 209d-210c

Πλάτωνας

Πλάτωνας

Πλάτωνας

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Τοῦ ἐν Αὐλίδι ἠθροισμένου Ἑλληνικοῦ στόλου μὴ δυναμένου ἔνεκα ἄκρας νηνεμίας νὰ πλεύσῃ εἰς Τροίαν, καλεῖται ὁ μάντις Κάλχας νὰ εἴπῃ τὸ αἴτιον, ὅστις καὶ ἀποκαλύπτει τὴν ἀνάγκην τῆς θυσίας τῆς Ἰφιγενείας πρὸς ἐξιλέωσιν τῆς Ἀρτέμιδος.

Μετακαλεῖται οὕτω ἐξ Ἄργους ἡ Ἰφιγένεια ἐπὶ τῇ προφάσει νὰ ὑπανδρευθῇ τὸν ἥρωα Ἀχιλλέα. Ἡ ἀπάτη ὅμως δὲν βραδύνει νὰ γίνῃ γνωστὴ εἰς πάντας καὶ ἐν τέλει ἡ Ἰφιγένεια ἠρωϊκῶς ἀτενίζει τὸν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ θάνατον χάριν τῆς σωτηρίας τῆς πατρίδος· ἀλλὰ τὴν ὑστάτην στιγμὴν ἀναρπάζεται ὡς ἐκ θαύματος ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος· ἀντὶ τῆς κόρης δὲ θυσιάζεται ἔλαφος, ὑπὸ τῆς θεᾶς σταλεῖσα καὶ ὁ στόλος ἀποπλέει αἰσίως εἰς Τροίαν.

Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Αὐλίδι καὶ πρὸ τῆς σκηνῆς τοῦ ἀρχιστρατήγου Ἀγαμέμνονος.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ Η ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ
ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Το ερώτημα που τίθεται είναι αν η
δυναμική των εθνικών οικονομιών
μπορεί να είναι η ίδια με την
δυναμική της αγοράς της Ευρώπης
και αν όχι, γιατί.

Μεταξύ των εθνικών οικονομιών
υπάρχει μεγάλη διαφορά. Η
αμερικανική οικονομία είναι πολύ
πιο δυναμική από την ευρωπαϊκή
και η ευρωπαϊκή οικονομία είναι
πολύ πιο αδύναμη από την
αμερικανική. Η διαφορά αυτή
οφείλεται στην διαφορετική
δυναμική των εθνικών οικονομιών
και στην διαφορετική δυναμική
της αγοράς της Ευρώπης.

Η απάντηση στο ερώτημα είναι ότι
η δυναμική των εθνικών οικονομιών
δεν είναι η ίδια με την δυναμική
της αγοράς της Ευρώπης.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

- ΑΓΑ. ὦ πρέσβυ, δόμων τῶνδε πάροιθεν
στείχε. ΠΡ. στείχω. τί δὲ καινουργεῖς,*
Ἄγάμεμνον ἄναξ; ΑΓΑ. σπεύσεις; ΠΡ. σπεύδω.
μάλα τοι γῆρας τοῦμὸν ἄυπνον
καὶ ἐπ' ὀφθαλμοῖς ὄξυ* πάρεστιν. 5
- ΑΓΑ. τίς ποτ' ἄρ' ἀστήρ ὄδε πορθιμεύει;*
ΠΡ. Σείριος ἐγγὺς τῆς ἑπταπόρου*
Πλειάδος ἄστων* ἔτι μεσσήρης.*
- ΑΓΑ. οὐκουν φθόγγος* γ' οὐτ' ὀρνίθων
οὔτε θαλάσσης· σιγαὶ δ' ἀνέμων 10
τόνδε κατ' Εὐριπον ἔχουσιν.*
- ΠΡ. τί δὲ σὺ σκηνῆς ἐκτὸς αἴσεις,
Ἄγάμεμνον ἄναξ;
ἔτι δ' ἡσυχία τῆδε κατ' Αὐλιν,
καὶ ἀκίνητοι* φυλακαὶ τειχέων. 15
στείχωμεν ἔσω. ΑΓΑ. ζηλῶ σέ, γέρον,
ζηλῶ δ' ἀνδρῶν ὃς ἀκίνδυνον
βίον ἐξεπέρασ' ἀγνώς* ἀκλεής·
τοὺς δ' ἐν τιμαῖς ἦσσαν ζηλῶ.
- ΠΡ. καὶ μὴν τὸ καλόν γ' ἐνταῦθα βίου. 20
- ΑΓΑ. τοῦτο δέ γ' ἔστιν τὸ καλὸν σφαλερόν'
καὶ φιλότιμον*
γλυκὺ μὲν, λυπεῖ δὲ προσιστάμενον.
τοτὲ μὲν τὰ θεῶν οὐκ ὀρθωθέντ'*
ἀνέτρεψε βίον, τοτὲ δ' ἀνθρώπων 25
γνώμαι πολλαὶ
καὶ δυσάρεστοι* διέκναισαν.*
- ΠΡ. οὐκ ἄγαμαι* ταῦτ' ἀνδρὸς ἀριστέως·
οὐκ ἐπὶ πᾶσιν σ' ἐφύτευσ' ἀγαθοῖς,
Ἄγάμεμνον, Ἄτρεΰς. 30

δεῖ δέ σε χαίρειν καὶ λυπεῖσθαι·
θνητὸς γὰρ ἔφυς. κἄν μὴ σὺ θέλῃς,
τὰ θεῶν οὕτω βουλόμεν' ἔσται.
σὺ δὲ λαμπτήρος φάος ἀμπετάσας*
δέλτον τε γράφεις 35,
τὴνδ' ἦν πρὸ χερῶν ἔτι βαστάζεις,
καὶ ταῦτὰ πάλιν γράμματα συγγεῖς*
καὶ σφραγίζεις λύεις τ' ὀπίσω
ρίπτεις τε πέδῳ πεύκην,* θαλερὸν
κατὰ δάκρυ χέων, 40,
καὶ τῶν ἀπόρων* οὐδενὸς ἐνδεῖς
μὴ οὐ μαίνεσθαι.
τί πονεῖς; τί νέον περὶ σοί, βασιλεῦ;
φέρε κοίνωσον μῦθον ἐς ἡμᾶς.
πρὸς δ' ἄνδρ' ἀγαθὸν πιστόν τε φράσεις· 45,
σῆ γάρ μ' ἀλόχῳ τότε Τυνδάρεως
πέμπει φερνῆν
συννυμφοκόμον τε δίκαιον.*

ΑΓΑ. ἐγένοντο Λήδα Θεσιιάδι τρεῖς παρθένοι,
Φοίβη Κλυταιμνήστρα τ' ἐμὴ ξυνάορος 50,
Ἐλένη τε· ταύτης οἱ τὰ πρῶτ' ὠλβισμένοι*
μνηστῆρες ἦλθον Ἑλλάδος νεανίαι.
δειναὶ δ' ἀπειλαὶ καὶ κατ' ἀλλήλων φόνος
ξυνίσταθ',* ὅστις μὴ λάβοι τὴν παρθένον.
τὸ πρᾶγμα δ' ἀπόρως εἶχε Τυνδάρεω πατρί, 55,
δοῦναί τε μὴ δοῦναί τε, τῆς τύχης ὅπως
ἄψαιτ'* ἄθραυστα.* καὶ νιν εἰσῆλθεν τάδε,
ὄρκους συνάψαι δεξιᾶς τε συμβαλεῖν
μνηστῆρας ἀλλήλοισι καὶ δι' ἐμπύρων
σπονδὰς καθεῖναι κἀπαράσασθαι* τάδε, 60,
οὔτου γυνὴ γένοιτο Τυνδαρὶς κόρη,
τούτῳ συναμυνεῖν, εἴ τις ἐκ δόμων λαβῶν
οἴχοιτο τόν τ' ἔχοντ' ἀπωθοίη λέχους,
κἀπιστρατεύσειν καὶ κατασκάψει πόλιν
Ἑλλην' ὁμοίως βάρβαρόν θ' ὄπλων μέτα. 65,
ἐπεὶ δ' ἐπιστώθησαν ἐμπέδως, γέρων
ὑπῆλθεν* αὐτοὺς Τυνδάρεως πυκνῆ φρενί,

διδοὺς ἐλέσθαι θυγατρὶ μνηστήρων ἕνα,
 ὅτου πνοαὶ φέροισεν Ἀφροδίτης φίλαι.
 ἦ δ' εἴλεθ', ὅς σφε* μήποτ' ὄφελεν λαβεῖν, 70
 Μενέλαον. ἔλθων δ' ἐκ Φρυγῶν ὁ τὰς θεὰς
 κρίνων ὄδ', ὡς ὁ μῦθος Ἀργείων ἔχει,
 Λακεδαιμόν', ἀνθηρὸς μὲν εἰμάτων στολῇ
 χρυσῶ τε λαμπρὸς βαρβάρῳ χλιδήματι,
 ἐρῶν ἐρῶσαν ὄχετ' ἐξαναρπάσας 75
 Ἑλένην πρὸς Ἴδης βούσταθμ',* ἐκδημον λαβῶν
 Μενέλαον· ὁ δὲ καθ' Ἑλλάδ' οἰστρήσας* δρομῶ
 ὄρκους παλαιοὺς Τυνδάρεω μαρτύρεται,
 ὡς χρὴ βοηθεῖν τοῖσιν ἠδίκημένοις.
 τοῦντεῦθεν οὖν Ἕλληνες ἄξαντες* δορί, 80
 τεύχη λαβόντες στενόπορ' Αὐλίδος βάρηρα
 ἤκουσι τῆσδε, ναυσὶν ἀσπίσιν θ' ὁμοῦ
 ἵπποις τε πολλοῖς ἄρμασίν τ' ἠσκημένοι.
 κάμῃ στρατηγεῖν δῆτα Μενέλεω χάριν
 εἴλοντο, σύγγονόν γε. τᾶξίωμα δὲ 85
 ἄλλος τις ὄφελ' ἀντ' ἐμοῦ λαβεῖν τόδε.
 ἠθροισμένου δὲ καὶ ξυνεσιῶτος στρατοῦ,
 ἤμεσθ' ἀπλοῖα χρώμενοι κατ' Αὐλίδα.
 Κάλχας δ' ὁ μάντις ἀπορία κεχρημένοις
 ἀνεῖλεν* Ἰφιγένειαν ἣν ἔσπειρ' ἐγὼ 90
 Ἀρτέμιδι θῦσαι τῇ τόδ' οἰκούσῃ πέδον,
 καὶ πλοῦν τ' ἔσεσθαι καὶ κατασκαφὰς Φρυγῶν.
 κλύων δ' ἐγὼ ταῦτ', ὀρθίφ* κηρύγματι
 Ταλθύβιον εἶπον πάντ' ἀφιέναι στρατόν, 95
 ὡς οὔποτ' ἂν τλᾶς θυγατέρα κτανεῖν ἐμῆν.
 οὐ δὴ μ' ἀδελφὸς πάντα προσφέρων λόγον
 ἔπεισε τλῆναι δεινά. κἂν δέλτου πτυχαῖς
 γράψας ἔπεμψα πρὸς δάμαρτα τὴν ἐμῆν
 στέλλειν Ἀχιλλεῖ θυγατέρ' ὡς γαμουμένην, 100
 τό τ' ἀξίωμα τάνδρὸς ἐγκαυρούμενος,*
 συμπλεῖν τ' Ἀχαιοῖς οὔνεκ' οὐ θέλοι λέγων,
 εἰ μὴ παρ' ἡμῶν εἴσιν εἰς Φθίαν λέχος
 πειθῶ γὰρ εἶχον τήνδε πρὸς δάμαρτ' ἐμῆν,
 ψευδῇ συνάψας* ἀμφὶ παρθένου γάμον. 105

μόνοι δ' Ἀχαιῶν ἴσμεν ὡς ἔχει τάδε
 Κάλχας Ὀδυσσεὺς Μενελέως θ'. ἃ δ' οὐ καλῶς
 ἔγνων τότ', αὐθις μεταγράφω καλῶς πάλιν
 εἰς τήνδε δέλτον, ἦν κατ' εὐφρόνης* σκιὰν
 λύοντα καὶ συνδοῦντά μ' εἰσείδες, γέρον. 110
 ἀλλ' εἶα χώρει τάσδ' ἐπιστολὰς λαβῶν
 πρὸς Ἄργος. ἃ δὲ κέκευθε δέλτος ἐν πτυχαῖς,
 λόγῳ φράσω σοι πάντα τὰγγεγραμμένα·
 πιστὸς γὰρ ἀλόχῳ τοῖς τ' ἐμοῖς δόμοισιν εἶ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 115 — 606

Ὁ Ἀγαμέμνων φανερώνει εἰς τὸν Πρεσβύτην τὸ περιεχόμενον τῆς πρὸς τὴν Κλυταιμνήστραν ἐπιστολῆς, τοῦ νὰ μὴ στείλῃ δηλαδὴ τὴν Ἴφιγένειαν εἰς τὴν Αὐλίδαν, ὡς τῇ εἶχε παραγγέλει προηγουμένως, χάριν δῆθεν τῆς ὑπανδρείας τῆς πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, καὶ παρακαλεῖ τὸν γέροντα νὰ σπεύσῃ, ἵνα μὲ κάθε τρόπον ἐμποδίσῃ τὴν ἄφιξιν τῆς κόρης. Ὁ Πρεσβύτης ἀναχωρεῖ δρομαίως, ὁ Ἀγαμέμνων ἀπέρχεται εἰς τὴν σκηνὴν του καὶ ὁ χορὸς τῶν ἐκ Χαλκίδος τῆς Εὐβοίας γυναικῶν εἰσέρχεται (*πάροδος*) εἰς τὸ θέατρον, ἐκ περιεργείας ὠθούμενος νὰ ἴδῃ τὸν θαυμαστὸν παρὰ τὴν Αὐλίδαν στρατὸν καὶ στόλον τῶν Πανελλήνων. Ὁ Χορὸς ἐν τῷ ἄσματί του ἀπαριθμεῖ τοὺς ἥρωας οὓς εἶδε κατὰ τὴν πορείαν του, ἦτοι τοὺς δύο Αἴαντας, τὸν Διομήδην καὶ τὸν Ὀδυσσεῆα καὶ ἄλλους, περιγράφει τὸν νικηφόρον ἀγῶνα ὀπλίτου δρόμου τοῦ Ἀχιλλέως πρὸς τέθριππον ἄρμα τοῦ Εὐμήλου καὶ ἐκθαμβούμενος ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν παρὰ τὴν παραλίαν τῆς Αὐλίδος ἠγχιυροβολημένων ὑπερχιλίων πλοίων, ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι, ἐξ ὧν εἶδεν ἐνταῦθα καὶ ἔχει ἀκούσει προηγουμένως, ἡ καταστροφή τῶν ἐχθρικῶν παρατάξεων θὰ εἶναι βεβαία.

Ἐνῶ ὁ Μενέλαος (*πρῶτον ἐπεισόδιον*) ἔξω τῆς σκηνῆς τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἐπεσκόπει γύρω, ἀναμένων τὴν ἄφιξιν τῆς Ἴφιγένειας, ἀντελήφθη τὸν γέροντα τρέχοντα μὲ μίαν ἐπιστολὴν εἰς τὰς χεῖράς του. Ὑποπτευθεὶς τὸν σταματᾷ, τοῦ ἀφαιρεῖ διὰ τῆς βίας τὴν ἐπιστολὴν ἣν καὶ ἀναγινώσκει, καὶ ὁ θόρυβος τῆς ἐριδος τοῦ Μενελάου καὶ τοῦ Πρεσβύτου φέρει τὸν Ἀγαμέμνονα ἔξω τῆς σκηνῆς του, ὅπου οἱ δύο ἀδελφοὶ διαπληκτίζονται, τοῦ μὲν Μενε-

λάου ἀποδίδοντας προδοσίαν τῆς Ἑλληνικῆς εἰς Τροίαν στρατείας εἰς τὸν Ἀγαμέμνονα, τούτου δὲ ἀργουμένου νὰ γίνῃ παιδοκτόνος χάριν τῆς ἀνηθίκου συζύγου του, τῆς Ἑλένης. Ἐνῶ δ' εἶναι ἔτοιμος νὰ ἀπέλθῃ ἀπειλῶν ὁ Μενέλαος, ἐμφανίζεται ἄγγελος ἀναγγέλλων μετὰ χαρᾶς ὅτι ἡ βασίλισσα Κλυταιμνήστρα μετὰ τῆς Ἴφιγενείας καὶ τοῦ μικροῦ Ὀρέστου, ἀνακόψασαι τὸν δρόμον τῶν ἵνα ἀναπαυθῶσιν ὀλίγον παρά τινα κρήνην, καταφθάνουσι μετ' ὀλίγον ἐκεῖ, ὅπου κατὰ τὴν μεταξὺ τοῦ στρατοῦ διαδεδομένην φήμην γάμος τις ἢ ἄλλο τι εὐτυχὲς γεγονός προετοιμάζεται. Ὁ ἄγγελος ἀπέρχεται καὶ ὁ Ἀγαμέμνων εἰς τὸ ἄκουσμα τῆς ἀπροσδοκῆτου ταύτης εἰδήσεως ὑπὸ τοσαύτης ψυχικῆς ἀγωνίας καὶ θλίψεως καταλαμβάνεται, ὥστε τὰ δάκρυά του ἀφώπλισαν τὸν πρό μικροῦ τόσο ὀργίλως διατεθειμένον κατ' αὐτοῦ Μενέλαον καὶ συνεκίνησαν αὐτὸν τοσοῦτον, ὥστε νὰ παρακαλῇ τὴν Ἀγαμέμνονα νὰ φεισθῇ τῆς κόρης του καὶ νὰ προσπαθῆσῃ ματαίωνων τὰς βουλὰς τοῦ Κάλχαντος καὶ τοῦ πονηροῦ Ὀδυσσέως, νὰ σώσῃ τὴν Ἴφιγένειαν. Ὁ Ἀγαμέμνων καίτοι δὲν θεωρεῖ πλέον εὐκολὴν τὴν διάσωσιν τῆς Ἴφιγενείας, παρακαλεῖ ὅπωςδήποτε τὸν Μενέλαον νὰ σπεύσῃ εἰς τὸν στρατὸν καὶ νὰ ἐμποδίσῃ νὰ γνωσθῇ τὸ μυστικὸν εἰς τὴν Κλυταιμνήστραν. Ὁ Μενέλαος ἀπέρχεται, ὁ Ἀγαμέμνων παραμένει διὰ νὰ ὑποδεχθῇ τοὺς οἰκείους, ἐνῶ ὁ χορὸς ἐν τῷ μεταξὺ ᾄδει τὸ *πρῶτον στάσιμον* ἐν τῷ ὁποίῳ ἀνατρέχων εἰς τὴν ἀρχικὴν αἰτίαν τῆς παρούσης οἰκογενειακῆς τοῦ Ἀγαμέμνονος δυστυχίας εὐρίσκει τρύτην εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἰδης κρίσιν περὶ τῆς καλλονῆς τῶν τριῶν θεαινῶν τοῦ βασιλοπαιδὸς Πάριδος, ἐξ ἧς ἡ ἄρπαγὴ τῆς ὡραίας Ἑλένης καὶ ἡ ἐκ ταύτης προκύψασα ἔρις μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τρώων καὶ τὰ λοιπὰ σημερινὰ κακά. Ἐν τῷ μεταξὺ καταφθάνουσιν ἡ Κλυταιμνήστρα καὶ ἡ Ἴφιγένεια ἐπὶ ὀχλήματος εἰς τὴν ὀρχήστραν καὶ χαιρετίζονται θερμῶς ὑπὸ τῆς κορυφαίας τοῦ χοροῦ, ἐνῶ καὶ αἱ λοιπαὶ γυναῖκες σπεύδουσι προθύμως νὰ ὑποδεθῶσιν αὐτάς.

ΚΑ. ὄρνιθα* μεν τόνδ' αἴσιον ποιούμεθα,
 τὸ σόν τε χρηστὸν καὶ λόγων εὐφημίαν
 ἐλπίδα δ' ἔχω τιν' ὡς ἐπ' ἔσθλοῖσιν γάμοις
 πάρεμι νυμφαγωγός. ἀλλ' ὄχημάτων
 ἔξω πορεύεθ' ἅς φέρω φερνάς κόρη,

610

- καὶ πέμπετ' εἰς μέλαθρον εὐλαβούμενοι.
σὺ δ', ὦ τέκνον μοι, λείπε πωλικούς ὄχους.*
ἄβρον τιθεῖσα κῶλον* ἀσθενές θ' ἅμα.
ὕμεις δὲ νεάνιδές νιν ἀγκάλαις ἔπι 615
δέξασθε καὶ πορεύσατ' ἔξ ὀχημάτων.
καὶ μοι χερὸς τις ἐνδότηω στηρίγματα,
θάκουσ ἀπήνης ὡς ἂν ἐκλίπω καλῶς.
αἱ δ' εἰς τὸ πρόσθεν στήτε πωλικῶν ζυγῶν.
φοβερὸν γὰρ ἀπαράμυθον* ὄμμα πωλικόν· 620
καὶ παῖδα τόνδε τὸν Ἄγαμέμνωνος γόνον
λάζυσθ', Ὀρέστην· ἔτι γὰρ ἔστι νήπιος.
τέκνον, καθεύδεις πωλικῶν δαμείς* ὄχῳ ;
ἔγειρ' ἀδελφῆς ἐφ' ὑμέναιον εὐτυχῶς*·
ἄνδρὸς γὰρ ἀγαθοῦ κῆδος* αὐτὸς ἐσθλὸς ὢν 625
λήψει, τὸ τῆς Νηρηΐδος ἰσόθεον γένος.
ἐξῆς κἀθησο* δεῦρό μου ποδός, τέκνον,
πρὸς μητέρ', Ἰφιγένεια, μακαρίαν δέ με
ξέναισι ταῖσδε πλησία σταθεῖσα δός,
καὶ δεῦρο δὴ πατέρα πρόσειπε σὸν φίλον. 630
- ΙΦ. ὦ μητερ, ὑποδραμοῦσά* σ', ὀργισθῆς δὲ μή,
πρὸς στέρνα πατρὸς στέρνα τὰμα περιβαλῶ.
ΚΛ. ὦ σέβας ἐμοὶ μέγιστον, Ἄγαμέμνων ἄναξ,
ἦκομεν, ἐφετμαῖς* οὐκ ἀπιστοῦσαι σέθεν.
ἀλλ', ὦ τέκνον, χρῆ· φιλοπάτωρ δ' αἰεὶ ποτ' εἶ
μάλιστα παίδων τῶδ' ὅσους ἐγὼ τέκον.
- ΙΦ. ὦ πάτερ, ἐσεῖδόν σ' ἀσμένη πολλῶν χρόνῳ. 640
ΑΓΑ. καὶ γὰρ πατήρ σε· τόδ' ἴσον ὑπὲρ ἀμφοῖν λέγεις.
ΙΦ. χαῖρ'· εὐ δέ μ' ἀγαγὼν πρὸς σ' ἐποίησας, πάτερ.
ΑΓΑ. οὐκ οἶδ' ὅπως φῶ τοῦτο καὶ μὴ φῶ, τέκνον.
ΙΦ. ἔα·
ὡς οὐ βλέπεις ἔκηλον*, ἄσμενός μ' ἰδών.
ΑΓΑ. πόλλ' ἀνδρὶ βασιλεῖ καὶ στρατηλάτῃ μέλει. 645
ΙΦ. παρ' ἐμοὶ γενοῦ νῦν, μὴ πὶ φροντίδας τρέπου.
ΑΓΑ. ἀλλ' εἰμὶ παρὰ σοὶ νῦν ἅπας κοῦκ ἄλλοθι.
ΙΦ. μέθες νυν ὄφρυν* ὄμμα τ' ἔκτεινον φίλον.
ΑΓΑ. ἰδοῦ γέγηθά σ' ὡς γέγηθ' ὄρων, τέκνον.
ΙΦ. κἄπειτα λείβεις δάκρυ' ἀπ' ὀμμάτων σέθεν; 650

- ΑΓΑ. μακρὰ γὰρ ἡμῖν ἡ ἴπιουσ* ἀπουσία.
 ΙΦ. οὐκ οἶδ' ὅ τι φήσ, οὐκ οἶδα, φίλιτατ' ἔμοι πάτερ.
 ΑΓΑ. συνειὰ λέγουσα μᾶλλον εἰς οἶκτόν μ' ἄγεις.
 ΙΦ. ἀσύνητα νῦν ἔρουῦμεν, εἰ σέ γ' εὐφρανῶ
 ΑΓΑ. παπαῖ. τὸ σιγαῖν* οὐ σθένω· σὲ δ' ἤνεσα. 655
 ΙΦ. μέν', ὦ πάτερ, κατ' οἶκον ἐπὶ τέκνοις σέθεν.
 ΑΓΑ. θέλω γε· τὸ θέλειν δ' οὐκ ἔχων ἀλγύνομαι.
 ΙΦ. ὄλοιντο λόγχοι καὶ τὰ Μενέλεω κακά.
 ΑΓΑ. ἄλλους ὄλει πρόσθ' ἄμὲ διολέσαντ' ἔχει.
 ΙΦ. ὡς πολὺν ἀπῆσθα χρόνον ἐν Αὐλίδος μυχοῖς. 660
 ΑΓΑ. καὶ νῦν γέ μ' ἴσχει δὴ τι μὴ στέλλειν στρατόν.
 ΙΦ. ποῦ τοὺς Φρύγας λέγουσιν ὤκισθαι, πάτερ ;
 ΑΓΑ. οὐ μήποτ' οἰκεῖν ὄφελ' ὁ Πριάμου Πάρις.
 ΙΦ. μακράν γ' ἀπαίρεις, ὦ πάτερ, λιπὼν ἐμέ ;
 ΑΓΑ. εἰς ταῦτόν, ὦ θύγατερ, ἦκεις σῶ πατρί. 665
 ΙΦ. φεῦ·
 εἴθ' ἦν καλόν μοι σοί τ' ἄγειν σύμπλουν ἐμέ.
 ΑΓΑ. ἔπεσι καὶ σοὶ πλοῦς, ἵνα μνήσει πατρός.
 ΙΦ. σὺν μητρὶ πλεύσασ' ἢ μόνη πορεύσομαι ;
 ΑΓΑ. μόνη, μονωθεῖσ' ἀπὸ πατρὸς καὶ μητέρος.
 ΙΦ. οὐ πού μ' ἐς ἄλλα δώματ' οἰκίσεις, πάτερ ; 670
 ΑΓΑ. ἔασον. οὐ χροὴ τοιάδ' εἰδέναι κόρας.
 ΙΦ. σπεῦδ' ἐκ Φρυγῶν μοι, θέμενος εὖ τὰκεῖ, πάτερ.
 ΑΓΑ. θῦσαί με θυσίαν πρῶτα δεῖ τιν' ἐνθάδε.
 ΙΦ. ἀλλὰ ξὺν ἱεροῖς χροὴ τό γ' εὐσεβὲς σκοπεῖν*.
 ΑΓΑ. εἴσει σύ· χερνίβων γὰρ ἐστήξει πέλας. 675
 ΙΦ. στήσομεν ἄρ' ἀμφὶ βωμόν, ὦ πάτερ, χορούς ;
 ΑΓΑ. ζηλῶ σὲ μᾶλλον ἢ* μὲ τοῦ μηδὲν φρονεῖν.
 χῶρει δὲ μελάθρων ἐντὸς ὄφθῆναι κόραις,
 πικρὸν φίλημα δοῦσα δεξιάν τ' ἔμοι,
 μέλλουσα δαρὸν* πατρὸς ἀποικῆσειν χρόνον. 680
 ὦ στέρνα καὶ παρῆδες,* ὦ ξανθαὶ κόμαι,
 ὡς ἄχθος ὑμῖν ἐγένεθ' ἡ Φρυγῶν πόλις
 Ἐλένη τε· παύω τοὺς λόγους· ταχεῖα γὰρ
 νοτὶς διαίνει* μ' ὀμμάτων ψαύσαντά σου.
 ἴθ' εἰς μέλαθρα. σὲ δὲ παραιτοῦμαι* τάδε, 685
 Λήδας γένεθλον, εἰ κατωκτίσθην ἄγαν,

μέλλων Ἀχιλλεῖ θυγατέρ᾽ ἐκδώσειν ἐμήν.
 ἀποστολαὶ γὰρ μακάριαι μὲν, ἀλλ᾽ ὅμως
 δάκνουσι τοὺς τεκόντας, ὅταν ἄλλοις δόμοις
 παῖδας παραδιδῶ πολλά μοχθήσας πατήρ. 690

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 691—800.

Μετὰ τὴν εἴσοδον τῆς Ἰφιγενείας εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ Ἀγαμέμνονος ἢ Κλυταιμνήστρα, ἐπιθυμοῦσα νὰ μάθῃ περισσότερα περὶ τοῦ μελετωμένου τῆς θυγατρὸς τῆς συνοικεσίου, ἐρωτᾷ αὐτὸν τὰ κατὰ τὸ γένος, τὴν ἀνατροφὴν καὶ τὴν πατρίδα τοῦ γαμβροῦ τῆς καὶ μετὰ τὰς δοθείσας πληροφορίας ὁ Ἀγαμέμνων τὴν συμβουλεύει νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ Ἄργος, χωρὶς νὰ περιμένῃ τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου, περὶ οὗ θὰ φροντίσῃ ἐκεῖνος, διότι αἱ ἄλλαι τῶν κόραι μένουσιν μόναι ἐν τῷ οἴκῳ καὶ ἐξ ἄλλου δὲν εἶναι εὐπρεπὲς εἰς τὴν βασιλίσαν νὰ εὐρίσκειται ἐπὶ πολλὸν χρόνον ἐν μέσῳ ναυτικοῦ ὄχλου. Ἡ Κλυταιμνήστρα ἀρνεῖται καὶ ὁ Ἀγαμέμνων πρὸ τοῦ ἀδιεξόδου τούτου πορεύεται πρὸς τὸν Κάλχαντα, ἵνα ζητήσῃ ἐν τῷ ἐσχάτῳ τούτῳ κινδύνῳ πᾶσαν δυνατὴν σωτηρίαν. Ὁ χορὸς (δεύτερον στάσιμον) ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν μετὰ τὴν θυσίαν τῆς Ἰφιγενείας αἰσίαν ἀναχώρησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου εἰς Τροίαν ψάλλει τὰς περὶ τὰ τείχη τῆς Τροίας κρατερὰς μάχας Ἑλλήνων καὶ Τρώων, τὴν μέλλουσαν κατάληψιν τοῦ Ἰλίου, καὶ τοὺς θρήνους τῶν γυναικῶν Τρωάδων διὰ τὴν ὑποδοῦλωσιν τῆς πατρίδος τῶν, ἐνῶ διὰ πάντα ταῦτα τὰ δεινὰ ὑπεύθυνος εἶναι ἢ κόρη τῆς Λήδας Ἑλένη.

- ΑΧ. ποῦ τῶν Ἀχαιῶν ἐνθάδ᾽ ὁ στρατηλάτης ;
 τίς ἂν φράσειε προσπόλων τὸν Πηλέως
 ζητοῦντά νιν παῖδ᾽ ἐν πύλαις Ἀχιλλέα ;
 οὐκ ἔξ ἴσου γὰρ μένομεν Εὐρύπου πέλας.
 οἱ μὲν γὰρ ἡμῶν ὄντες ἄζυγες γάμων 805
 οἴκους ἐρήμους ἐκλιπόντες ἐνθάδε
 θάσσοσ᾽ ἐπ᾽ ἄκταις, οἱ δ᾽ ἔχοντες εὐνιδας*
 καὶ παῖδας· οὕτω δεινὸς ἐμπέπτωκ᾽ ἔρωσ
 τῆσδε στρατείας Ἑλλάδ᾽, οὐκ ἄνευ θεῶν.
 τοῦμὸν μὲν οὖν δίκαιον ἐμὲ λέγειν χοεῶν· 810

- ἄλλος δ' ὁ χρῆζων αὐτὸς ὑπὲρ αὐτοῦ φράσει.
 γῆν γὰρ λιπὼν Φάροαλον ἠδὲ Πηλέα
 μένω πὶ λεπταῖς ταισίδ' Εὐρύπου πνοαῖς,
 Μυρμιδόνος ἴσχων· οἱ δ' αἶε προσκείμενοι
 λέγουσ'· Ἄχιλλεῦ, τί μένομεν; πόσον χρόνον 815
 ἔτ' ἐκμετρήσαι χρή πρὸς Ἴλιου στόλον;
 δρᾶ δ', εἴ τι δράσεις, ἢ ἅπαγ' οἴκαδε στρατόν,
 τὰ τῶν Ἀτρειδῶν μὴ μένων μελλήματα.
- ΚΑ. ὦ παῖ θεᾶς Νηρηίδος, ἐνδοθεν λόγων
 τῶν σῶν ἀκούσασ' ἐξέβην πρὸ δωματίων. 820
- ΑΧ. ὦ πότνι' αἰδώς, τήνδε τίνα λεύσσω ποτὲ
 γυναῖκα, μορφὴν εὐπρεπῆ κεκτημένην;
- ΚΑ. οὐ θαυμά σ' ἡμᾶς ἀγνοεῖν, οἷς μὴ πάρος
 προσῆκες* αἰνῶ δ' ὄνι σέβεις τὸ σωφρονεῖν.
- ΑΧ. τίς δ' εἶ; τί δ' ἦλθες Δαναϊδῶν εἰς σύλλογον, 825
 γυνὴ πρὸς ἄνδρας ἀσπίσιν πεφραγμένους;
- ΚΑ. Λήδας μὲν εἰμι παῖς, Κλυταιμνήστρα δέ μοι
 ὄνομα, πόσις δέ μουστὶν Ἀγαμέμνων ἀναξ.
- ΑΧ. καλῶς ἔλεξας ἐν βραχεῖ τὰ καίρια.
 αἰσχρὸν δέ μοι γυναίξει συμβάλλειν λόγους. 830
- ΚΑ. μείνον· τί φεύγεις; δεξιάν τ' ἐμῇ χειρὶ
 σύναψον, ἀρχὴν μακαρίων νομφευσμάτων.
- ΑΧ. τί φῆς; ἐγὼ σοι δεξιάν; αἰδοίμεθ' ἄν
 Ἀγαμέμνον', εἰ ψαύοιμεν ὧν μὴ μοι θέμις.
- ΚΑ. θέμις μάλιστα, τὴν ἐμὴν ἐπεὶ γαμεῖς* 835
 παῖδ', ὦ θεᾶς παῖ ποντίας Νηρηίδος.
- ΑΧ. ποίους γάμους φῆς; ἀφασία μ' ἔχει, γύναι.
 εἰ μὴ τι παρανοοῦσα καινουργεῖς λόγον.
- ΚΑ. πᾶσιν τόδ' ἐμπέφυκεν, αἰδεῖσθαι φίλους
 καινοὺς ὄρωσι καὶ γάμον μεμνημένους. 840
- ΑΧ. οὐπῶποι' ἐμνήστευσα* παῖδα σὴν, γύναι,
 οὐδ' ἐξ' Ἀτρειδῶν ἦλθέ μοι λόγος γάμων.
- ΚΑ. τί δῆτ' ἄν εἴη; σὺ πάλιν αὖ λόγους ἐμοὺς
 θαύμαζ'· ἐμοὶ γὰρ θαύματ' ἐστὶ τὰπὸ σοῦ.
- ΑΧ. εἴκαζε·* κοινόν ἐστὶν εἰκάζειν τάδε· 845
 ἄμφω γὰρ οὐ ψευδόμεθα τοῖς λόγοις ἴσως.
- ΚΑ. ἀλλ' ἢ πέπονθα δεινά; μνηστεύω γάμους
 Εὐρυπίδου Τραγοῦδιαι.

- οὐκ ὄντας, ὡς εἶξασιν* αἰδοῦμαι τάδε.
- ΑΧ. ἴσως ἔκερτόμησε* κἀμὲ καὶ σέ τις. 850
- ΚΛ. ἀλλ' ἄμελῖα δὸς αὐτὰ καὶ φαύλως φέρε.
- ΚΛ. χαῖρ'· οὐ γὰρ ὀρθοῖς ὄμμασιν σ' ἔτ' εἰσορῶ.
ψευδῆς γενομένη καὶ παθοῦς* ἀνάξια.
- ΑΧ. καὶ σοὶ τόδ' ἐστὶν ἐξ ἑμοῦ· πόσιν δὲ σὸν
στείχω ματεύσων* τῶνδε δωμάτων ἔσω. 854

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 856—1210.

Τὰς ἀπορίας εἰς αἷς εὐρίσκονται ἐν τοῖς προηγουμένοις ἡ Κλυταιμνήστρα καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς ἔρχεται νὰ διαλύσῃ ὁ Πρεσβύτης, ὁ ἀγγελιαφόρος τῆς ὑπὸ τοῦ Μενελάου κατασχεθείσης ἐπιστολῆς, ὅστις ἀποκαλύπτει εἰς τὴν Κλυταιμνήστραν ὅτι ὁ πρὸς τὸν Ἀχιλλεῖα ἀδόμενος γάμος τῆς κόρης τῆς εἶναι ψευδῆς καὶ ὅτι κατὰ τοὺς χρησμούς τοῦ Κάλχαντος μέλλει νὰ θυσιασθῇ πρὸς τὴν Ἄρτεμιν. Ἡ Κλυταιμνήστρα ἐν τῇ μητρικῇ ὀδύνῃ καὶ τῇ ἀπελπισίᾳ τῆς γονυκλινῶς ἰκετεύει τὸν Ἀχιλλεῖα νὰ σώσῃ τὴν κόρην τῆς, τὴν ἔστω ἀπατηλῶς κληθεῖσαν μνηστὴν αὐτοῦ, διότι οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ εἶναι δυνατόν νὰ εὔρῃ προστασίαν.

Ὁ Ἀχιλλεὺς ἐν τῇ ὑψηλοφροσύνῃ του ὑπὲρ τῆς μητρὸς, τῆς ἀδικουμένης ὑπὸ τοῦ συζύγου, ὀρκίζεται νὰ προστατεύσῃ τὴν κόρην φθάνων καὶ μέχρι χειροδικίας κατὰ τοῦ ἀνακτος Ἀγαμέμνονος, ὅστις καθύβρισεν ἤδη αὐτόν, μεταχειρισθεὶς ψευδῶς τὸ ὄνομά του πρὸς τοὺς δολίους σκοπούς του. Ἡ Κλυταιμνήστρα μετὰ τὰς φητὰς ταύτας διαθεβαιώσκει τοῦ Ἀχιλλεῶς ἀπέρχεται πρὸς τὴν στρατιάν, ἵνα παρακολουθήσῃ τὰ συμβαίνοντα. Ὁ χορὸς ἐν τῷ **τετάρτῳ στασίμῳ** παραλληλίζει τοὺς μυθικοὺς γάμους τοῦ Πηλέως καὶ τῆς Θέτιδος ἐπὶ τοῦ ὄρους Πηλίου, ἐξ ὧν ἐγεννήθη ὁ Πηλεΐδης ἦρωας Ἀχιλλεὺς, καὶ τοὺς σημερινοὺς ψευδεῖς γάμους τοῦ Ἀχιλλεῶς καὶ τῆς Ἰφιγενείας, ἧτις ἔμως ὡς μόσχος ἄγεται εἰς θυσίαν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς Ἀρτέμιδος, παρὰ πάντα νόμον καὶ πᾶσαν Ἀρετὴν καὶ Αἰδῶ.

Ἐν τῷ **τετάρτῳ ἐπεισοδίῳ** ἡ Κλυταιμνήστρα ἐξερχομένη περὶ δακρυς διὰ τὸν ἐπιχείμενον θάνατον τῆς Ἰφιγενείας συναντᾷ τὸν Ἀγαμέμνονα ὅστις ἀγνοῶν ὅτι ἡ Κλυταιμνήστρα καὶ ἡ Ἰφιγένεια γνωρίζουν ἤδη τὸ μυστικόν, λέγει εἰς αὐτὴν νὰ πέμψῃ τὴν κόρην μόνην πρὸς αὐτόν, ἵνα δῆθεν τὴν συνοδεύσῃ εἰς τὰς προκα-

ταρκτικῆς θυσίας τῆς γαμηλίου τελετῆς. Ἡ Κλυταιμνήστρα καλεῖ τὴν θυγατέρα ἔξω, χύνουσαν ἤδη ἄφθονα δάκρυα, καὶ ἐνώπιόν τῆς ἀποκαλύπτει τὰ κακόβουλα σχέδιά του, τὰ ὅποια ἐνόμιζε μέχρι τοῦδε κεκρυμμένα καὶ ἐξορκίζει αὐτὸν νὰ ἀπόσχη τῆς φρικτῆς θυσίας τῆς θυγατρὸς των ὑπὲρ τῆς Ἑλένης τοῦ Μενελάου, δι' ἣν μᾶλλον ἢ ἐαυτῆς θυγάτηρ Ἑρμιόνη ἔπρεπε νὰ θυσιασθῆ ἐν ἀνάγκῃ καὶ οὐχὶ ἡ ἰδική των κόρη.

- ΙΦ. εἰ μὲν τὸν Ὀρφέως εἶχον, ὦ πάτερ, λόγον, 1211
 πείθειν ἐπάδουσ', ὥσθ' ὀμαρτεῖν* μοι πέτρας,
 κηλεῖν* τε τοῖς λόγοισιν οὓς ἐβουλόμην,
 ἐνταῦθ' ἄν ἦλθον. νῦν δὲ τὰπ' ἐμοῦ σοφά,
 δάκρυα παρεξώ' ταῦτα γὰρ δυναίμεθ' ἄν. 1215
 ἱκετηρίαν* δὲ γόνασιν ἐξάπτω* σέθεν
 τὸ σῶμα τοῦμόν, ὅπερ ἔτικτεν ἦδε σοι,
 μή μ' ἀπολέσης ἄωρον· ἦδὺ γὰρ τὸ φῶς
 λεύσσειν· τὰ δ' ὑπὸ γῆς μή μ' ἰδεῖν ἀναγκάσης.
 πρώτη σ' ἐκάλεσα πατέρου καὶ σὺ παῖδ' ἐμέ· 1220
 πρώτη δὲ γόνασι σοῖσι σῶμα δοῦσ' ἐμόν
 φίλας χάριτας* ἔδωκα κάντεδεξάμην.
 λόγος δ' ὁ μὲν σὸς ἦν ὄδ'· ἄρά σ', ὦ τέκνον,
 εὐδαίμων· ἀνδρὸς ἐν δόμοισιν ὄψομαι,
 ζῶσάν τε καὶ θάλλουσαν ἀξίως ἐμοῦ; 1225
 οὐμὸς δ' ὄδ' ἦν αὖ περὶ σὸν ἐξαρτωμένης
 γένειον, οὗ νῦν ἀντιλάττωμαι* χερί·
 τί δ' ἄρ' ἐγὼ σέ, πρέσβυν ἄρ' εἰσδέξομαι
 ἐμῶν φίλαισιν ὑποδοχαῖς δόμων, πάτερ,
 πόνων τιθηνούς* ἀποδιδούσά σοι τροφάς; 1230
 τούτων ἐγὼ μὲν τῶν λόγων μνήμην ἔχω,
 σὺ δ' ἐπιέλησαι, καὶ μ' ἀποκτεῖναι θέλεις.
 μὴ πρὸς σε* Πέλοπος καὶ πρὸς Ἀτρέως πατρὸς
 καὶ τῆσδε μητρὸς, ἧ πρὶν ὠδίνουσ' ἐμέ
 νῦν δευτέραν ὠδῖνα τήνδε λαμβάνει. 1235
 τί μοι μέτεστι τῶν Ἀλεξάνδρου γάμων
 Ἑλένης τε; πόθεν ἦλθ' ἐπ' ὀλέθρῳ τῶμαῶ, πάτερ;
 βλέψον πρὸς ἡμᾶς, ὄμμα δὸς φίλημά τε,

- ἴν' ἀλλὰ τοῦτο κατθανοῦσ' ἔχω σέθεν
 [μνημεῖον, εἰ μὴ τοῖς ἑμοῖς πεισθῆς λόγοις]. 1210
 ἀδελφέ, μικρὸς μὲν σύ γ' ἐπίκουρος φίλοις,
 ὅμως δὲ συνδάκρυσον, ἰκέτευσον πατρὸς
 τὴν σὴν ἀδελφὴν μὴ θανεῖν· αἴσθημά* τοι
 κἂν νηπίοις γε τῶν κακῶν ἐγγίγνεται.
 ἰδοὺ σιωπῶν λίσσεται σ' ὄδ', ὃ πάτερ. 1245
 ἀλλ' αἶδεσαί με καὶ κατοίκτειρον βίον.
 ναί, πρὸς γενείου σ' ἀντόμεσθα* δύο φίλω·
 ὃ μὲν νεοσσός ἐστιν, ἦ δ' ἠΰξημένη.
 ἐν συντεμοῦσα πάντα νικήσω λόγον·
 τὸ φῶς τόδ' ἀνθρώποισιν ἥδιστον βλέπειν, 1250
 τὰ νέρθε δ' οὐδέν· μαίνεται δ' ὅς εὐχεται
 θανεῖν. κακῶς ζῆν κρεῖσσον ἢ καλῶς θανεῖν.
 ΧΟ. ὃ τλῆμον Ἑλένη, διὰ σέ καὶ τοὺς σοὺς γάμους
 ἀγών Ἀτρεΐδαις καὶ τέκνοις ἦκει μέγας.
 ΑΓΑ. ἐγὼ τὰ τ' οἰκτρὰ συνετός* εἶμι καὶ τὰ μῆ, 1255
 φιλῶν ἑμαντοῦ τέκνα· μαινοίμην γὰρ ἄν.
 δεινῶς δ' ἔχει μοι ταῦτα τολμῆσαι, γύναι,
 δεινῶς δὲ καὶ μῆ· τοῦτο γὰρ πρᾶξαι με δεῖ.
 ὄραθ' ὅσον σιράτευμα ναύφρακτον* τόδε,
 χαλκέων θ' ὄπλων ἀνακτες Ἑλλήνων ὅσοι, 1260
 οἷς νόστος* οὐκ ἔσσι' Ἴλιου πύργουσι ἔπι,
 εἰ μὴ σε θύσω, μάντις ὡς Κάλχας λέγει,
 οὐδ' ἔστι Τροίας ἄξελεῖν κλεινὸν βάθρον.
 μέμνηε δ' ἀφροδίτη* τις Ἑλλήνων στρατιῶ
 πλεῖν ὡς τάχιστα βαρβάρων ἐπὶ χθόνα, 1265
 παῦσαι τε λέκτρων ἀρπαγὰς Ἑλληνικῶν·
 οἱ τὰς ἐν Ἀργεῖ παρθένους κτενοῦσί μου
 ὑμᾶς τε κάμει, θέσφατ' εἰ λύσω θεᾶς.
 οὐ Μενελέως με καταδεδούλωται, τέκνον,
 οὐδ' ἐπὶ τὸ κείνου βουλόμενον ἐλήλυθα, 1270
 ἀλλ' Ἑλλάς, ἣ δεῖ, κἂν θέλω κἂν μὴ θέλω,
 θῦσαι σε· τούτου δ' ἦσσανες καθέσταμεν.
 ἔλευθέραν γὰρ δεῖ νιν ὅσον ἐν σοί, τέκνον,
 κάμοι γενέσθαι, μηδὲ βαρβάρων ὑπο
 Ἑλληνας ὄντας λέκτρα συλᾶσθαι βίαι.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 1276—1367

Ἐντὶ τοῦ τετάρτου στασίμου τοῦ χοροῦ, ἀκολουθεῖ τὸν διάλογον τῆς Κλυταιμνήστρας καὶ Ἰφιγενείας καὶ Ἀγαμέμνωνος μομφὰ (ἄσμα ἀπὸ σκηνῆς) τῆς Ἰφιγενείας, ἐν τῇ ὁποίᾳ θρηνεῖ τὴν ἀρχὴν τῶν σημερινῶν συμφορῶν τῆς ἀνάγκουσα ταύτην εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Πάριδος, τὴν προδοσίαν τοῦ γεννήτορος, τὸ ἀτυχὲς ταξείδιόν τῆς εἰς τὴν Αὐλίδαν, τὴν κακὴν Μαῖραν τῶν θνητῶν καὶ τὰ μεγάλα δεινὰ τὰ ὅποια ἐδημιούργησεν εἰς τοὺς Δαναοὺς ἢ κόρη τοῦ Τυνδάρεω Ἑλένη. Ἐν τῷ πέμπτῳ ἐπεισοδίῳ ἐμφανίζεται ὁ Ἀχιλλεὺς μετὰ ομάδος ὀπλισμένων ὀπαδῶν, ἵνα προστατεύσῃ τὴν μέλλουσαν σύζυγόν του Ἰφιγένειαν καὶ σχεδιάζει μετὰ τῆς Κλυταιμνήστρας τὰ μέσα σωτηρίας τῆς. Ἄλλ' ἐν τῇ ψυχῇ τῆς Ἰφιγενείας γεννᾶται πάλη σφοδρὰ μετὰ τοῦ καθήκοντος ὑπὲρ τῆς πατρίδος καὶ τῆς ἰδίας σωτηρίας, δι' ἣν θὰ εἶναι ἀναπόφευκτος μία ἐμφύλιος ρήξις, καὶ τελικῶς προτιμᾷ νὰ θυσιασθῇ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς Ἑλλάδος προσφέρουσα ἑαυτὴν θύμα πρὸς ἐξίλασμόν τῆς θεᾶς.

ΙΦ. μήτηρ, εἰσακούσατε
τῶν ἐμῶν ἐπῶν μάτην* γὰρ σ' εἰσορῶ θυμουμένην
σῶ πόσει· τὰ δ' ἀδύναθ' ἡμῖν καρτερεῖν οὐ ὄφ-
διον. 1370

τὸν μὲν οὖν ξένον δίκαιον αἰνέσαι προθυμίας·
ἀλλὰ καὶ σὲ τοῦθ' ὄραν χοή, μὴ διαβληθῆ στροιῶ,
καὶ πλέον πράξωμεν οὐδέν, ὅδε δὲ συμφορᾶς τύχη-
οῖα δ' εἰσῆλθὲν μ', ἄκουσον, μήτηρ, ἐννοουμένην·
κατθανεῖν μὲν μοι δέδοκται· τοῦτο δ' αὐτὸ βού-
λομαι 1375

ἐδικλεῶς πράξει παρεῖσά γ' ἐκποδῶν τὸ δυσγενές.
δεῦρο δὴ σκέψαι μεθ' ἡμῶν, μήτηρ, ὡς καλῶς λέγω·
εἰς ἔμ' Ἑλλάς ἡ μεγίστη πᾶσα νῦν ἀποβλέπει,
κἂν ἐμοὶ πορθμός* τε ναῶν καὶ Φρυγῶν κατασκαφαί,
τάς τε μελλούσας γυναῖκας ἦν τι δρωῶσι βάρβαροι,
μηκέθ' ἀρπάζειν ἑᾶν* τὰς ὀλβίας ἐξ Ἑλλάδος, 1381
τὸν Ἑλένης τίσαντας ὄλεθρον, ἦντιν' ἤροπασεν Πάρις.
ταῦτα πάντα κατθανοῦσα ὄψομαι, καί μου κλέος,

Ἑλλάδ' ὡς ἠλευθέρωσα, μακάριον γενήσεται.
 και γὰρ οὐδέ τοί τι λίαν ἐμὲ φιλοψυχεῖν χρεών· 1385
 πᾶσι γὰρ μ' Ἑλλησι κοινὸν ἔτεκες, οὐχὶ σοὶ μόνῃ.
 ἀλλὰ μυριοὶ μὲν ἄνδρες ἀσπίσιν πεφραγμένοι,
 μυριοὶ δ' ἐρέτμ' ἔχοντες, πατρίδος ἠδικημένης,
 δρᾶν τι τολμήσουσιν ἐχθροὺς χυπέρ' Ἑλλάδος θανεῖν·
 ἢ δ' ἐμὴ ψυχὴ μί' οὔσα πάντα κωλύσει τάδε; 1390
 τί τὸ δίκαιον τοῦτ'; ἔχοιμεν ἄρ' ἂν ἀντειπεῖν ἔπος;
 κάπ' ἔκειν' ἔλθωμεν. οὐ δεῖ τόνδε διὰ μάχης μολεῖν
 πᾶσιν Ἀργείοις γυναικὸς εἶνεκ' οὐδὲ κατθανεῖν.
 εἷς γ' ἀνὴρ κρείσσων γυναικῶν μυριῶν ὄρων φάος.
 εἰ δ' ἐβουλήθη* σῶμα τοῦμὸν Ἄρτεμις λαβεῖν,
 ἐμποδὼν γενήσομαι γὰρ θνητὸς οὔσα τῇ θεῷ; 1396
 ἀλλ' ἀμήχανον· δίδωμι σῶμα τοῦμὸν Ἑλλάδι.
 θύετ', ἐκπορθεῖτε Τροίαν. ταῦτα γὰρ μνημεῖά μου
 διὰ μακροῦ, καὶ παῖδες οὔτοι καὶ γάμοι καὶ δόξ' ἐμῇ.
 βαρβάρων δ' Ἑλληνας ἄρχειν εἰκός, ἀλλ' οὐ βαρ-
 βάρους, 1400
 μῆτερ, Ἑλλήνων· τὸ μὲν γὰρ δοῦλον, οἱ δ' ἐλεύθεροι.

AX. Ἀγαμέμνονος παῖ, μακάριόν μέ τις θεῶν 1405
 ἔμελλε θήσειν, εἰ τύχοιμι σῶν γάμων.
 ζηλῶ δὲ σοῦ μὲν Ἑλλάδ', Ἑλλάδος δὲ σέ.
 εὖ γὰρ τόδ' εἶπας ἀξίως τε πατρίδος·
 τὸ θεομαχεῖν γὰρ ἀπολιποῦσ', ὅ σου κρατεῖ,
 ἔξελογίσω τὰ χρηστὰ τ' ἀναγκαῖά τε. 1410
 μᾶλλον δὲ λέκτρων σῶν πόθος μ' ἐσέρχεται
 εἰς τὴν φύσιν βλέψαντα· γενναία γὰρ εἶ.
 ὄρα δ'· ἐγὼ γὰρ βούλομαι σ' εὐεργετεῖν
 λαβεῖν τ' ἐς οἶκος· ἄχθομαί* τ', ἴστω Θέτις,
 εἰ μὴ σε σώσω Δαναΐδαισι διὰ μάχης 1415
 ἐλθῶν· ἄθρησον, ὃ θάνατος δεινὸν κακόν.

IΦ. μῆτερ, τί σιγῇ δακρύοις τέγγεις* κόρας;
 ΚΛ. ἔχω τάλαινα πρόφασιν* ὥστ' ἀλγεῖν φρένα. 1435
 IΦ. παῦσαί με μὴ κἀκίξε*· τάδε δ' ἐμοὶ πιθοῦ.
 ΚΛ. λέγ', ὡς παρ' ἡμῶν οὐδὲν ἀδικήσει, τέκνον.

- ΙΦ. μήτ' οὖν γε τὸν σὸν πλόκαμον ἐκτέμης τριχός,
μήτ' ἀμφὶ σῶμα μέλανας ἀμπίσχη πέπλους.
- ΚΛ. τί δὴ τόδ' εἶπας, τέκνον; ἀπολέσασά σε 1440
- ΙΦ. οὐ σύ γε' σέσωσμαι, κατ' ἐμὲ δ' εὐκλείης ἔσει.
- ΚΛ. πῶς εἶπας; οὐ πενθεῖν με σὴν ψυχὴν χρεῶν;
- ΙΦ. ἦκιστ', ἐπεὶ μοι τύμβος οὐ χωσθήσεται.
- ΚΛ. τί δὴ; θανοῦσιν οὐ τάφος νομίζεται;*
- ΙΦ. βωμὸς θεᾶς μοι μνήμα τῆς Διὸς κόρης. 1445
- ΚΛ. ἀλλ' ὦ τέκνον, σοὶ πείσομαι· λέγεις γὰρ εὔ.
- ΙΦ. ὡς εὐτυχοῦσά γ' Ἑλλάδος τ' εὐεργέτις.
- ΚΛ. τί δὴ κασιγνήταισιν ἀγγελῶ σέθεν;
- ΙΦ. μηδ' ἀμφὶ κείναις μέλανας ἐξάψης πέπλους.
- ΚΛ. εἶπω δὲ παρὰ σοῦ φίλον ἔπος τι παρθένους; 1450
- ΙΦ. χαίρειν γ'. Ὀρέστην τ' ἔκτρεφ' ἄνδρα τόνδε μοι.
- ΚΛ. προσέλκυσαί νιν ὕστατον θεωμένη.
- ΙΦ. ὦ φίλατ', ἐπεκούρησας ἕσον εἶχες φίλοις.
- ΚΛ. ἔσθ' ὅ τι κατ' Ἄργος δρωσά σοι χάριν φέρω;
- ΙΦ. πατέρα τὸν ἄμὸν μὴ στύγει πόσιν τε σόν. 1455
- ΚΛ. δεινοὺς ἀγῶνας διὰ σὲ δεῖ κείνον δραμεῖν.
- ΙΦ. ἄκων μ' ὑπὲρ γῆς Ἑλλάδος διώλεσεν.
- ΚΛ. δόλω δ', ἀγεννῶς Ἀτρέως τ' οὐκ ἀξίως.
- ΙΦ. τίς μ' εἶσιν ἄξων πρὶν σπαράσσεσθαι κόμην;
- ΚΛ. ἔγωγε μετὰ σοῦ ΙΦ. μὴ σύ γ' οὐ καλῶς λέγεις.
- ΚΛ. πέπλων ἐχομένη σῶν ΙΦ. ἐμοί, μητερ, πιθοῦ, 1461
μὲν· ὡς ἐμοί τε σοί τε κάλλιον τόδε.
πατρὸς δ' ὀλαδῶν τῶνδ' εἰς με πεμπέτω
Ἄρτεμιδος εἰς λειμῶν', ὅπου σφαγήσομαι.
- ΚΛ. ὦ τέκνον, οἶχει; ΙΦ. καὶ πάλιν γ' οὐ μὴ μόλω. 1465
- ΚΛ. λιποῦσα μητέρ'; ΙΦ. ὡς ὀρᾶς γ', οὐκ ἀξίως.
- ΚΛ. σχέες, μὴ με προλίπης. ΙΦ. οὐκ ἐῷ στάζειν δάκρυ.
ὕμεις δ' ἐλευφημήσατ', ὦ νεάνιδες,
παιᾶνα τῆμῃ συμφορᾷ Διὸς κόρην
Ἄρτεμιν· ἴτω δὲ Δαναΐδαις εὐφημία*.
κανᾶ δ' ἐναρχέσθω* τις, αἰθέσθω* δὲ πῦρ
προχύται* καθαρσίοισι, καὶ πατήρ ἐμὸς
ἐνδεξιούσθω βωμόν· ὡς σωτηρίαν
Ἑλλησι δώσουσ' ἔρχομαι νικηφόρον. 1470

Κομμός.

	ἀγετέ με τὰν Ἴλιου	σιρ.	1475
	καὶ Φρυγῶν ἐλέπτολιν*.		
	στέφρα περίβολα* δίδοτε, φέρε-		
	τε*· πλόκαμος* ὄδε καταστέφειν·		
	χερνίβων τε παγὰς.		
	ἐλίσσειτ* ἀμφὶ ναὸν ἀμφὶ βωμῶν	1480	
	τὰν ἄνασσαν Ἄρτεμιν,		
	θεὰν μάκαιραν· ὡς ἐμοῖσιν, εἰ χρεῶν,		
	αἵμασι θύμασίν* τε	1485	
	θέσφατ' ἐξαλείψω.		
	ᾧ πότνια πότνια μᾶτερ, ὡς δάκρυά γε σοι		
	δώσομεν ἀμέτερα·		
	παρ' ἱεροῖς* γὰρ οὐ πρόπει.	1490	
	ἰὼ ἰὼ νεάνιδες,		
	συνεπαιεῖδειτ* Ἄρτεμιν		
	Χαλκίδος ἀντίπορον*,		
	ἵνα τε δόρυτα μέμονε* νάεα	1495	
	δι' ἐμὸν ὄνομα τᾶσδ' Αὐλίδος		
	στενοπόροισιν ὄρομοις.		
	ἰὼ γὰρ μᾶτερ ᾧ Πελασγία*,		
	Μυκηναῖαί τ' ἐμαὶ θεράπναι*.		
ΧΟ.	καλεῖς πόλισμα Περσέως*,	1500	
	Κυκλωπίων λόνον χερῶν;		
ΙΦ.	ἔθρεψας Ἑλλάδι με φάος*·		
	θανοῦσα δ' οὐκ ἀναίνομαι*.		
ΧΟ.	κλέος γὰρ οὐ σε μὴ λίλη.		
	1475—1490=1510—1520		
ΙΦ.	ἰὼ ἰώ.	1506	
	λαμπαδοῦχος* ἄμερα Δι-		
	ός τε φέγγος, ἕτερον		
	ἕτερον αἰῶνα καὶ μοῖραν* οἰκήσομεν.		
	χαῖρέ μοι, φίλον φάος. ἰὼ ἰώ.		
ΧΟ.	ἴδεσθε τὰν Ἴλιου	ἀντ.	1510
	καὶ Φρυγῶν ἐλέπτολιν*		
	στείγουσαν, ἐπὶ κᾶρα στέφη		

βαλουμένην* χερνίβων τε παγάς,
 βωμόν φιλαίμονος* θεᾶς
 θανίσιν αίματορρούτοις 1515
 θανοῦσαν* εὐφυῆ τε σώματος δέσρην*.
 εὐδροσοὶ παγαὶ
 πατροῦναι μένουσί σε χέρνιβές τε στρατός τ'
 Ἄχαιῶν θέλων
 Ἰλίου πόλιν μολεῖν. 1520
 ἀλλὰ τὰν Διὸς κόραν
 κλήσωμεν* Ἄρτεμιν, θεῶν ἄνασσαν,
 ὣς ἐπ' εὐτυχεῖ πότμῳ.*
 ὦ πότνια, θύμασιν βροτησίοις*
 χαρεῖσα, πέμψον εἰς Φρυγῶν 1525
 γαῖαν Ἑλλάνων στρατὸν
 καὶ δολόεντα* Τροίας ἔδη,
 Ἄγαμέμνονά τε λόγχαις
 Ἑλλάσι κλεινότατον στέφανον
 δός, ἀμφὶ κάρα δ' ἔδον 1530
 κλέος ἀείμνηστον ἀμφιθεῖναι.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 1532--1620

Μετὰ ταῦτα ἐν τῇ «ἐξόδῳ» ἔρχεται ἄγγελος ἀναγγέλλων εἰς τὴν Κλυταιμνήστραν τὰ τῆς προπαρασκευῆς τῆς θυσίας τῆς κόρης τῆς, τὸν ἠρωϊσμὸν καὶ τὴν ψυχραιμίαν αὐτῆς, τὴν προσευχὴν τοῦ παρισταμένου Ἀχιλλέως πρὸς τὴν θεάν καὶ τὸν αἰφνίδιον ἐξαφανισμόν τῆς κόρης ἀπὸ τοῦ βωμοῦ καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ἱερεὺς ἔπληττε διὰ τοῦ φασγάνου τὸν λαιμόν τῆς· ἀντὶ τῆς κόρης εὐρέθη ἔχει ἔλαφος πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς θυσίας πρὸς τὴν θεάν, ἣτις ἐξευμενισθεῖσα ἤδη ἀπέλυσε οὐρίον ἄνεμον πρὸς ἀπόπλουν τοῦ στόλου. Ὁ στρατὸς ὅλος εἶναι ἐκθαμβος ἐκ τοῦ θαύματος καὶ ὁ Ἄγαμέμνων ἐμφανιζόμενος εἰς τὴν σκηνὴν χαίρει διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς θυγατρὸς ὑπὸ τῆς θεᾶς καὶ χαιρετίζων τὴν Κλυταιμνήστραν κινεῖται πρὸς τὰ πλοῖα ὑπὸ τὰς εὐχὰς καὶ τὰ κατευόδια τῶν γυναικῶν τοῦ χερροῦ, καὶ τὸ δράμα τελειώνει.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

- 1 ἀγαμαι, συντάσσει. ἐνταῦθα μετὰ αἰτιατ. (ταῦτα) καὶ γεν. (ἀριστέως) — δὲν τὰ εὐρίσκω αὐτὰ παράδοξα δι' ἓνα ἡγεμόνα.
- 2 ἀγνώως — ὤτος, ὅ, ἡ, ἐνταῦθα κεῖται παθητικῶς = ἄγνωστος. πρβλ. λάθε βιώσας.
- 3 ἀδικήση, ὁ μέσ. μέλλων κεῖται παθητικῶς.
- 4 ἄθραυστα = χωρὶς νὰ συμβοῦν ζημίαι, συγκρούσεις.
- 5 ἄθρησον, (ἀθρέω) = σκέψου, συλλογίσου.
- 6 αἰθέσθω, τοῦ αἶθομαι = ἀνάπτω.
- 7 αἶσθημα (τῶν κακῶν) = αἶσθησις, ἀντίληψις.
- 8 ἀκίνητοι (φυλακαί) = αἱ φρουραὶ τοῦ τείχους δὲν ἀλλάζουσι ἀκόμη.
- 9 ἀμπετάσας (φάος) = ἀναπετάσας, ἀνάψας λαμπρὸν φῶς...
- 10 ἀναίνομαι (οὐκ) = δὲν ἀρνοῦμαι ν' ἀποθάνω, εὐχαρίστως θύσιάζομαι.
- 11 ἀνειλε, (ἀναιρῶ), κυριολεκτεῖται ἐπὶ τῶν χρησμῶν τῶν μάντεων κ.τ.λ. Ὁ Κάλχας ἐρωτηθεὶς ἀπήντησε, ἐχρησιμοδότησε.
- 12 ἀντιλάζυμαι, ἴδε ἐν λέξει: λάζυσθε.
- 13 ἀντίπορον (Χαλκ. . .) = τὴν ἀπέναντι τοῦ πόρου (πορθμοῦ) τῆς Χαλκίδος λατρευομένην.
- 14 ἀντόμεσθα (σε), ἄντομαι, = ἱκετεύω, παρακαλῶ θερμῶς πρβλ. ἀντιάζω.
- 15 ἄξαντες, ἴδε ἄσσω.
- 16 ἀπαράμυθον, ἔκφερε: ὄμμα πωλικὸν (ἔτι) φοβερόν, ἀπαράμυθον (ὄν) — τὰ μάτια τῶν ἵππων (δηλ. οἱ ἵπποι) τρομάζουσι, ξυπάζονται, ἔταν δὲν τοὺς καταπραῦνη κανεῖς.
- 17 ἀπόρων, σύνταξιν: ἐνδεῖς οὐδενὸς τῶν ἀπόρων μὴ οὐ καίνεσθαι = δὲν σοῦ λείπει τίποτε ἀπὸ τὰ παράδοξα φερσίματα γιὰ νὰ σὲ πάρῃ κανεῖς γιὰ τρελλόν.
- 18 ἄσσωσι (ἀΐσσωσι) = κυμαινόμενος, σαλεύων καὶ ἐν στίχ. 80, ἄξαντες δορὶ = ὀρμήσαντες μὲ τὰ δόρατα.
- 19 ἀφροδίτη (τις) = σφοδρὸς πόθος (προσηγορικόν).
- 20 ἄχθομαι = κατέχομαι ὑπὸ βαρείας λύπης.

- 21 *ἀψαιτο* (ἔψως), ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ προηγουμένου ἀπόρως εἶχε.
- 22 *βαλούμενον* μ. μέλ. τοῦ *βάλλομαι*, πρβλ. προηγ. στ. 1477 :
(στέφεα περίβολα δίδοτε).
- 23 *βούσταθμα*, *βούσταθμον*, τὸ = βουστάσιον, στάβλος.
- 24 *βροτησίους* (θύμασι) *βροτήσιος* (ἄλλως βρότελος) πού με ἀνθρώπινα θύματα ἱκανοποιήθης, ἐξιλεώθης (*χαρεῖσα*).
- 25 *γαμεῖς*, χρόνου μέλλοντος κατὰ τοὺς κλασσικούς, (*γαμέω μέλλ. γαμῶ*).
- 26 *δαμεις* (*ἐδάμην* ἄορ.) *δαμάζομαι* = καταβληθεῖς, κουρασθεῖς ἀπὸ τὰ λικνίσματα τῆς ἀμάξης.
- 27 *δαρόν*, (χρόνον), Δωρ. ἀντὶ *δηρόν* = ἐπὶ μακρόν . . .
- 28 *δέρην* (εὐφυῆ) = τὸν ὥρατον λαϊμόν.
- 29 *διαίνει* (γοτίς), *διαίνω* (*διανῶ, ἐδίηνα*) = ὑγραίνω.
- 30 *διέκναισαν*, *διὰ - κναίω* = τρίβω τι, φθειρώ.
- 31 *δίκαιον* (συννυμφοκόμον), = πιστὸν νυμφαγωγόν, συνοδὸν τῆς νύμφης.
- 32 *δολόεντα* (ἔδη) = τοὺς δολίους, τοὺς κακοπίστους τούτους τῆς . . . . Οἱ Τρῶες παρ' Ὀμήρῳ κατηγοροῦνται διὰ δολιότητα κτλ.
- 33 *δυσάρεστοι* (γνώματι) = δυσκόλως ἱκανοποιούμεναι.
- 64 *ἔᾶν*, σύναψον (*καὶ ἐν ἐμοὶ ἐστι*) *μηκέτι ἔᾶν νιν* (τοὺς βαρδάρους) *ἀρπάξειν* ἐκ (τῆς) *ὀλβίας Ἑλλάδος τὰς μελλούσας γυναῖκας*.
- 35 *εἵκαζε* = σκέψου, συλλογίσσου.
- 36 *εἴξασιν*, ἄλλος τύπος τοῦ *εοίκασι*.
- 37 *ἐκγαυρούμενος* (γαῦρος) = ἐκθειάζων, μεγαλοποιῶν.
- 38 *ἐκερτόμησε* : *κερτομέω* τινὰ = περιπαίζω, πειράζω.
- 39 *ἐκηλον* (οὐ βλέπεις), *ἐκηλος* = ἦσυχος, ἀτάραχος = δὲν με κοιτάξεις μὲ γαλήνην.
- 40 *ἐλέπιτολιν* ποιητ. ἀντὶ *ἐλέπολιν* = τὴν (μέλλουσαν) καταστροφήα τοῦ Ἰλ. . . .
- 41 *ἐλίσσετε* (. . . τὴν Ἄρτεμιν) = γυρίζετε κυκλικὸν χορὸν πέριξ τοῦ ναοῦ, πέριξ τοῦ . . . τιμῶντος τὴν Ἄρτ. . .
- 42 *ἐμνήστευσα* (παῖδα) = ἐζήτησα εἰς γάμον, καὶ αἰτ. ἐν στίχ. 847 *μνηστεύω γάμους* = ἐτοιμάζω μνηστείας διὰ γάμους . . .
- 43 *ἐναρχέσθω* (*κανᾶ*), *ἐν - ἄρχεσθαι*, *ἐξ - κατ-κανᾶ*, θρησκευ.

- τικαί φράσεις ἐν ταῖς θυσίαις = ἀρχίζω τὴν θυσίαν λαμβάνων τὴν κριθὴν (σὺλοχύτας) ἐκ τοῦ κανίστρου (**κανοῦ**).
- 44 ἐνδεξιούσθω (**βωμόν**) ἐνδεξιόομαι — οὔμαι = ἄς βαδίση πρὸς τὰ δεξιὰ πέριξ τοῦ βωμοῦ.
- 45 ἐξάπτω, σύναψον ἐξάπτω τὸ ἐμὸν σῶμα γόνασι σέθεν ἱκετηρίαν = κρεμάζω τὸ σῶμά μου εἰς τὰ γόνατα ὡς ἱκέτης (κατὰ μεταφοράν).
- 46 ἐπταπόρου (πλειάδος), ἐπτάπορος καλεῖται ὁ ἀστερισμὸς τῶν Πλειάδων, διότι σχηματίζει διὰ τῶν ἑπτὰ ἀστέρων τοῦ ἑπτὰ πορείας, τροχιάς.
- 47 εὐνιδας, εὐνις -ιδος, ἡ, = εὐνέτις, σύζυγος.
- 48 εὐτυχῶς, τὸ κοινόν: ποῦ νάν' ἢ ὦρα ἢ καλή!
- 49 εὐφημία (ἴτω . . .) = ἄς ἐπικρατήσῃ εὐλαθῆς σιγῇ μεταξὺ τῶν Δαναῶν.
- 50 εὐφρόνης (οικίαν) = ἡ νῦξ (κατ' εὐφημισμὸν) παρὰ τοῖς ποιηταῖς συνηθως.
- 51 ἐφειμαῖς = εἰς τὰς παραγγελίας σου (πειθόμεναι).
- 52 ἔχουσι (κατά), τιμῆσις ἀντί: κατέχουσιν.
- 53 θεράνναι ἐντ. = κατοικίαι, τόποι προσφιλεῖς τῶν Μ. . .
- 54 θύμασι σύντ. τὸ θλον: ὡς ἐξαλείψω θέσφ. ἐμοῖσιν αἵμασι θύμασι = ἵνα μὲ τὸ αἷμα καὶ τὴν θυσίαν μου ἐξαφανίσω (πληρώσω) τὸν χρησμόν . . .
- 55 ἱεροῖς (πκρ' . . .) = διότι κατὰ τὰς θυσίας δὲν ἀρμόζει νὰ δακρύῃ τις. (θεωρεῖται ἀσέβεια πρὸς τοὺς θεοὺς ὁ θρῆνος κατὰ τὰς ἱεροτελεστίας . . .)
- 56 ἱκετηρίαν, (ἐνν. ῥάβδον), ἡ ἱκετηρία ἦτο κλάδος ἐλαίας ἐν ᾧ ἱκέτης ἐναπέθετε ἐπὶ τῶν γονάτων τοῦ ἱκετευομένου.
- 57 κάθησο σύναψον: Ἴφιγένεια τέκνον κάθησο δεῦρο πρὸς μητέρα, ἐξῆς ποδός μου = Ἴφιγένεια παιδί μου, ἔλα παρεθέσι κοντὰ στὰ πόδια τῆς μητέρας σου.
- 58 καινουργεῖς = νέον πρᾶγμα ἔχεις κατὰ νοῦν;
- 59 κἀκίζε (μῆ . . .) = μὴ μὲ ἀποθαρρύνῃς, μὴ μὲ κἀμνης νὰ δειλιῶ.
- 60 κἀπαράσασθαι καὶ ἐπαράσασθαι (ἐπ — ἀρῶμαι) = νὰ ὀρκισθοῦν τὰ ἀκόλουθα, ἐπικαλούμενοι τὴν ὀργὴν τῶν θεῶν κατὰ τῶν παραβατῶν, δηλ. νά . . .
- 61 κῆδος = κηδεστία καὶ κῆδος λήψη = θὰ γίνῃς συγγενὴς ἀνδρ . . .

- 62 κηλεῖν = θέλγειν, μαγεύειν.
- 63 κλήσωμεν (κληῖζω = κλήζω) = ἄς ἐγκωμιάσωμεν, ἄς ὑμνήσωμεν.
- 64 κῶλον (ἄβρον) ἐνταῦθα = τοὺς ἄβρους πόδας.
- 65 λάζυσθε (λάζυμαι καὶ συνηθέστ. λάζομαι, ῥήμ. ποιητ. = λαμβάνω.
- 66 λαμπαδοῦχος (ἡμέρα) = ἡ λαμπρά, παραφρ. = ὡ φῶς τῆς ἡμέρας καὶ . . .
- 67 ματεύων, ματεύω καὶ σπανιώτ. ματέω καὶ μαστεύω = ζητῶ, ἐρευνῶ.
- 67 μάτην, σύναψον τῷ : θυμουμένην.
- 68 μέμονε, ποιητ. ῥήμα πρβλ. καὶ μέμασ. Σύντ. ἵνα τὰ νᾶια δόρ. μέμονε δι' ἐμὸν δν' ὄρμους στενοπ. τὰς δι' Ἀύλ. . . . ὅπου αἱ τρόπιδες τῶν νεῶν (τὰ πλοῖα) προθυμοῦνται πρὸς πόλεμον κτλ.
- 69 μεσσήρης, ὁ καὶ ἡ, ποιητ. ἀντὶ τοῦ Ἄττ. μεσήρης = ὁ ἐν τῷ μέσῳ. Ἐνταῦθα = μεσουρανήν. Κατὰ τὸν Αὐγουστον— Σεπτέμβριον αἱ Πλειάδες εὐρίσκονται κατὰ τὴν βαθεῖαν αὐγὴν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ.
- 70 μοῖραν (οἰκήσωμεν) = εἰς ἄλλον τόπον (καὶ ἄλλην ζωὴν : ετερον αἰῶνα) θά κατοικήσωμεν.
- 71 ναύφρακτιον (στράτευμα) = ἐν ταῖς ναυσὶ κεκλεισμένον.
- 72 νομίζεται (οὐ) = δὲν θεωρεῖται ἱερὸν ἔθιμον.
- 73 νόστος, ἐνταῦθα = πλοῦς, μετάθασις.
- 74 ξυνίστατο (φόνος), ἐγγ. παρ' ἐκείνου (δοτις μὴ λάβοι). Καὶ ἐλευθέρως = οἱ ἀποτυγχάνοντες νὰ λάβουν τὴν Ἑλένην ὡς σύζυγον ἠπειλοῦν κατὰ τῶν ἄλλων φόνους κλπ.
- 75 δ (κρατεῖ), τὸ δ ἀναφέρεται εἰς τὸ θεῖον, τὸ ἐξυπακουόμενον ἐκ τοῦ θεομαχεῖν.
- 76 οἰστρήσας (δρόμῳ). οἰστράω = ὡς καταδιωκόμενος ὑπὸ οἴστρου περιῆλθε τὴν Ἑλλ.
- 77 ὀμαρτεῖν — ὀμαρτέω = ἀκολουθῶ, πρβλ. καὶ τό : συμπαρομαρτῶ = συνοδεύω.
- 78 ὀρθίῳ (κηρύγματι) = δι' ὑψηλοῦ τὸν τόνον, διὰ μεγαλοφώνου διαλαλήματος.
- 79 ὀρθοῖς (ἄμμασ.) = με μᾶτια σηκωμένα κατὰ πρόσωπον.
- 80 ὀρνηθα (τόνδε) = οἰωνόν, τὸ τόνδε ἐπεξηγεῖται διὰ τῆς κατω-

- τέρω παραθέσεως, τὸ χρηστὸν καὶ (τὴν) εὐφημίαν.
- 81 δξὺ (ὀφθαλμοῖς), ἐνταῦθα = ἡ ὀξυδέρχεια.
- 82 ὀρθωθέντα (οὐκ-) τὰ θεῶν = αἱ πρὸς τοὺς θεοὺς ὑποχρεώσεις μὴ τελεσθεῖσαι ὀρθῶς, κανονικῶς.
- 83 ὀφρὸν (μέθεξ) = χαλάρωσε τὰ ζαρωμένα φρύδια σου, ξεσοῦφρωσε τὰ . . .
- 84 ὄχους (πωλικούς) = ὄχημα (συρόμενον ὑπὸ πώλων).
- 85 παραιτοῦμαι (τόδε) = ζητῶ συγγνώμην διὰ τοῦτο ὅτι . . .
- 86 παρηδες, παρηῖς καὶ παρης — ἥδος, ἡ = παρειά.
- 87 πέδω, ἐπίρρ. = ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, κατὰ γῆς.
- 88 Πελασγία (γά) = τὸ Ἄργος.
- 89 Περιβολα (στέφεα) περιβολος, ἐπίθ. = ὁ περιβαλλόμενος· στέφεα π. . . = στεφάνους νὰ τοὺς φορέσω (καθ' ἃ συνειθίζεται εἰς τὰ σφάγια).
- 90 Περσέως, ὁ Περσεὺς ἐθεωρεῖτο ὁ θεμελιωτὴς τῶν Μυκηθῶν.
- 91 πεύκην = τὴν πρὸς γραφὴν πινακίδα ἣτις ἐκ πεύκης κατεσκευάζετο.
- 92 ³πιούσα (ἀπουσία) = ἡ μέλλουσα ἀπ. (ἔχει διπλὴν ἔννοιαν: τὴν λόγῳ γάμου ἀπουσίαν καὶ τὴν ἐκ τοῦ ἐπικειμένου θανάτου).
- 93 πλόκαμος (ὄδε)· κεῖται παρενεθικῶς = ὁ πλόκαμος τῆς κόμης αὐτὸς ἐδῶ, εἶναι: διὰ νὰ στέψωμεν τὸν βωμόν . . .
- 94 πλοῦς, ἐνν. τὸν πρὸς τὸν Ἄδην διὰ τῆς Ἀχερουσίας λίμνης.
- 95 πορεύετε (πρὸς τὰς θεραπαινίδας) = μετακομίζετε.
- 96 πορθμεύει, κεῖται ἀμετάβ. = προχωρεῖ, ταξιδεύει: ἡ μεταφορά ἐκ τῶν πλοίων.
- 97 ³πορθμός, ἐνταῦθα = ἡ διαπόρθμευσις τῶν . . .
- 98 πότιμω (ἐπ' εὐτυγεῖ . . .) = διὰ τὴν καλὴν μας τύχην.
- 99 προσῆκες = εἶχες σχέσιν συγγενικὴν.
- 100 πρόφασιν, ἐνταῦθα = εὐλογον ἀφορμὴν.
- 101 προχύταις = προχύται (ἐνν. κριταί), ἄλλως οὐλοχύται . . .
- 102 ῥανοῦσαν τοῦ ῥαίνω = ῥαντίζω.
- 103 ³σὲ ἐνν. τὸ λίσσομαι σε· ἡ ἀντωνυμία παρενεβλήθη μεταξὺ τῆς προθέσεως καὶ τῆς γενικῆς Πέλοπος: τὸ πλήρες θὰ ἦτο: μὴ μ' ἀποκτείνης, λίσσομαι σε πρὸς Πέλοπος καὶ . . .

- 104 *σιγᾶν* (οὐ σθένω), ταῦτα λέγει ὁ Ἀγαμέμν. στρέφων τὸ πρόσωπον καὶ μὴ γενόμενος ἀκουστός.
- 105 *σκοπεῖν*, σύναψον: *σὺν ἱεροῖς* (θύμασι) *χρη* (τινά).
- 106 *σκοπεῖν τὸ εὐσεβές* = ἀπὸ τὰ σπλάγχχνα τῶν θυμάτων πρέπει κανεῖς νὰ ἐρευνᾷ τὰς βουλὰς τῶν θεῶν.
- 107 *συγχεῖς* (γράμματα) = ἀνακατώνεις, ἐξαλείφεις τὰ γράμματα τὰ ἐπὶ τοῦ πινακίου.
- 108 *συνάψας*, σύνδεσον: *συνάψας ψευδῆ ἀμφιγάμον παρθένον* = ψευσθεὶς διὰ τὸν . . .
- 109 *συνεπαιδέετε* = ὑμνεῖτε ἑμοῦ, ἐν χορῶ, τὴν . . .
- 110 *συνετὸς* (εἶμι) = συνήμη, γινώσκω.
- 111 *σφε* = αὐτήν, τὴν Ἑλένην.
- 112 *τέγγεις*, *τέγγω* = ὑγραίνω.
- 113 *τιθηνός*, ἐπίθ. (πρὸλ. *τιθήνη*, ἡ = τροφὸς = ὁ ἀνατρέφων. Σύναψον: *ἀποδιδουσά σοι τροφὰς πόνων τιθηνούς* = ἀνταποδίδουσα εἰς σὲ τοὺς διὰ τὴν ἀνατροφὴν μου κόπους σου.
- 114 *ὑπῆλθεν* (αὐτούς), *ὑπέρχομαί τινα* = δολίως φέρομαι πρὸς τινα, ἐξαπατῶ.
- 115 *ὑποδραμουσά* (σε), σύναψον πρὸς τὸ *προσβαλῶ* = ἀφοῦ σὲ ξεπεράσω θὰ . . .
- 116 *φάος* = φῶς, σωτηρίαν, δόξαν, (ἐντ.)
- 117 *φέρετε*, σύναψον πρὸς τό: *χερνίβων ταγᾶς*.
- 118 *φιλαίμονος* = τῆς φιλοῦσης αἵματα: ἴδε κατωτ. στ. 1524 «θύμασιν βροτησίσις χρεῖσα».
- 119 *φιλότιμον*, ἐνν. τὸ ἄρθρον τὸ = ἡ δίψα τῶν τιμῶν, ἡ φιλοδοξία.
- 120 *φθόγγος* (οὐχουν), ἐνν. *ἀκούεται* = διὰ τοῦτο, ἐπειδὴ ἐηλ. εἶναι ἀκόμη βαθεῖα νύξ δὲν . . .
- 121 *χάριτας*, ἐνταῦθα = θωπείας.
- 122 *ὠλβισμένοι*, (τὰ πρῶτα) = οἱ θεωρούμενοι τὰ μάλιστα εὐτυχεῖς.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ
ΟΡΕΣΤΗΣ
ΠΥΛΛΟΣ
ΑΓΑΜΕΜΝΟΝ
ΚΛΕΥΤΗΣ
ΑΡΧΑΙΟΣ
ΑΙΧΜΕΛΗΣ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

ΕΡΩΤΑΣ
ΑΓΑΜΕΜΝΟΝ
ΑΙΧΜΕΛΗΣ
ΑΘΗΝΑΙ

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

ΟΡΕΣΤΗΣ

ΠΥΛΑΔΗΣ

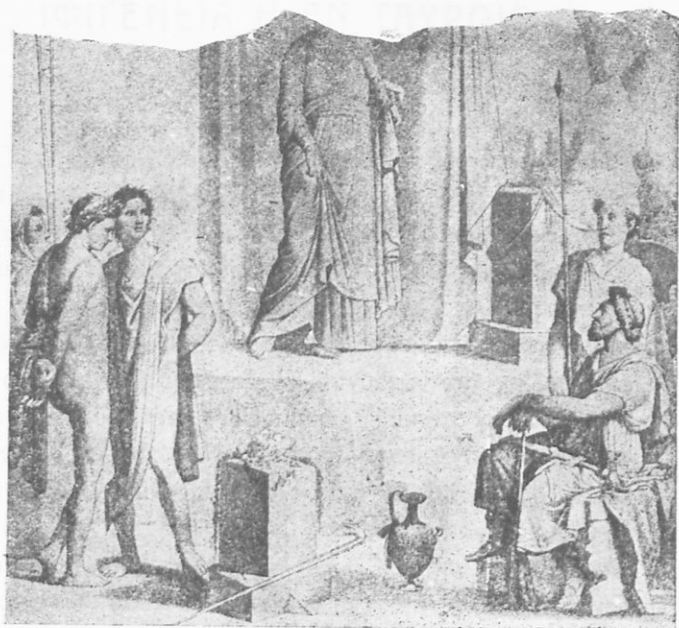
ΧΟΡΟΣ

ΒΟΥΚΟΛΟΣ

ΘΟΑΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ

ΑΘΗΝΑ

Ὅρεσσης
Πυλάδης

Ἰφιγένεια
(κρατοῦσα τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος
ἵνα φέρῃ τοῦτο πρὸς καθαρινὸν
εἰς τὴν θάλασσαν).

Βασιλεὺς
Θόας

Ἐκ τοιχογραφίας τῆς Πομπηίας

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Ὁ Ὀρέστης καταδιωκόμενος ὑπὸ τῶν Ἐρινύων διὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς του Κλυταιμνήστρας μετέβη εἰς τὸ Μαντεῖον τῶν Δελφῶν ζητῶν τρόπον ἀπαλλαγῆς. Λαβὼν δ' ἐκεῖθεν χρησμὸν ὅτι, ἂν κομίσῃ ἐκ τῆς Ταυρικῆς τῆς Σκυθίας εἰς Ἑλλάδα τὸ ἐκεῖ φυλαττόμενον ξόανον τῆς Ἀρτέμιδος, θέλει εὔρει τέλος τῶν ἑαυτοῦ δεινῶν, ἀπῆλθεν εἰς Ταύρους ἐν συνοδείᾳ τοῦ φίλου καὶ συγγενοῦς Πυλάδου. Ἄλλ' ἀνακαλυφθέντες ὑπὸ τῶν βουκόλων τοῦ βασιλέως τῆς χώρας Θόαντος ἤχθησαν εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος, ἐν ᾧ ἡ Ἰφιγένεια, ἡ τοῦ Ὀρέστου ἀδελφή, διετέλει ἱέρεια, ἵνα κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν ἔθιμον θυσιασθῶσιν εἰς τὴν θεάν. Ἐπακολουθεῖ ἡ ἀναγνώρισις τῶν δύο ἀδελφῶν καὶ ἡ ἀπόπειρα πρὸς ἀπόδρασιν μετὰ τοῦ ἱεροῦ ξοάνου. Ὁ βασιλεὺς Θόας ἐν καιρῷ πληροφορηθεὶς τὰ γενόμενα διατάττει τὴν σύλληψιν αὐτῶν, ἣν ματαιώνει ἡ ἐπέμβασις τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς, δι' ἧς σώζονται εἰς Ἑλλάδα εὐδαίμονες οἱ Ἀγαμεμνονίδαι.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

- ΙΦ. Πέλοψ ὁ Ταντάλειος εἰς Πῖσαν μολὼν
 θοαῖσιν ἵπποις Οἰνομάου γαμῆ κόρην,
 ἐξ ἧς Ἄτρεὺς ἔβλασεν· Ἄτρεως δὲ παῖς
 Μεγέλαος Ἀγαμέμνων τε· τοῦ δ' ἔφυν ἐγώ,
 τῆς Τυνδαρείας θυγατρὸς Ἴφιγένεια παῖς, 5
 ἦν ἀμφὶ δίναις ἄς θάμ' Εὐριπος πυκναῖς*
 αὖραις ἐλίσσων κυανέαν ἄλα στρέφει,
 ἔσφαξεν Ἑλένης εἶνεχ', ὡς δοκεῖ, πατῆρ
 Ἄρτεμιδι κλειναῖς ἐν πτυχαῖσιν Αὐλίδος.
 ἐνταῦθα γὰρ δὴ χιλίων ναῶν στόλον 10
 Ἑλληνικὸν συνήγαγ' Ἀγαμέμνων ἄναξ,
 τὸν καλλίνικον* στέφανον Ἰλίου θέλων
 λαβεῖν Ἀχαιοὺς, τοὺς θ' ὕβρισθέντας γάμους
 Ἑλένης μετελθεῖν*, Μεγέλεω χάριν φέρων.
 δεινῆς τ' ἀπλοίας πνευμάτων τ' οὐ τυγχάνων, 15
 εἰς ἔμπυρ* ἦλθε, καὶ λέγει Κάλχας τάδε·
 ὦ τῆσδ' ἀνάσσων Ἑλλάδος στρατηγίας,
 Ἀγάμεμνον, οὐ μὴ ναῦς ἀφορμήσῃ χθονός,
 πρὶν ἂν κόρην σὴν Ἴφιγένειαν Ἄρτεμις
 λάβῃ σφαγεῖσαν· ὅ τι γὰρ ἐνιαυτὸς τέκοι 20
 κάλλιστον, εὖξω φωσφόρῳ* θύσειν θεῶ.
 παῖδ' οὖν ἐν οἴκοις σὴ Κλυταιμνήστρα δάμαρ
 τίκει, τὸ καλλιστεῖον* εἰς ἔμ' ἀναφέρων,
 ἦν χορὴ σε θῦσαι· καί μ' Ὀδυσσέως τέχνηαι
 μητρὸς παρείλοντ' ἐπὶ γάμοις Ἀχιλλέως. 25
 ἔλθοῦσα δ' Αὐλίδ' ἠ τάλαιν' ὑπὲρ πυρᾶς
 μεταρσία ληρθεῖσ' ἔκαινόμην ξίφει·
 ἀλλ' ἐξέκλεψεν* ἔλαφον ἀντιδοῦσά μου
 Ἄρτεμις Ἀχαιοὺς, διὰ δὲ λαμπρὸν αἰθέρα
 πέμψ' σά μ' εἰς τήνδ' ὄψικεν Ταύρων χθόνα, 30

οὐ γῆς ἀνάσσει βαρβάροισι βάρβαρος
Θόας, ὃς ὠκὺν πόδα τιθεῖς* ἴσον πτεροῖς
εἰς τοῦνομ' ἤλθε τόδε ποδωκείας χάριν.
ναοῖσι δ' ἐν τοιοδ' ἱερίαν τίθησί με,
ὄθην νόμοισι τοῖσιν ἦδεται θεὰ 35
Ἄρτεμις ἑορτῆς, τοῦνομ' ἦς καλὸν μόνον,
τὰ δ' ἄλλα — σιγῶ, τὴν θεὸν φοβουμένη.
θύω γὰρ ὄντος τοῦ νόμου καὶ πρὶν πόλει,
ὃς ἂν κατέλθῃ τήνδε γῆν Ἑλλήν ἀνήρ.
κατάρχομαι μὲν, σφάγια δ' ἄλλοισιν μέλει 40
ἄρρητ' ἔσωθεν τῶνδ' ἀνακτόρων θεᾶς.
ἅ καινὰ δ' ἦκει γνῆξ φέρουσα φάσματα,
λέξω πρὸς αἰθέρ', εἴ τι δὴ τόδ' ἔστ' ἄκος*.
ἔδοξ' ἐν ὕπνῳ τῆσδ' ἀπαλλαχθεῖσα γῆς
οἰκεῖν ἐν Ἄργει, παρθενῶσι δ' ἐν μέσοις 45
εὐδαιν, χθονὸς δὲ νῶτα* σεισθῆναι σάλῳ,
φεύγειν δὲ κᾶξω σιᾶσα θριγκὸν* εἰσιδεῖν
δόμων πίτοντα, πᾶν δ' ἐρείψιμον* στέγος
βεβλημένον πρὸς οὐδας ἐξ ἄκρων σταθμῶν.
μόνος δ' ἐλείφθη σιῦλος, ὡς ἔδοξέ μοι, 50
δόμων πατρώων, ἐκ δ' ἐπικράνων* κόμας
ξανθὰς καθεῖναι, φθέγμα δ' ἀνθρώπου λαβεῖν,
κἀγὼ τέχνην τήνδ' ἦν ἔχω ξενοκτόνον
τιμῶσ' ὑδραίνειν αὐτὸν ὡς θανούμενον,
κλαίουσα. τοῦναρ δ' ὦδε συμβάλλω τόδε 55
τέθνηκ' Ὀρέστης, οὐ κατηρξάμην* ἐγώ.
σιῦλοι γὰρ οἴκων εἰσὶ παῖδες ἄρσενες
θνήσκουσι δ' οὕς ἂν χέρνιβες* βάλωσ' ἐμαί.
οὐδ' αὖ συνάψαι* τοῦναρ εἰς φίλους ἔχω.
Στροφίῳ γὰρ οὐκ ἦν παῖς, ὅτ' ὠλλύμην ἐγώ. 60
νῦν οὖν ἀδελφῶ βούλομαι δοῦναι χοᾶς
ἀποῦσ' ἀπόντι, ταῦτα γὰρ δυναίμεθ' ἂν,
σὺν προσπόλοισιν, ἃς ἔδωχ' ἡμῖν ἄναξ
Ἑλληνίδας γυναῖκας. ἀλλ' ἐξ αἰτίας
οὐπω τίνος πάρεισιν; εἴμ' εἴσω δόμων 65
ἐν οἴσι ναίω τῶνδ' ἀνακτόρων θεᾶς.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 67 — 76.

Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῆς Ἰφιγενείας εἰσέρχονται εἰς τὴν σκηνὴν ὁ Ὀρέστης καὶ ὁ Πυλάδης κατασκοπεύοντες τὰ πέριξ προσεκτικῶς. Ἐκεῖ ἀνακαλύπτουν τὸν Ναὸν τῆς θεᾶς μετὰ βωμοῦ αἵματος ἀφ' οὗ ἐκ τῆς θανατώσεως τῶν ξένων, οὗ ἡ θεὰ ρίπτει εἰς ἀπόγνωσιν τὸν Ὀρέστην.

- ΟΡ. ὦ Φοῖβε, ποῖ μ' αὖ τήνδ' ἐς ἄρκυν* ἤγαγες
 χρήσας, ἐπειδὴ πατὸς αἵμ' ἐτισάμην,
 μητέρα κατακτᾶς; διαδοχαῖς* δ' Ἐρινύων
 ἠλαυνόμεσθα φυγάδες, ἔξεδροι χθονός, 80
 δρόμους τε πολλοὺς ἐξέπλησα* καμπίμους.
 ἔλθὼν δὲ σ' ἠρώτησα πῶς τροχλάτου*
 μανίας ἂν ἔλθοιμ' εἰς τέλος πόνων τ' ἐμῶν.
 σὺ δ' εἶπας ἔλθειν Ταυρικῆς μ' ὄρους χθονός, 85
 ἐνθ' Ἄρτεμῖς σοι σύγγονος βωμοὺς ἔχει,
 λαβεῖν τ' ἄγαλμα θεᾶς, ὃ φασιν ἐνθάδε
 εἰς τούσδε ναοὺς οὐρανοῦ πεσεῖν ἄπο
 λαβόνια δ' ἢ τέχναισιν ἢ τύχη τινί,
 κίνδυνον ἐκπλήσαντ',* Ἀθηναίων χθονί 90
 δοῦναι· τὸ δ' ἐνθὲνδ' οὐδὲν ἐρορήθη πέρα·
 καὶ ταῦτα δράσαντ' ἀμπνοῶς* ἔξιεν πόνων.
 ἦκω δὲ πεισθεῖς σοῖς λόγοισιν ἐνθάδε
 ἄγνωστον εἰς γῆν, ἄξιεν. σὲ δ' ἴστορῶ,*
 Πυλάδη, σὺ γάρ μοι τοῦδε συλλήπτωρ πόνου, 95
 τί δροῶμεν; ἀμφίβληστρα* γὰρ τοίχων ὄρεῶς
 ὑψηλά· πότρεα κλιμάκων προσαμβάσεις*
 ἐκβησόμεσθα; πῶς ἂν οὖν λάθοιμεν ἂν;
 ἢ χαλκότευκτα κληῖθρα λύσαντες μοχλοῖς,
 ὧδ' οὐδὸν ἔσιμεν; ἦν δ' ἀνοίγοντες πύλας 100
 ληφθῶμεν εἰσβάσεις τε μηχανώμενοι,
 θανούμεθ'. ἀλλὰ πρὶν θανεῖν, νεῶς ἐπι
 φεύγωμεν, ἢ περ δεῦρ' ἐναυστολήσαμεν.
 ΠΥ. φεύγειν μὲν οὐκ ἀνεκτὸν οὐδ' εἰθώμεν·
 τὸν τοῦ θεοῦ δὲ χρησμὸν οὐ κακιστέον. 105
 ναοῦ δ' ἀπαλλαγθέντε κρύψωμεν δέμας

κατ' ἄντρο' ἃ πόντος νοτίδι διακλύζει μέλας,
 νεὼς ἄπωθεν, μή τις εἰσιδὼν σκάφος
 βασιλεῦσιν εἶπη κᾶτα ληφθῶμεν βία.
 ὅταν δὲ νυκτὸς ὄμμα λυγαίας* μόλη, 110
 τολμητέον τοι ξεστὸν ἐκ ναοῦ λαβεῖν
 ἄγαλμα πάσας προσφέροντε μηχανάς.
 ὄρα δὲ γεῖσα τριγλύφων* ὅποι κενὸν
 δέμας καθεῖναι· τοὺς πόνους γὰρ ἄγαθοὶ
 τολμῶσι, δειλοὶ δ' εἰσὶν οὐδὲν οὐδαμοῦ. 115
 ΟΡ.
 οὕτω μακρὸν μὲν ἤλθομεν κώπη πόρον,
 ἐκ τερμάτων δὲ νόστον ἀροῦμεν πάλιν·
 ἀλλ' εὖ γὰρ εἶπας, πειστέον' χωρεῖν χρεῶν
 ὅποι χθονὸς κρύψαντε λήσομεν δέμας.
 οὐ γὰρ τὸ τοῦ θεοῦ γ' αἴτιον γενήσεται* 120
 πεσεῖν ἄκραντον θέσφατον· τολμητέον·
 μόχθος γὰρ οὐδεὶς τοῖς νέοις σκῆψιν φέρει.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 123—466.

Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν ἐκ τῆς σκηνῆς τοῦ Ὀρέστου καὶ τοῦ Πυλάδου εἰσέρχεται ὁ χορὸς (**πάροδος**) τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν, αἵτινες προσεκλήθησαν παρὰ τῆς Ἰφιγενείας (ἴδε στίχ. 63), ἵνα λάβωσι μέρος εἰς τὰς πρὸς τὸν Ὀρέστην (τὸν ὡς θανόντα θεωρούμενον) ἐπιμνημοσύνους χοάς. Ἐν ἀρχῇ ὁ χορὸς ἀποτείνει ὕμνον εἰς τὴν Ἄρτεμιν, πρὸς τὸν ναὸν τῆς ὁποίας βαδίζει, καὶ ἐπικαλεῖται ἱερὰν σιγὴν παρὰ τῶν διερχομένων κατοίκων, ἰδῶν δὲ ἐξερχομένην τὴν Ἰφιγένειαν ἐκ τοῦ ναοῦ ἐρωτᾷ τὸ αἴτιον δι' ὃ προσεκλήθη καὶ μανθάνει παρ' αὐτῆς, ὅτι συμφώνως πρὸς ὄνειρον τῆς παρελθούσης νυκτὸς ὁ ἀδελφός τῆς Ὀρέστης ἀπέθανε καὶ ἐπιθυμεῖ μετ' αὐτῶν νὰ προσφέρῃ θυσίας. Ὁ χορὸς τῶν Ἑλληνίδων συμπάσχει (**κομμός**) μετὰ τῆς Ἰφιγενείας διὰ τὸ νέον ἀτύχημα τοῦ οἴκου τῶν Ἀτρείδων καὶ ἀναμνησθεταὶ καὶ ἄλλων παλαιῶν συμφορῶν τοῦ πατρικοῦ γένους. Ἡ Ἰφιγένεια, ἧς αἱ πληγαὶ ἀνεξέσθησαν ἐκ τῆς ὑπομνήσεως τοῦ χοροῦ, στρέφει τὸ βλέμμα τῆς πρὸς τὸ παρελθὸν καὶ διεκτραγωδεῖ τὴν ἀπὸ τῆς γεννήσεώς τῆς μέχρι σήμερον ἐλλειπὴν τῆς τύχης ἧς ἐπιστέγασμα εἶναι ὁ θάνατος τοῦ προσφιλοῦς ἀδελφοῦ.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην (*πρῶτον ἐπεισόδιον*) εἰσέρχεται βουκό-
 λος ἀγγέλλων εἰς τὴν Ἰφιγένειαν ὅτι συνελήφθησαν δύο νεανίαι
 Ἕλληνας (ὧν ὁ εἰς ἐκαλεῖτο Πυλάδης), νκαυαγήσαντες μὲ τὸ πλοῖόν
 των εἰς τὰς ἀποκρήμους ἀκτὰς καὶ θὰ ὀδηγηθῶσι μετ' ὀλίγον εἰς
 αὐτὴν ἵνα κατὰ τὸν ὑπάρχοντα Νόμον θυσιασθῶσιν εἰς τὴν θεάν.
 Ἡ Ἰφιγένεια διατάττουσα νὰ κομισθῶσιν οἱ ξένοι ὁμολογεῖ, ὅτι δὲν
 τῆς εἶναι δυνατόν νὰ φανῇ ἐπιεικῆς πλέον πρὸς τοὺς Ἕλληνας
 ἔνεκα τῆς προσφάτου δυστυχίας της· θὰ προετίμα ὁμῶς ἀντὶ τού-
 των νὰ πέσῃ εἰς τὰς χεῖράς της ἢ Ἑλένη ἢ ὁ Μενέλαος διὰ νὰ
 τιμωρήσῃ αὐτοὺς δι' ὅσα κακὰ παρ' αὐτῶν ἔλαβεν ἐν Αὐλίδι. Ὁ
 χορὸς (*πρῶτον στάσιμον*) συμμεριζόμενος τὴν ἀγανάκτησιν τῆς
 Ἰφιγενείας κατὰ τῆς Ἑλένης εὐχεται νὰ μὴ διαφύγῃ τὴν δικαίαν
 τιμωρίαν καὶ θέλει νὰ μάθῃ πόθεν τῆς Ἑλλάδος εἶναι οἱ συλλη-
 φθέντες ξένοι καὶ διὰ ποῖον σκοπὸν ἐφθασαν ἐδῶ, ὅπου θὰ ὑπο-
 στῶσι τῆς ῥίψοκινδύνου φύσεώς των τὴν ἀμοιβήν. Παρ' ὅλα ταῦτα
 ὁ νοῦς τοῦ χοροῦ στρέφεται πρὸς τὴν Ἑλλάδα ὅπου εὐχεται νὰ
 ἐπανέλθῃ ταχέως ἐλευθερούμενος ἀπὸ τὴν ξενικὴν ταύτην δου-
 λείαν του. Ἐν τῷ μεταξὺ (*δεύτερον ἐπεισόδιον*) φαίνονται οἱ ξέ-
 νοι ὀδηγούμενοι πρὸς τὴν Ἰφιγένειαν.

ΙΦ. εἶεν·

τὰ τῆς θεοῦ μὲν πρῶτον ὡς καλῶς ἔχη
 φροντιστέον μοι· μέθετε τῶν ξένων χέρας,
 ὡς ὄντες ἱεροὶ μηκέτ' ὧσι δέσμοιοι.
 ναοῦ δ' ἔσω στείχοντες εὐτρεπίζετε 470
 ἂ χρὴ πὶ τοῖς παροῦσι καὶ νομίζεται.
 φεῦ·
 Τίς ἄρα μήτηρ ἢ τεκοῦσ' ὑμᾶς ποτε
 πατήρ τ'; ἀδελφή τ', εἰ γεγῶσα τυγχάνει,
 οἴων στερεῖσα διπτύχων* νεανιῶν
 ἀνάδελφος ἔσται. τὰς τύχας* τίς οἶδ' ὅτι 475
 τοιαῖδ' ἔσονται; πάντα γὰρ τὰ τῶν θεῶν
 εἰς ἀφανὲς ἔρπει, κοῦδὲν οἶδ' οὐδεὶς κακόν·
 ἢ γὰρ τύχη παρήγαγ' εἰς τὸ δυσμαθές.
 πόθεν ποθ' ἦκει*, ὦ ταλαίπωροι ξένοι;
 ὡς διὰ μακροῦ μὲν τήνδ' ἐπλεύσατε χθόνα, 480

- μακρὰν δ' ἀπ' οἴκων χθονὸς ἔσεσθ' αἰεὶ κάτω.
- OP. τί ταῦτ' ὀδύρει, καπὶ τοῖς μέλλουσι νῶ
κακοῖσι λυπεῖς, ἣτις εἶ ποτ', ὧ γύναι;
οὔτοι νομίζω σοφόν,* ὅς ἂν μέλλιον θανεῖν
οἴκτω τὸ δεῖμα τοῦλέθρου νικᾶν θέλη, 485
σωτηρίας ἀνελπίς· ὡς δὴ ἔξ ἑνὸς
κακῷ συνάπτει, μωρίαν τ' ὀφλισκάνει
θνήσκει θ' ὁμοίως· τὴν τύχην δ' ἔαν χρεῶν.
ἡμᾶς δὲ μὴ θρήνει σύ· τὰς γὰρ ἐνθάδε 490
θυσίας ἐπιστάμεσθα καὶ γινώσκομεν.
- IF. πότερος ἄρ' ὑμῶν ἐνθάδ'* ὠνομασμένως
Πυλάδης κέκληται; τόδε μαθεῖν πρῶτον θέλω.
- OP. ὄδ', εἴ τι δὴ σοι τοῦτ' ἐν ἡδονῇ μαθεῖν.
- IF. ποίας πολίτης πατρίδος Ἑλλήνος γεγώς; 495
- OP. τί δ' ἂν μαθοῦσα τόδε πλέον λάβοις, γύναι;
- IF. πότερον ἀδελφῷ μητρός ἔστον ἐκ μιᾶς;
- OP. φιλότιτί γ' ἔσμέν, οὐ κασιγνήτω γένει
- IF. σοὶ δ' ὄνομα ποῖον ἔθειθ' ὁ γεννήσας πατήρ;
- OP. τὸ μὲν δίκαιον δυστυχεῖς καλοῖμεθ' ἄν. 500
- IF. οὐ τοῦτ' ἐρωτῶ· τοῦτο μὲν δὸς τῇ τύχῃ.
- OP. ἀνώνυμοι θανόντες οὐ γελῶμεθ' ἄν.
- IF. τί δὲ φθονεῖς τοῦτ'; ἢ φρονεῖς οὕτω μέγα;
- OP. τὸ σῶμα θύσεις τοῦμόν, οὐχὶ τοῦνομα.
- IF. οὐδ' ἂν πόλιν φράσειας ἣτις ἐστί σοι; 505
- OP. ζητεῖς γὰρ οὐδὲν κέρδος,* ὡς θανουμένω.
- IF. χάριν δὲ δοῦναι τήνδε κωλύει τί σε;
- OP. τὸ κλεινὸν Ἄργος πατρίδ' ἐμὴν ἐπεύχομαι.
- IF. πρὸς θεῶν ἀληθῶς, ὧ ξέν', εἴ κεῖθεν γεγώς;
- OP. ἐκ τῶν Μυκηνῶν, αἶ ποτ' ἦσαν ὄλβιαι. 510
- IF. φυγὰς δ' ἀπῆρας πατρίδος, ἢ ποία τύχη;
- OP. φεύγω τρόπον γε δὴ τιν' οὐχ ἑκῶν ἑκῶν. 512
- IF. καὶ μὴν ποθεινός γ' ἦλθες ἔξ Ἄργους μολών. 515
- OP. οὐκουν ἑμαυτῷ γ' εἰ δὲ σοί, σὺ τοῦτ' ἔρα.* 516
- IF. ἄρ' ἂν τί μοι φράσειας ὧν ἐγὼ θέλω; 513
- OP. ὡς ἐν παρέργῳ* τῆς ἐμῆς δυσπραξίας. 514
- IF. Τροίαν ἴσως οἶσθ', ἣς ἀπανταχοῦ λόγος. 517
- OP. ὡς μήποτ' ὄφελόν γε μηδ' ἰδὼν ὄναρ.

- ΙΦ. φασίν νιν οὐκέτ' οὔσαν οἴχεσθαι δορί.
 ΟΡ. ἔστιν γὰρ οὕτως οὐδ' ἄκραντ' ἠκούσατε. 520
 ΙΦ. Ἑλένη δ' ἀφίεται δῶμα Μενέλεω πάλιν;
 ΟΡ. ἦκει, κακῶς γ' ἔλθοῦσα τῶν ἐμῶν τινι*.
 ΙΦ. καὶ ποῦ ἔστι; κάμοι γάρ τι προουφείλει κακόν.*
 ΟΡ. Σπάρτη ξυνοικεῖ τῷ πάρος ξυνευνέτη.
 ΙΦ. ὦ μῖσος οὖσ' Ἑλλησιν, οὐκ ἐμοὶ μόνη. 525
 ΟΡ. ἀπέλαυσα καγὼ δὴ τι τῶν κείνης γάμων.
 ΙΦ. νόστος δ' Ἀχαιῶν ἐγένεθ', ὡς κηρύσσεται;
 ΟΡ. ὡς πάνθ' ἄπαξ με συλλαβοῦσ' ἄνιστορεῖς.
 ΙΦ. πρὶν γὰρ θανεῖν σε, τοῦδ' ἐπαυρέσθαι* θέλω.
 ΟΡ. ἔλεγχ', ἐπειδὴ τοῦδ' ἐρῶς· λέξω δ' ἐγώ. 530
 ΙΦ. Κάλχας τις ἦλθε μάντις ἐκ Τροίας πάλιν;
 ΟΡ. ὄλωλεν, ὡς ἦν ἐν Μυκηναίοις λόγος.
 ΙΦ. ὦ πότνι, ὡς εὔ. τί γὰρ ὁ Λαέρτου γόνος;
 ΟΡ. οὔπω νενόστηκ' οἶκον, ἔστι δ', ὡς λόγος.
 ΙΦ. ὄλοιτο, νόστου μήποτ' εἰς πάτραν τυχών. 535
 ΟΡ. μηδὲν κατεύχου· πάντα τᾶκείου νοσεῖ.
 ΙΦ. Θέτιδος δ' ὁ τῆς Νηρηΐδος ἔστι παῖς ἔτι;
 ΟΡ. οὐκ ἔστιν· ἄλλως λέκτρ' ἔγημ' ἐν Αὐλίδι.
 ΙΦ. δόλια γάρ, ὡς ἴσασιν οἱ πεπονθότες.
 ΟΡ. τίς εἰ ποθ'; ὡς εὔ πυνθάνει τᾶφ' Ἑλλάδος. 540
 ΙΦ. ἐκεῖθὲν εἶμι· παῖς ἔτ' οὖσ' ἀπφρόμη.
 ΟΡ. ὀρθῶς ποθεῖς ἄρ' εἰδέναί τᾶκεῖ, γύναι.
 ΙΦ. τί δ' ὁ στρατηγός, ὃν λέγουσ' εὐδαιμονεῖν;
 ΟΡ. τίς; οὐ γὰρ ὄν γ' ἐγφῶδα τῶν εὐδαιμόνων*.
 ΙΦ. Ἄτρεως ἐλέγετο δὴ τις Ἀγαμέμνων ἀναξ. 545
 ΟΡ. οὐκ οἶδ'· ἄτελθε τοῦ λόγου τούτου, γύναι.
 ΙΦ. μὴ πρὸς θεῶν, ἀλλ' εἴφ', ἴν' εὐφρανθῶ, ξένε.
 ΟΡ. τέθνηξ' ὁ τλήμων, πρὸς δ' ἀπώλεσέν τινα.
 ΙΦ. τέθνηκε; ποῖα συμφορᾶ; τάλαιν' ἐγώ.
 ΟΡ. τί δ' ἐστέναξας τοῦτο; μῶν προσῆκέ σοι; 550
 ΙΦ. τὸν ὄλβον αὐτοῦ τὸν πάροισθ' ἀναστένω.
 ΟΡ. δεινῶς γὰρ ἐκ γυναικὸς οἴχεται σφαγεῖς.
 ΙΦ. ὦ πανδάκρυτος ἢ κτανοῦσα χῶ θανῶν.
 ΟΡ. παῦσαι νυν ἦδη μηδ' ἐρωτήσης πέρα.
 ΙΦ. τοσόνδε γ', εἰ ζῆ τοῦ ταλαιπώρου δάμαρ. 555

- ΟΡ. οὐκ ἔστι· παῖς γιν ὄν ἔτεχ', οὗτος ὄλεσεν. 401
- ΙΦ. ὦ συνταραχθεὶς οἶκος. ὡς τί δὴ θέλων; 40
- ΟΡ. πατὴρὸς θανόντος αἵμα τιμωρούμενος. 41
- ΙΦ. ὡς φεῦ κακὸν δίκαιον εἰσεπράξατο.* 40
- ΟΡ. ἀλλ' οὐ τὰ πρὸς θεῶν εὐτυχεῖ δίκαιος* ὄν. 41 580
- ΙΦ. λείπει δ' ἐν οἴκοις ἄλλον Ἀγαμέμνων γόνον;
- ΟΡ. λέλοιπεν Ἥλέκτραν γε παρθένον μίαν. 41
- ΙΦ. τί δέ; σφαγείσης θυγατρὸς ἔστι τις λόγος; 40
- ΟΡ. οὐδεὶς γε, πλὴν θανοῦσαν οὐχ ὄραν φάος. 41
- ΙΦ. τάλαιν' ἐκείνη χῶ κτανῶν αὐτὴν πατήρ. 40 585
- ΟΡ. κακῆς γυναικὸς χάριν ἄχαριν ἀπώλετο.
- ΙΦ. ὁ τοῦ θανόντος δ' ἔστι παῖς Ἄργει πατρός;
- ΟΡ. ἔστ', ἄθλιός γε, κοῦδαμοῦ καὶ πανταχοῦ.
- ΙΦ. ψευδεῖς ὄνειροι, χαίρετ'· οὐδὲν ἦτ' ἄρα.
- ΙΦ. ἀκούσατ'· εἰς γὰρ δὴ τιν' ἤκομεν λόγον,
 ὑμῖν τ' ὄνησιν ὦ ξένοι σπεύδουσ' ἄμα
 κάμοι. τὸ δ' εὖ μάλιστα τοῦτο γίνεταί,
 εἰ πᾶσι ταυτὸν πρῶγμ' ἀρεσκόντως ἔχει.
 θέλοις ἄν, εἰ σώσαιμί σ', ἀγγεῖλαί τί μοι
 πρὸς Ἄργος ἐλθὼν τοῖς ἐμοῖς ἐκεῖ φίλοις,
 δέλτιον τ' ἐνεγκεῖν, ἣν τις οἰκτείρας ἐμὲ
 ἔγραψεν αἰχμαλώτους, οὐχὶ τὴν ἐμὴν
 φονέα νομίζων χεῖρα, τοῦ νόμου δ' ὑπο
 θνήσκειν σφε, τῆς θ-οῦ τάδε δίκαι' ἠγουμένης;
 οὐδένα γὰρ εἶχον ὅστις Ἄργόθεν μολὼν
 εἰς Ἄργος αὐθις τὰς ἐμὰς ἐπιστολάς
 πέμπειε σωθεὶς τῶν ἐμῶν φίλων τινί.
 σὺ δ', εἰ γὰρ, ὡς ἔοικας, οὔτε δυσγενῆς
 καὶ τὰς Μυκῆνας οἶσθα χούς καγὼ θέλω,
 σώθητι καὶ σὺ μισθὸν οὐκ αἰσχρὸν λαβῶν
 κούφων ἕκατι γραμμάτων σωτηρίαν.
 οὗτος δ', ἐπεὶ περ πόλις ἀναγκάζει τάδε,
 θεῶ γενέσθω θῦμα χωρισθεὶς σέθεν.
- ΟΡ. καλῶς ἔλεξας τᾶλλα πλὴν ἓν, ὃ ξένη·
 τὸ γὰρ σφαγῆναι τόνδ' ἐμοὶ βάρος μέγα.
 ὁ ναυστολῶν* γάρ εἰμ' ἐγὼ τὰς συμφοράς·

- οὗτος δὲ συμπλεῖ τῶν ἔμῶν μόχθων χάριν. 600
οὐκ οὐκ δίκαιον ἐπ' ὀλέθρῳ τῷ τοῦδ' ἔμῃ
χάριν τίθεσθαι καὐτὸν ἐκδῦναι* κακῶν.
ἀλλ' ὡς γενέσθω· τῷδε μὲν δέλτον δίδου,
πέμψει γὰρ Ἄργος, ὥστε σοι καλῶς ἔχειν
ἡμᾶς δ' ὁ χροῖζων κτεινέτω. τὰ τῶν φίλων 605
αἴσχιστον ὅστις καταβαλὼν* εἰς ξυμφορὰς
αὐτὸς σέσωσται. τυγχάνει δ' ὄδ' ὦν φίλος,
ὄν οὐδὲν ἦσσαν ἢ ἢ μὲ φῶς ὄρῶν θέλω.
ΙΦ. ὦ λῆμ* ἄριστον, ὡς ἂπ' εὐγενοῦς τινος 610
ῥίζης πέφυκας τοῖς φίλοις τ' ὀρθῶς φίλος.
τοιούτος εἴη τῶν ἔμῶν ὁμοσπόρων
ὅσπερ λέλειπται. καὶ γὰρ οὐδ' ἐγώ, ξένοι,
ἀνάδελφός εἰμι, πλὴν ὅσ' οὐχ ὄρωσά νιν.
ἐπεὶ δὲ βούλει ταῦτα, τόνδε πέμφομεν
δέλτον φέροντα, σὺ δὲ θανεῖ· πολλὴ δέ τις 615
προθυμία σε τοῦδ' ἔχουσα τυγχάνει.
ΟΡ. θύσει δὲ τίς με καὶ τὰ δεινὰ τλήσεται;
ΙΦ. ἐγώ· θεᾶς γὰρ τήνδε προστροπὴν* ἔχω.
ΟΡ. ἄζηλά γ', ὦ νεᾶνι, κοῦκ εὐδαίμονα.
ΙΦ. ἀλλ' εἰς ἀνάγκην κείμεθ', ἣν φυλακτέον. 620
ΟΡ. αὐτὴ ξίφει θύουσα θῆλυς ἄρσενας;
ΙΦ. οὐκ· ἀλλὰ χαίτην ἀμφὶ σὴν χερνίψομαι*.
ΟΡ. ὁ δὲ σφαγεὺς τίς; εἰ τάδ' ἴστορεῖν με χρῆ.
ΙΦ. εἴσω δόμων τῶνδ' εἰσὶν οἷς μέλει τάδε.
ΟΡ. τάφος δὲ ποῖος δέξεται μ', ὅταν θάνω; 625
ΙΦ. πῦρ ἱερὸν ἔνδον χάσμα τ' εὐρωπὸν* πέτρας.
ΟΡ. φεῦ·
πῶς ἂν μ' ἀδελφῆς γεῖρ περιστείλειεν* ἄν;
ΙΦ. μάταιον εὐχὴν, ὦ τάλας, ὅστις ποτ' εἶ,
ἠϋξῶ· μακρὴν γὰρ βαρβάρου ναίει χθονός.
οὐ* μὴν, ἐπειδὴ τυγχάνεις Ἄργεῖος ὦν, 630
ἀλλ' ὦν γε δυνατὸν οἶδ' ἐγὼ ἄλκίψω χάριν.
πολὺν τε γὰρ σοι κόσμον ἐνθήσω τάφῳ,
ξανθῷ τ' ἐλαίῳ σῶμα σὸν κατασβέσω,
καὶ τῆς ὀρεῖας ἀνθεμόρρουτον γάνος*
ξουπιῆς μελίωσης εἰς πυρὰν βολῶ σέθεν. 635

- ἀλλ' εἶμι δέλτον τ' ἐκ θεᾶς ἀνακτόρων
 οἷσ'ω τὸ μέντοι δυσμενὲς μὴ μοῦ λάβῃς.
 φυλάσσειτ' αὐτούς, πρόσπολοι, δεσμῶν ἄτερ.
 ἴσως ἄελπτα τῶν ἐμῶν φίλων τινὶ
 πέμψω πρὸς Ἄργος, ὃν μάλιστ' ἐγὼ φιλῶ, 640
 καὶ δέλτος αὐτῷ ζῶντας οὓς δοκεῖ θανεῖν
 λέγουσα πιστὰς ἠδονὰς ἀπαγγελεῖ.
- . . . . .
- ΟΡ. Πυλάδη, πέπονθας ταῦτ'α πρὸς θεῶν ἐμοί ;
 ΠΥ. οὐκ οἶδ'· ἐρωτᾷς οὐ λέγειν ἔχοντά με.
 ΟΡ. τίς ἐστίν ἢ νεᾶνις ; ὡς Ἑλληνικῶς 660
 ἀνήρεθ' ἡμᾶς τοὺς τ' ἐν Ἰλίῳ πόνους
 νόστον τ' Ἀχαιῶν τόν τ' ἐν οἰωνοῖς σοφὸν
 Κάλχαντ' Ἀχιλλέως τ' ὄνομα, καὶ τὸν ἄθλιον
 Ἀγαμέμνον' ὡς ᾤκτειρ' ἀνηρώτα τέ με
 γυναῖκα παῖδάς τ'. ἔστιν ἢ ξένη γένος 665
 ἐκεῖθεν Ἀργειῶτις· οὐ γὰρ ἂν ποτε
 δέλτον τ' ἔπεμπε καὶ τὰδ' ἔξεμάνθανεν,
 ὡς κοινὰ πράσσουσ', Ἄργος εἰ πράσσοι καλῶς.
- ΠΥ. ἔφθης με μικρόν· ταῦτ'α δὲ φθᾶσας λέγεις,
 πλὴν ἐν' τὰ γὰρ τοι βασιλέων παθήματα 670
 ἴσασι πάντες, ὧν ἐπιστροφῆ* τις ἦν.
 ἀτὰρ διῆλθον χᾶτερον λόγον τινά.
- ΟΡ. τίν' ; εἰς τὸ κοινὸν δοὺς ἄμεινον ἂν μάθοις.
 ΠΥ. αἰσχρὸν θανόντος σοῦ βλέπειν ἡμᾶς φάος,
 κοινῇ τε πλεύσας, δεῖ με καὶ κοινῇ θανεῖν. 675
 καὶ δειλίαν γὰρ καὶ κάκην* κεκτήσομαι
 Ἄργει τε Φωκέων τ' ἐν πολυπτύχῳ χθονί,
 δόξω δὲ τοῖς πολλοῖσι, πολλοὶ γὰρ κακοί,
 προδούς σε, σωθεις δ' αὐτὸς εἰς οἴκους μόνος
 ἢ κάφεδρεύσας* ἐπὶ νοσοῦσι δώμασι 680
 ῥάψαι μόρον σοι σῆς τυραννίδος χάριν,
 ἐγκληρον* ὡς δὴ σὴν κασιγνήτην γαμῶν.
 τοῦτ' οὖν φοβοῦμαι καὶ δι' αἰσχύνης ἔχω,
 κοῦκ ἔσθ' ὅπως οὐ χρεὶ συνεκπνεῦσαί μέ σοι
 καὶ συσφαγῆναι καὶ πυρωθῆναι δέμας, 685
 φίλον γεγῶτα καὶ φοβούμενον ψόγον.

- ΟΡ. εὔφημα φώνει· τὰμὰ δεῖ φέρειν ἐμέ·
ἀπλᾶς δὲ λύπας ἔξόν, οὐκ οἴσω διπλᾶς.
ὁ γὰρ σὺ λυπρὸν κάπονείδιστον λέγεις, ΦΙ
ταῦτ' ἔστιν ἡμῖν, εἴ σε συμοχθοῦντ' ἔμοι 690
κτενῶ· τὸ μὲν γὰρ εἰς ἔμ' οὐ κακῶς ἔχει,
πράσσονθ' ἂ πράσσω πρὸς θεῶν, λιπεῖν βίον.
σὺ δ' ὄλβιός τ' εἰ καθαρά τ' οὐ νοσοῦντ' ἔχεις
μέλαθρ', ἐγὼ δὲ δυσσεβῆ καὶ δυστυχῆ.
σωθεῖς δὲ παῖδας ἔξ ἐμῆς ὁμοσπόρου 695
κτησάμενος, ἦν ἔδωκά σοι δάμαρτ' ἔχειν,
ὄνομά* τ' ἐμοῦ γένοιτ' ἄν. οὐδ' ἄπαις δόμος
πατρῶος οὐμός ἐξαλειφθεῖη ποτ' ἄν.
ἀλλ' ἔρπε καὶ ζῆ καὶ δόμους οἴκει πατρός.
ὅταν δ' ἔς Ἑλλάδ' ἵππιόν τ' Ἄργος μόλης, 700
πρὸς δεξιᾶς σε τῆσδ' ἐπισκῆπτω* τάδε·
τύμβον τε χῶσον* κἀπίθες μνημεῖά μοι,
καὶ δάκρυ' ἀδελφῆ καὶ κόμας δότω τάφω.
ἄγγελλε δ' ὡς ὄλωλ' ὑπ' Ἀργείας τινὸς
γυναικός, ἀμφὶ βωμὸν ἀγνισθεῖς φόνω*. 705
καὶ μὴ προδοῦς μου τὴν κασιγνήτην ποτέ,
ἔρημα κήδη καὶ δόμους ὄρων πατρός.
καὶ χαῖρ'· ἐμῶν γὰρ φίλτατον σ' ἠὔρον φίλων,
ὃ συγκυναγὲ καὶ συνεκτραφεῖς ἐμοί,
ὃ πόλλ' ἐνεγκῶν τῶν ἐμῶν ἄχθη κακῶν. 710
ἡμᾶς δ' ὁ Φοῖβος μάντις ὦν ἐψεύσατο·
τέχνην δὲ θέμενος ὡς προσώταθ' Ἑλλάδος
ἀπήλασ' αἰδοῖ τῶν πάρος μαντευμάτων.
ᾧ πάντ' ἐγὼ δοῦς τὰμὰ καὶ πεισθεῖς λόγοις,
μητέρα κατακτὰς αὐτὸς ἀνταπόλλυμαι. 715
- ΠΥ. ἔσται τάφος σοι, καὶ κασιγνήτης λέχος
οὐκ ἄν προδοίην, ὃ τάλας, ἐπεὶ σ' ἐγὼ
θανόντα μᾶλλον ἢ βλέπονθ' ἔξω φίλον.
ἀτὰρ τὸ τοῦ θεοῦ σ' οὐ διέφθορὸν γέ πω
μάντευμα, καίτοι γ' ἐγγὺς ἔσθηκας φόνου. 720
ἀλλ' ἔστιν ἔστιν ἡ λίαν δυσπραξία
λίαν διδοῦσα μεταβολάς, ὅταν τύχη.
- ΟΡ. σίγα· τὰ Φοίβου δ' οὐδὲν ὠφελεῖ μ' ἔπι
Εὐριπίδου Τραγωδίαί. 4

- γυνή γάρ ἦδε δωμάτων ἔξω περᾶ.
 40
 ΙΦ. ἀπέλθεθ' ὑμεῖς καὶ παρεντρεπίζετε* 725
 τᾶνδον μολόντες τοῖς ἐφροστώσι σφαγῆ.
 δέλτου μὲν αἶδε πολύθυροι* διαπτυχαί,
 ξένοι, πάρεισιν· ἃ δ' ἐπὶ τοῖσδε βούλομαι,
 ἀκούσατ'· οὐδεὶς αὐτὸς ἐν πόνοις τ' ἀνήρ
 730
 ὅταν τε πρὸς τὸ θάρσος ἐκ φόβου πέσῃ.
 ἐγὼ δὲ ταρβῶ μὴ ἀπονοστήσας χθονὸς
 θῆται παρ' οὐδὲν τὰς ἐμὰς ἐπιστολάς*
 ὃ τήνδε μέλλων δέλτου εἰς Ἄργος φέρειν.
 ΟΡ. τί δῆτα βούλει; τίνος ἀμηχανεὺς πέρι;
 ΙΦ. ὄρκον δότω μοι τάσδε πορθμεύσειν γραφάς 735
 πρὸς Ἄργος, οἷσι βούλομαι πέμψαι φίλων.
 ΟΡ. ἢ κἀντιδώσεις τῷδε τοὺς αὐτοὺς λόγους;
 ΙΦ. τί χρῆμα δράσειν ἢ τί μὴ δράσειν; λέγε.
 ΟΡ. ἐκ γῆς ἀφήσειν μὴ θανόντα βαρβάρου.
 ΙΦ. δίκαιον εἶπας· πῶς γὰρ ἀγγεῖλειεν ἄν; 740
 ΟΡ. ἢ καὶ τύραννος ταῦτα συγχωρήσεται;
 ΙΦ. πείσω σφε, καυτὴ ναὸς εἰσβήσω* σκάφος.
 ΟΡ. ὄμνυ· σὺ δ' ἔξαρχ' ὄρκον ὅστις εὐσεβής.
 ΙΦ. δώσεις, λέγειν χρῆ, τήνδε τοῖς ἐμοῖς φίλοις.
 ΠΥ. τοῖς σοῖς φίλοισι γράμματα' ἀποδώσω τάδε. 745
 ΙΦ. κἀγὼ σὲ σώσω κυανέας ἔξω πέτρας.
 ΠΥ. τίν' οὖν ἐπόμνυς τοισίδ' ὄρκιον θεῶν;
 ΙΦ. Ἄρτεμιν, ἐν ἧσπερ δώμασιν τιμὰς ἔχω.
 ΠΥ. ἐγὼ δ' ἀνακτά γ' οὐρανοῦ, σεμνὸν Δία.
 ΙΦ. εἰ δ' ἐκλιπῶν τὸν ὄρκον ἀδικοίης ἐμέ; 750
 ΠΥ. ἀνοστος εἶην· τί δὲ σὺ, μὴ σώσασά με;
 ΙΦ. μήποτε κατ' Ἄργος ζῶσ' ἵχνος θείην ποδός.
 ΠΥ. ἄκουε δὴ γυν ὄν παρήλθομεν λόγον.
 ΙΦ. ἀλλ' οὔτις ἔστ' ἀκαιρος, ἦν καλῶς ἔχη.
 ΠΥ. ἐξαίρετόν* μοι δὸς τόδ', ἦν τι ναῦς πάθη, 755
 χῆ δέλτος ἐν κλύδωνι χρημάτων μέτα
 ἀφανῆς γένηται, σῶμα δ' ἐκώσω μόνον,
 τὸν ὄρκον εἶναι τόνδε μηκέτ' ἔμπεδον.
 ΙΦ. ἀλλ' οἶσθ' ὃ δράσω; πολλὰ γὰρ πολλῶν κυρεῖ·
 τάνόντα κἀγγεγραμμέν' ἐν δέλτου πτυχαῖς 760

- λόγῳ φράσω σοι πάντ' ἀναγγεῖλαι φίλοις·
 ἐν ἀσφαλεῖ γάρ. ἦν μὲν ἐκσώσης γραφήν,
 αὕτη φράσει σιγῶσα τὰγγεγραμμένα·
 ἦν δ' ἐν θαλάσῃ γράμματ' ἀφανισθῆ τάδε,
 τὸ σῶμα σώσας τοὺς λόγους σώσεις ἐμοί. 765
- ΠΥ. κιλῶς ἔλεξας τῶν τε σῶν ἐμοῦ θ' ὑπερ.
 σήμαινε δ' ᾧ χρῆ τάσδ' ἐπιστολὰς φέρειν
 πρὸς Ἄργος ὅτι τε χρῆ κλύοντά σου λέγειν.
- ΙΦ. ἄγγελ' Ὀρέστη, παιδὶ τὰγαμέμνονος·
 ἦ ἂν Αὐλίδι σφαγεῖσ' ἐπιστέλλει τάδε
 ζῶσ' Ἰφιγένεια, τοῖς ἐκεῖ δ' οὐ ζῶσ' ἔτι. 770
- ΟΡ. ποῦ δ' ἔστ' ἐκείνη; κατθανοῦσ' ἦκει πάλιν;
 ΙΦ. ἦδ' ἦν ὄραξ σύ· μὴ λόγοις ἐκπλησέ με.
 κόμισαί μ' ἐς Ἄργος, ὧ σύναιμε, πρὶν θανεῖν,
 ἐκ βαρβάρου γῆς καὶ μετάστησον θεᾶς
 σφαγίων, ἔφ' οἷσι ξενοφόνους τιμὰς ἔχω. 775
- ΟΡ. Πυλάδη, τί λέξω; ποῦ ποτ' ὄνθ' ἠυρήμεθα;
 ΙΦ. ἦ σοῖς ἀραῖα* δώμασιν γενήσομαι,
 Ὀρέσθ', ἴν' αὐθις ὄνομα δις κλύων μάθης.
- ΟΡ. ὦ θεοί. ΙΦ. τί τοὺς θεοὺς ἀνακαλεῖς ἐν τοῖς ἐμοῖς,
 ΟΡ. οὐδέν· πέραινε δ' ἐξέβην γὰρ ἄλλοσε. 781
- ΙΦ. λέγ' οὐνεκ' ἔλαφον ἀντιδοῦσά μου θεᾶ
 Ἄρτεμις ἔσωσέ μ', ἦν ἔθυσ' ἐμὸς πατήρ.
 δοκῶν ἐς ἡμᾶς ὄξυ φάσγανον βαλεῖν,
 εἰς τήνδε δ' ᾧκισ' αἶαν. αἰδ' ἐπιστολαί,
 τάδ' ἔστι τᾶν δέλτοισιν ἐγγεγραμμένα.
- ΠΥ. ὦ ῥαδίσις ὄρκοισι περιβαλοῦσά με,
 κάλλιστα δ' ὁμόσασ', οὐ πολὺν σήσω χρόνον,
 τὸν δ' ὄρκον ὃν κατώμοσ' ἐμπεδώσομεν. 790
 ἰδού, φέρω σοι δέλτον ἀποδίδωμί τε,
 Ὀρέστα, τῆσδε σῆς κασιγνήτης πάρα.
- ΟΡ. δέχομαι· παρεῖς δὲ γραμμάτων διαπτυχάς,
 τὴν ἠδονὴν πρῶτ' οὐ λόγοις αἰρήσομαι.
 ὧ φιλιότη μοι σύγγον', ἐκπεπληγμένος
 ὅμως σ' ἀπίστω περιβαλὼν βραχίονι*
 εἰς τέρψιν εἶμι, πυθόμενος θανμάστ' ἐμοί. 795

- ΧΟ. ξεῖν', οὐδ' ἀδικαίως τῆς θεοῦ τὴν πρόσπολον
χραίνεις* ἀθίκτοις περιβαλὼν πέπλοις χέρα.
- ΟΡ. ὦ συγκασιγνήτη τε καὶ ταύτου πατρός 800
Ἄγαμέμνωνος γεγῶσα, μὴ μ' ἀποστρέφου,
ἔχουσ' ἀδελφόν, οὐδ' ἄποδοξ' ἔξιν ποτέ.
- ΙΦ. ἐγὼ σ' ἀδελφὸν τὸν ἐμόν; οὐδ' ἀπαύσει λέγων;
τὸ δ' Ἄργος αὐτοῦ μεστὸν ἦ τε Ναυπλία.
- ΟΡ. οὐκ ἔστ' ἐκεῖ σός, ὦ τάλαινα, σύγγονος. 805
- ΙΦ. ἀλλ' ἢ Λάκαινα Τυνδαρίς σ' ἐγένετο;
- ΟΡ. Πέλοπος* γε παιδὶ παιδός, οὐδ' ἀπέφυκ' ἐγώ.
- ΙΦ. τί φῆς; ἔχεις τι τῶνδ' ἐμοὶ τεκμήριον;
- ΟΡ. ἔχω πατρῶων ἐκ δόμων τι πυνθάνου.
τάχ' οὖν ἐρωτῶσ' ἐς ἅπιστ' ἀφίξομαι.
- ΙΦ. οὐκοῦν λέγειν μὲν χρὴ σέ, μανθάνειν δ' ἐμέ. 810
- ΟΡ. λέγοιμ' ἂν ἄκουε πρῶτον Ἡλέκτρα τάδε.
Ἄτρεώς Θεέστου τ' οἴσθα γενομένην ἔριν;
ἦκουσα, χρυσοῦς ἄρνός οὐνεκ' ἦν πέρι.
- ΟΡ. ταῦτ' οὖν ὑφήνας οἴσθας εὐπῆνοισ' ὑφαῖς;
- ΙΦ. ὦ φίλτατ', ἐγγὺς τῶν ἐμῶν κάμπεις φρενῶν. 815
- ΟΡ. εἰκό τ' ἐν ἰστοῖς ἡλίου μετὰστασιν;
- ΙΦ. ὑψηνα καὶ τόδ' εἶδος εὐμίτοις πλοκαῖς.
- ΟΡ. καὶ λούτρ' ἐς Αὔλιν μητρὸς ἀνεδέξω* πάρα;
- ΙΦ. οἶδ'· οὐ γὰρ ὁ γάμος ἐσθλὸς ὢν μ' ἀφειλετο*.
- ΟΡ. τί γάρ; κόμας σὰς μητρὶ δοῦσα σῆ φέρειν; 820
- ΙΦ. μνημεῖά γ' ἀντὶ σώματος τοῦμοῦ τάφω.
- ΟΡ. ἂ δ' εἶδον αὐτός, τάδε φράσω τεκμήρια.
Πέλοπος παλαιὰν ἐν δόμοις λόγῃην πατρός,
ἦν χειρὶ πάλλων παρθένον Πισατίδα
ἐκτῆσαθ' Ἴπποδάμειαν, Οἰνόμαον κτανών, 825
ἐν παρθενῶσι τοῖσι σοῖς κεκρυμμένην.
- ΙΦ. ὦ φίλτατ', οὐδὲν ἄλλο, φίλτατος γὰρ εἶ,
ἔχω σ', Ὀρέστα, τηλύγετον*
χθονὸς ἀπὸ πατρίδος
Ἄργόθεν, ὦ φίλος. 830
- ΟΡ. καὶ γὰρ σε τὴν θανοῦσαν, ὡς δρῆάζεται.
κατὰ δὲ δάκρυα, κατὰ δὲ γόος ἅμα χαρᾶ
τὸ σὸν νοτίζει βλέφαρον, ὡσαύτως δ' ἐμόν.

ΙΦ. τί τ' ἔτι βρέφος ἔλιπον ἔλιπον ἀγκάλαις
σὲ νεαρόν τροφῶν νεαρόν ἐν δόμοις.
ὦ θυμὲ κρεῖσσον ἢ λόγοισιν εὐτυχῶν,
τί φῶ; θαυμάτων πέρα καὶ λόγου
πρόσω τὰδ' ἐπέβα.

ΟΡ. τὸ λοιπὸν εὐτυχοῖμεν ἀλλήλων μέτα.

ΙΦ. ἄτοπον* ἠδονὰν ἔλαβον, ὦ φίλαι
δέδοικα δ' ἐκ χειρῶν με μὴ πρὸς αἰθέρα
ἀμπτάμενος φύγη
ὦ Κυκλωπίδες ἐστίαι, ὦ πατρίς,
Μυκῆνα φίλα,
χάριν ἔχω ζῶας, χάριν ἔχω τροφᾶς,
ὅτι μοι συνομαίμονα
τόνδε δόμοισιν ἐξεθρέψω φάος.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 850—1088

Μετὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν δύο ἀδελφῶν γίνεται δευτέρα ἀναγνώρισις τοῦ Πυλάδου, τοῦ ἐξαδέλφου τῆς Ἰφιγενείας καὶ υἱοῦ τοῦ Στροφίου καὶ ἡ Ἰφιγένεια ἐπιθυμοῦσα νὰ μάθῃ λεπτομερῶς τὰ κατὰ τὴν πατρίδα καὶ τοὺς οἰκείους τῆς συμβάντα, ἐρωτᾷ τὸν Ὀρέστην ὅστις τῇ διηγεῖται τὴν μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς τῶν καταδιώξιν του ὑπὸ τῶν Ἐρινύων, τὴν ἐν τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ τῶν Ἀθηναίων ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεώς του, τὴν ἀθώωσίν του τῇ βοηθείᾳ τῆς Ἀθηνᾶς, τὴν ἐξακολούθησιν τῆς καταδιώξεώς του ὑπὸ τῶν Ἐρινύων, ὅσαι δὲν ἐθεώρησαν τὴν ἀπόφασιν δικαίαν, τὴν μετὰ τῆσιν του εἰς τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν πρὸς ἀξέυρεσιν μέσου ἀπαλλαγῆς καὶ τὸν χρησμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅπως κομίση ἐκ τῆς Ταυρικῆς τὸ ἄγκλημα τῆς Ἀρτέμιδος εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ ἀπαλαχθῆ οὕτω τῶν ἐνοχλήσεων ἐκ τῶν Ἐρινύων.

Πρὸς τοῦτο ζητεῖ τὴν συνδρομὴν τῆς Ἰφιγενείας καὶ προτείνει ἐν ἀνάγκῃ νὰ φονεύσῃ τὸν τύραννον Θόαντα κρυπτόμενος ἐν τῷ ναῷ. Ἡ Ἰφιγένεια εὕρισκε τοῦτο ἀδύνατον καὶ μηχανᾶται νὰ πείσῃ τὸν Θόαντα ὅτι οἱ συλληφθέντες ξένοι ὡς μεμολυσμένοι ἐκ τοῦ αἵματος φόνου μητρὸς ἔχουσιν ἀνάγκην καθαρμοῦ εἰς τὴν θάλασσαν ὡς καὶ τὸ ἄγαλμα τῆς θεᾶς ὅπερ δῆθεν ἤγγισαν. Τοῦτο τὸ σχέδιον ἰκετεύει τὸν χορὸν τῶν γυναικῶν νὰ κρατήσῃ μυστι-

κόν, ὑποσχομένη ἔτι θὰ συναποκομίσῃ καὶ ταύτας εἰς Ἑλλάδα.
 Ὁ χορὸς δέχεται νὰ φυλάξῃ τὸ μυστικὸν καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ
 στασίμῳ κλαίει τὴν κακὴν του τύχην διὰ τὴν αἰχμαλωσίαν του
 καὶ τὴν διαμονὴν του ἐν τῇ βρβάρῳ ταύτῃ χώρᾳ ἐκ τῆς ὁποίας
 εὐχεται νὰ ἀπέλθῃ τὸ ταχύτερον, ἐπανακάμπτουςα εἰς τὴν ἀγα-
 πητὴν πατρίδα.

- ΧΟ. ὄρνις*, ἃ παρὰ πετρίνας στρ. 1090
 πόντου δειράδας, ἀλκυών,
 ἔλεγον* οἰκτρὸν αἰίδεις,
 εὐξύνετον* ξυνετοῖσι βοάν,
 ὅτι πόσιν κελαδεῖς αἰεὶ μολπαῖς,
 ἐγὼ σοι παραβάλλομαι
 θρήνου, ἄπτερος ὄρνις, 1095
 ποθοῦσ' Ἑλλάνων ἀγόρους,*
 ποθοῦσ' Ἀρτεμιν ὀλβίαν,
 ἃ παρὰ Κύνθιον* ὄχθον οἰκεῖ
 φοινικά θ' ἄβροκόμαν*
 δάφναν τ' εὐερέα*, καὶ 1100
 γλαυκᾶς θαλλὸν ἱερὸν ἑλαίας,
 Λατοῦς ὦδινα* φίλαν,
 λίμναν θ' εἰλίσσουσαν ὕδωρ
 κύκλιον, ἔνθα κύκνος μελω-
 δὸς Μούσας θεραπεύει. 1105
 ὧ πολλαὶ δακρῦων λιβάδες,* ἄντ.
 αἱ παρηίδας* εἰς ἑμᾶς
 ἔπεσον, ἀνίκα πύργων*
 ὄλλυμένων ἐπὶ ναυσὶν ἔβαν
 πολεμίων ἔρετμοῖσι καὶ λόγχαῖς. 1110
 ζαχρούσου δὲ δι' ἐμπολᾶς*
 νόστον* βάρβαρον ἦλθον,
 ἐν ᾗ τᾶς ἑλαφοκτόνου
 θεᾶς ἀμφίπολον κόραν
 παιδ' Ἀγαμεμνονίαν λατρεύω 1115
 βωμούς τ' οὐ μηλοθύτας,*
 ζηλοῦσα* τὸν διὰ παν-
 τὸς δυσδαίμον' ἐν γὰρ ἀνάγκαις

- οὐ κάμνει* σύντροφος ὦν
τῆ πάλαι δυσδαιμονίᾳ 1120
τὸ δὲ μετ' εὐτυχίαν κακοῦ-
σθαι θνατοῖς βαρὺς αἰῶν.
καὶ σὲ μὲν, πότνι, Ἄργεΐα σιρ.
πεντηκόντορος οἶκον ἄξει
συρίζων δ' ὁ κηροδέτας* 1125
κάλαμος οὐρείου Πανὸς
κώπαις ἐπιθούξει*,
ὁ Φοῖβός θ' ὁ μάντις ἔχων
κέλαδον ἑπτατόνου λύρας
ἁείδων ἄξει λιπαρὰν 1130
εὐ σ' Ἀθηναίων ἐπὶ γᾶν.
ἔμὲ δ' αὐτοῦ προλιπῶ-
σα βῆσει ῥοθίοις* πλάταις·
ἔρει δόμεν' ἔς
ἄερι δ' ἰστία πρότονον κατὰ
πρῶραν ὑπὲρ στόλον ἐκπετάσουσι* πόδες* 1135
ναὸς ὠκυπόμου.
λαμπρὸν ἱππόδρομον* βαίην, ἀντ.
ἐνθ' εὐάλιον* ἔρχεται πῦρ·
οἰκείων δ' ὑπὲρ θαλάμων 1140
πτέρυγας ἐν νώτοις ἄμοις
λήξαιμι* θοάζουσα·
χοροὺς δ' ἰσταίην*, ὅθι καὶ
πάροχος εὐδοκίμων γάμων,
παρὰ πόδ' εἰλίσσουσα φίλας 1145
ματρὸς ἡλίκων θιάσους,
ἔς ἀμίλλας χαρίτων,
χλιδᾶς ἀμβροπλούτιο
εἰς ἔριν ὀρνυμένα, πολυποίκιλα φάρεα
καὶ πλοκάμους περιβαλλομένα γένυσιν 1150
ὄψιν ἔσκιάζον.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 1052—1499 (τέλος).

Ἐν τῷ τρίτῳ ἐπεισοδίῳ ὁ βασιλεὺς Θόας συναντᾷ τὴν ἑβραϊαν Ἰφιγένειαν κομίζουσαν τὸ ξόανον ἔξω τοῦ Ναοῦ καὶ εἰς τὴν ἐρώτησίν του ἢ Ἰφιγένεια διηγεῖται τὰ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ μολυσμοῦ τῶν ξένων, τὰ τῆς ὑπ' αὐτῶν μεταδόσεως τοῦ μολύσματος εἰς τὸ ξόανον καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ καθαρμοῦ ὄλων εἰς ἔρημον ἀκτὴν μακρὰν τοῦ πολλοῦ κόσμου διὰ τὴν χρῆσιν μυστικῶν τελετῶν. Ὁ Θόας ἐπιδοκιμάζει τὴν εὐλάβειαν τῆς ἱερείας καὶ κατ' εἰσῆγησιν αὐτῆς διατάττει πάντες οἱ κάτοικοι νὰ κλεισθοῦν εἰς τὰς οἰκίας των πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ μίσματος. Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν ὄλων ὁ χορὸς ἐν τῷ τρίτῳ στασίμῳ ψάλλει ὕμνον πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὸ Δελφικὸν μαντεῖον, τοῦ ὁποῦ οἱ χρησμοὶ ἐλπίζει νὰ ἐκπληρωθοῦν κατὰ τὴν προκειμένην περίπτωσιν.

Ἐν τῇ ἐξόδῳ καταφθάνει ἄγγελος ζητῶν τὸν βασιλέα εἰς ὃν ἀναγγέλλει ὅτι ἢ Ἰφιγένεια ἐξαπατήσασα αὐτὸν ἀπεκόμισε τὸ ξόανον τῆς Ἀρτέμιδος ἔξω τῆς χώρας συνοδευομένη ὑπὸ τῶν ξένων, τῶν ὁποίων ὁ εἰς εἶναι ἀδελφός τῆς. Ὁ Θόας ἐννοήσας τὴν ἀπάτην τῆς ἱερείας καλεῖ πάντας τοὺς πολίτας ἵνα τρέξωσι καὶ συλλάβωσι τοὺς φυγάδας. Ἐν τῷ μεταξύ ἐμφανίζεται ἢ Ἀθηναῖα κελεύουσα τὸν Θόαντα νὰ σταματήσῃ πᾶσάν καταδίωξιν, διότι ἢ ἀπόφασις τῶν θεῶν εἶναι νὰ ἐπανεέλθῃ ἢ Ἰφιγένεια εἰς τὴν Ἑλλάδα κομίζουσα καὶ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος ἵνα τὸ ἐγκαταστήσῃ ἐν τῇ Βραυρῶνι τῆς Ἀττικῆς καὶ ἐν τῷ ναῷ τῆς ἐκ τούτου κληθησομένης Ταυροπόλου Ἀρτέμιδος.

Ὁ Θόας ὑπακούει εἰς τοὺς λόγους τῆς θεᾶς, αἱ Ἑλληνίδες γυναῖκες μακαρίζουσι τοὺς ἀπερχομένους καὶ τὸ δρᾶμα τελειώνει.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

- 1 *ἀβροκόμαν* (φοίνικα), ἐννοεῖται ἢ πρῶθ. παρὰ ὡς καὶ κατωτ. Ὁ φοῖνιξ λέγ. ἀβροκόμης διὰ τὰ τρυφερὰ καὶ λεπτὰ φύλλα του.
- 2 *ἀγόρους* (ἄγορος, ὅ) = τὰς ἀγοράς, τὰς πανηγύρεις.
- 3 *ἄκος*, τὸ (ἀκέομαι) = ἀνακούφισις, παρηγορία.
- 4 *ἄκραντα* (ἠκούσατε) = ἀνεκτέλεστα, ἀναληθῆ.
- 5 *ἀμπνοάς*, (ποιητ. ἀντὶ ἀναπνοάς) = ἀνάπνοισιν (ἐκ τῶν κόπων).
- 6 *ἀμφίβληστρα* (τοίχων), ἐνταῦθα = περίβολος τῶν τοίχων.
- 7 *ἀνεδέξω* (λουτρά), δηλαδὴ ἐνυμφεύθης ἐν Αὐλίδι, δεχθεῖσα πρότερον παρὰ τῆς μητρὸς τὸ κατ' ἔθιμον νυμφικὸν λουτρὸν.
- 8 *ἀπλοίας*, σύνταξιν: *τυγχάνων τε δεινῆς ἀπλοίας οὐ τυγχάνων τε πνευμάτων* = συναντήσας δὲ φοβερὰν δυσκόλιαν ταξιδίου ἕνεκα νηγεμίας.
- 9 *ἀραία* (γενήσομαι) ἐκ τοῦ ἀρά. = θὰ γίνω τὸ πονηρὸν κατὰ σοῦ πνεῦμα, θὰ σὲ καταρῶμαι αἰωνίως.
- 10 *ἄρκυν*, ἄρκυς—υορ, ἦ = δίκτηρον θηρευτικόν, παγίς, ἀδιέξοδος.
- 11 *ἄτοπον* (ἠδονήν) = ἀπροσδόκητον, παράλογον.
- 12 *ἀφείλετο* (ἐνν. τὸ εἰδέναι), δηλαδὴ τοῦ γάμου μου ἢ εὐτυχία (εἰρων.) δὲν μοῦ ἐξήλειψε ἐκ τῆς μνήμης τὸ περιστάτικόν.
- 13 *βραχίονι* (πιστῶ) ποιητ. ἔκφρασις = (σὲ ἐναγκαλίζομαι) διὰ βραχίονος εἰς ὃν ὑπάρχει πεποιθήσεις ἕτι περιβάλλει τὴν πραγματικὴν ἀδελφὴν του.
- 14 *γάνος*, τὸ (γαίω, γάνυμαι) = κάθε τι εὐφρόσυνον, λαμπρόν, στιλπνόν, ἐνταῦθα ἐπὶ τοῦ μέλιτος (ἀνθεμόρρυτον) = τὸ ἐκ τῶν ἀνθέων ρέον εὐφρόσυνον ὑγρὸν τῆς ξανθῆς μελίσης.
- 15 *γενήσεται* (πεσεῖν) = ποιήσει πεσεῖν, θὰ γίνῃ ἀφορμὴ νά . . .
- 16 *διαδοχαῖς* (ἐρινύων), ἤγουν διὰ τῆς καταδιώξεως ὑπὸ τῶν ἐρινύων, διαδεχομένων ἀλλήλας.
- 17 *δίκαιος* (ῶν), προσωπ. ἀντὶ ἀπροσώπου συντάξεως: *εἰ καὶ δίκαιόν ἐστι (εὐτυχεῖν)*.
- 18 *διπτύχων* = διπλῶν, δύο.
- 19 *ἐγκληρον* = ἐπίκληρον, τῆς περιουσίας καὶ τοῦ οἰκογενειακοῦ ἀξιώματος (ἕρος ἐν τῷ Ἀττικῷ δικαίῳ).
- 20 *εἰλισσούσαν* (λίμνην) = τὴν ἐλικοειδῆ λίμνην, τὴν ἄλλως

- τροχοειδή** καλουμένην, παρά τὴν ὁποίαν ἔτεκεν ἡ Λητώ.
- 21 **εἰσβήσω**, ἔνν. αὐτὸν τὸν Πυλάδην.
- 22 **εἰσεπράξατο** (εὐ) δηλ. ἐπῆρε μὲ τὸ δίκαιό του ἄσχημον δίκαιον (ἰξύμωρον σχῆμα).
- 23 **ἐκδύναι** (κακῶν) = διαφυγεῖν.
- 24 **ἐκπετάσουσι** τὸ χωρίον παρεδόθη ἐφθαρμένον. Σύνταξον· **πόδες ναὸς ὠκυπ. ἐκπετάσουσι ἀέρι ἰσιτία ἐρειδόμεν' ἐς πρότονον κατὰ προῶραν ὑπὲρ στόλον** = τὰ σχοινία τοῦ ταχυπόρου πλοίου θὰ ἀπλώσουν εἰς τὸν ἄνεμον τὰ ἰσιτία τὰ στηριζόμενα εἰς τοὺς προτόνους ἐκατέρωθεν, δηλ. τὰ προραῖα ἰσιτία καὶ τὰ ὑπεράνω τοῦ ἐμβόλου, (σημ. **φλόκκος**, ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν ναυτικῶν).
- 25 **ἐκπλήσαντα**, (ἴδε ἐν λέξει **ἐξέπλησε**).
- 26 **ἔλεγον** (ό-) = ἄσμα θρηνητικόν· ἐντ. = θρῆνος τῆς ἀλκυόνος (πρβλ. τὰ ἔλεγεια).
- 27 **ἐμπολαῖς** (ζαχρύσου), **ἐμπολή**, ἡ (πρβλ. ἐμπολῶ, ἀπ—εμπολῶ) = ἐμπόρευμα· ἐντ. = ἀγορὰ καὶ **ζάχρυσος ἐμπολή** = ἡ ἀγορὰ ἀντὶ πολλοῦ χρυσοῦ.
- 28 **ἔμπυρα** (ἦλθεν εἰς...) ἔνν. τὸ οὐσιαστικὸν **σήματα**, δηλ. εἰς ἐμπυρομαντεῖαν, τὴν διὰ τοῦ πυρὸς τῶν θουσιῶν προλέγουσαν τὰ μέλλοντα.
- 29 **ἐπιθωῦξει** (ἐπιθωῦσσω) = θὰ διῖδη τὸν παρορμητικὸν ρυθμὸν μὲ τὸν ἦχον τῆς σύρυγγος εἰς τοὺς κωπηλάτας. Ὁ Πᾶν ἐνταῦθα θὰ ἀναλάβῃ καθήκοντα ἀρχαίου **κελευστοῦ ἢ τριηραύλου**, ὅστις διὰ τοῦ αὐλοῦ ἐκανόνιζε τὰς κινήσεις τῶν ἐρατῶν κτλ.
- 30 **ἐνθάδε**, ἡ Ἰφιγένεια ἀναφέρεται εἰς τὴν πληροφορίαν ἣν ἐκόμισαν εἰς αὐτὴν οἱ ποιμένες ὅτι ὁ εἰς τῶν ξένων ὠνομάζετο Πυλάδης.
- 31 **ἐξαίρειον** (ὄδς) = ὡς ἐξαίρεισιν.
- 32 **ἐξέκλεψε**, τὸ ἀντικ. μὲ ἐν τῷ στίχ. 30.
- 33 **ἐξέπλησα** (δρόμους) **καμπίμους**, ἀόρ. τοῦ **ἐκπίμπλημι** κατὰ τὸ **πλήθω** = συνεπλήρωσα, ἔτελειώσα πολλοὺς δρόμους μετὰ καμπῶν. Ἡ μεταφορὰ ἐκ τῶν ἀγώνων δρόμου ἐν τοῖς σταδίοις.
- 34 **ἐπαυρέσθαι** (ἐνν. σοῦ) ἀόρ. β'. τοῦ **ἐπαυρίσκομαι** = νὰ ἀπολύσω παρὰ σοῦ, νὰ κερδίσω ἀπὸ σέ.

- 35 *ἐπικράνων* (ἐκ δ' . . .) ἐκ τῶν κιογοκράνων.
- 36 *ἐπισκήπτω* (σε) = σὲ ἐξορκίζω.
- 37 *ἐπιστολάς* = ἐντολάς, παρραγγελίας.
- 38 *ἐπιστροφή* (*ἐπιστρέφω* = στρέφω τὸν νοῦν πρὸς τι) = φροντίς, ἐνδιαφέρον περί τινος.
- 39 *ἔρα* (τοῦτο) σύστοιχον ἀντικείμεν. = τοῦτον τὸν πόθον ἔχε, οὐ χαῖρε διὰ τοῦτο (*ἔράω* — ὦ).
- 40 *ἐρείψιμον* (στέγος) ἐκ τοῦ *ἐρείπω* = ὀλη ἢ στέγη κατέπεσεν εἰς ἐρείπια.
- 41 *ἔρωτώσα* (εἰς ἄπιστα) = δηλαδ. ἴσως μὲ τὰς ἐρωτήσεις μου (καὶ τὰς μὴ ἱκανοποιητικὰς ἀπαντήσεις σου) δὲν θὰ πεισθῶ.
- 42 *εὐάλιον* (πῦρ) = εὐήλιον. . . (ὁ αἰθῆρ).
- 43 *εὐδαιμόνων*, ἀνάλυσον τὴν φράσιν : *οὐ γὰρ* (οὗτος ὁ στρατηγός), *ὃν ἐγὼ οἶδα*, *τῶν εὐδαιμόνων* (ἐστί).
- 44 *εὐεργέα* (δάφνη) (ὀμηρ. ἔρνος) = καλλιβλαστον, εὐθαλή. Ὁ φοῖνιξ, ἡ δάφνη καὶ ἡ ἐλαία ὑπήρξαν τὰ δένδρα ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη ἡ Λητώ ὠδίνουσα. . .
- 45 *εὐξύνετον* (βοᾶν) = εὐσύνετον, εὐκόλως ἐννοουμένην βοήην εἰς τοὺς . . .
- 46 *εὐπήνοισ* (πήγη, πηλόν) = εἰς τὰ καλοῦφασμένα ὑφάσματα (τὰ ἐκέντησες).
- 47 *εὐρωπός*, ἐκ τοῦ *εὐρύς*, (πρβλ. στενός — στενωπός) = εὐρύχωρον, χαῶδες.
- 48 *ζηλοῦσα τὸν* . . . = ζηλεύουσα τὸν διὰ παντὸς τοῦ βίου δυστυχῆ. Τὸ παραδοξολόγημα δικαιολογεῖται ἀμέσως κατωτέρω.
- 49 *θριγκόν*, *θριγκός*, ὁ = τὸ ἀνώτατον τοῦ οἰκήματος γείσον, ἡ ἐκ λίθων κορνίζα τοῦ τοίχου.
- 50 *ἱππόδρομον* (βατήν) ἱππόδρομος, κατὰ παρομοίωσιν ἀπὸ τῶν τρεχόντων τεθρίππων ἐν τῇ ἱπποδρομίῳ, λέγεται ἐνταῦθα ἡ πορεία τοῦ πτερωτοῦ ἄρματος τοῦ Ἥλιου = εἶθε νὰ πετοῦσα μέσθ ἀπὸ τὸν φωτεινὸν δρόμον τοῦ Ἥλιου ἔθεν διαχέεται τὸ . . .
- 51 *ἰσταιν* (χοροὺς) . . . Σύνταξον τὴν μέχρι τοῦ τέλους περίοδον ὡς ἐξῆς : *ἰσταιν χοροὺς ὀθι καὶ πάροχος εὐδοκ. γάμων, εἰλίσσουσα παρὰ πόδα φίλας ματρὸς θιάσους ἡλίκων, ἐς ἀμίλλας χαρίτων, ὀρνεμένα εἰς ἔριν χλ. ἀβροπλούτιο, περιβαλλομένα γένυσιν πολυπ. φά-*

- ρεα και πλοκ. *ὄψιν ἐσκίαζον* = εἴθε δὲ νὰ ὀργανώσω χοροὺς κατὰ τοὺς ὁποίους ὡς παράνυμφος εἰς γάμους ἐπισήμους, σύρουσα κύκλω τοὺς ὀμίλους τῶν συνομηλικῶν κοντὰ εἰς τὸν κύκλον ἀγαπητῆς μητρὸς εἰς ἀγῶνα καλλιστείων καὶ συνεριζομένη μαζί των εἰς τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ πλοῦτου θὰ ἐσκέπαζον τὸ πρόσωπον, ἔχουσα περὶ τὰς παρειὰς πολυχρῶμους πέπλους καὶ πλοκάμους (τῆς κόμης).
- 52 *ἱστορῶ* (σε) = ἐρωτῶ, ζητῶ νὰ μάθω παρὰ σοῦ.
- 53 *κάκην* = ἀνανδρίαν, φλυσιότητα.
- 54 *κακόν*, ἔνν. τὴν ἐν Αὐλίδι θυσίαν τῆς Ἰφιγενείας.
- 55 *καλλίνικον*, (στέφανον) ποιητικὴ χρῆσις = τὸν καλὸν στέφανον νίκης (Ἰλίου).
- 56 *καλλιστεῖον*: ἡ ὅλη φράσις κεῖται παρενθετικῶς καὶ ἀνήκει εἰς τὴν Ἰφιγενείαν ἣτις διακόπτει ἐνταῦθα τὴν διήγησιν τοῦ Κάλχαντος. *Καλλιστεῖον* = τὸ βραβεῖον τοῦ καλλίστου γεννήματος (ἴδε ἀνωτ. στιχ. 20):
- 57 *κάμνει* (σὺ...) ἐρμήνευσον τὸ ὄλον = εἰς τὰς ταλαιπωρίας τῆς ζωῆς, (ἐν ἀνάγκαις) ὁ ἀνέκαθεν ἀνατραφεὶς (σύντροφος) μὲ τὴν δυστυχίαν, δὲν ὑποφέρει ἐνφ. . .
- 58 *κατά*, σύναφον πρὸς τό: νοτίζει δάκρυα (κατανοτίζει τό. . .)
- 59 *καταβαλῶν*, σύνταξον: αἰσχιστόν (ἐστίν) ὅστις (ἔτις) *καταβαλῶν τὰ τῶν φίλων εἰς ξυμφοράς αὐτὸς σέσωται*.
- 60 *κατηρξάμην, κατάρχομαι*, ἐπὶ θρησκευτικῆς σημασίας = ἀρχίζω τὴν θυσίαν ραντίζουσα τὸ θῦμα π. χ. δι' ἡγιασμένου ὕδατος κ. λ. π.
- 61 *καφεδρεύσας* (ἐπὶ δόμοις) = ἐπωφεληθεὶς τῆς περιστάσεως ὡς ἐνεδρεύων. . .
- 62 *κέρδος*: ἀνάλυσον: *οὐδὲν γὰρ κέρδος* (ἐστὶν ἐμοί) *ὃ ζητεῖς ὡς θανουμένῳ*.
- 63 *κηροδέτας* (κλάμιος) = ἡ σύριγξ τοῦ Πανός, ἡ συγκεκολλημένη διὰ κηρίου.
- 64 *Κύνθιον* (ὄχθον), ὁ *Κύνθιος ὄχθος* εἶναι ὄρος τῆς Δήλου (ὁ Κύνθος) παρὰ τὸν ὁποῖον ἐγεννήθησαν ἡ Ἄρτεμις καὶ ὁ Ἀπόλλων.
- 65 *λῆμα* (ἄριστον) = διάθεσις, ἀπόφασις (γενναιοσύνη).
- 66 *λήξαιμι* σύνταξον: *λήξαιμι θοάξουσα τὰς ἐν ἀμοῖς νώτοις πτέρυγας ὑπὲρ οἰκείων θαλάμων* = καί εἴθε νὰ ἐψθάνω

- κινούσα ζωηρῶς (θράζω) τὰς πτέρυγας τῶν νώτων μου, πάνω ἀπὸ τοὺς θαλάμους τοῦ οἴκου μου.
- 67 **λιβάδας** (δακρύων), ἐκ τοῦ λείδω = πᾶν ὅ, τι στάζει καὶ ἐντ. = ρυάκια δακρύων, ποταμοὶ δακρύων, ὡς λέγομεν σήμερον.
- 68 **λυγαίας** — ος — α, ον = σκοτεινὸς πρβλ. **κελαινὴ νύξ**.
- 69 **μετελθεῖν** (τοὺς γάμους). **μετέρχομαί** τι = ζητῶ νὰ λάβω ἱκανοποίησιν διὰ . . .
- 70 **μυλοθύτας** (οὐ. . .) = ἔνθα δὲν θυσιάζονται πρόβατα (μῆλα) ἀλλ' ἄνθρωποι κτλ.
- 71 **ναυστολῶν** (τὰς συμφορὰς) = ὁ μεταφέρων ἐν τῷ πλοίῳ τὸ φορτίον τῶν ἀτυχημάτων, δηλ. ὁ ὑπεύθυνος νὰ πληρώσῃ διὰ τὴν κακὴν τύχην μας.
- 72 **νόστιον** (βάρβαρον) = εἰς ταξίδιον πρὸς χώραν βαρβαρικὴν· τὸ ἐπίθ. **βάρβαρον** ἰσοδυν. πρὸς γεν. «γῆς βαρβάρου»
- 73 **νώτα** (χθονὸς) ποιητικὴ ἔκφρασις (πρβλ. **νώτα** θαλάσσης) = ἡ εὐρεῖα γῆ.
- 74 **ὄνομα** (ἐμοῦ γένοιτο) = τὸ ὄνομά μου, ἡ μνήμη μου θὰ διατηρηθῆ.
- 76 **ὄρνις** σύναψον πρὸς τὸ **ἀλκυῶν**. ὁ χορὸς τῶν γυναικῶν παρομοιάζει ἑαυτὸν πρὸς τὴν ἀλκυόνα (παραθαλάσσιον πτηνόν, κοινῶς ψαροπούλι) ἣτις πρὶν ἢ μεταμορφωθῆ ὑπὸ τῶν θεῶν εἰς πτηνὸν ἦτο σύζυγος τοῦ Κήρυκος, ἀπολεσθέντος ἐν ναυαγίῳ. Οἱ θεοὶ οἰκτίραντες τὴν θλιψίην τῆς ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τοῦ προσφιλοῦς **συζύγου** μετέβαλον αὐτὴν εἰς πτηνὸν (ἀλκυόνα), ἐξακολουθοῦν πάντοτε τοὺς θρήνους του κτλ.
- 75 **οὐ μὴν**, σύνταξον τὸ ὄλον, **οὐ μὴν ἀλλά, ἐπειδὴ τυγχάν- Ἄργ. ὦν οὐδ' ἐγὼ ἐλλείπω χάριν τούτων ἃ γε δυνατόν ἐστι χαρίζεσθαι**).
- 77 **παρέργω** (ἐνν.) **θήσομαι** = τοῦτο θὰ τὸ θεωρήσω ὡς δευτερευόν πρᾶγμα ἀπέναντι τῆς ἄλλης δυστυχίας μου, δηλ. θὰ ἀπαντήσω εἰς τὴν ἐρώτησίν σας, διότι ἡ ἐνόχλησις τῆς ἀπέναντι τῆς γενικῆς δυστυχίας μου εἶναι μηδαμινή.
- 78 **παρευρεπίζετε** σύνταξον: **μολόντες παρευρεπίζετε τὰ ἔνδον τοῖς ἐφεσιῶσι σφαγῆ** = φθάσαντες ἐτοιμάσατε τὰ ἐντὸς μετὰ τῶν ἐχόντων τὴν φροντίδα τῶν θυσιῶν (ἀποτείνεται πρὸς τοὺς συνοδεύοντας αὐτὴν φύλακας).
- 79 **παρηίδας, παρηίς** — ἴδος καὶ συνηρ. **παρηῆς** — ἧδος = παρειά.

- 80 **Πέλοπος**, δηλ. Πέλοψ (πρόπαππος) = Ἄτρεϋς (πάππος) καὶ Ἄγαμέμνων (πατήρ).
- 81 **περιστείλειεν (πῶς ἂν)**, **περιστελλῶ** (νεκρὸν) = περιποιῶμαι πρὸς κήδευσιν.
- 82 **πόδες** = τὰ σχοινία τὰ δεδεμένα εἰς τὰς δύο κατωτάτας γωνίας τοῦ ἱστίου, μὲ τὰ ὅποια μαζεύονται ἢ χαλαρώνονται τὰ ἱστία, ἀναλόγως τῆς δυνάμεως τοῦ ἀνέμου. Κοινῶς «σχόττες».
- 83 **πολύθυροι** (διαπτυχαί =) πολύπτυχοι, πολλὰ φύλλα ἔχουσαι δέλτοι.
- 84 **προσαμβάσεις**, ποιητικ. ἀντὶ **προσαναβάσεις**: τὸ ἔλεν: **πότερα ἐκβησόμεσθα προσαναβάσεις κλιμάκων** (ἢ πύλας ἀνοίξομεν), Βον μέλος μετὰ τὸ πότερον ἴδ. στ. 100 = ποῖον ἐκ τῶν δύο θὰ ἀνέλθωμεν τὸν ταίχον ἐπὶ βαθμίδων κλίμακος ἢ . . .
- 85 **προστροπήν** (θεᾶς ἔχω) **προστροπή** = καταφύγιον, ἰκεσία πρὸς θεόν, ἐνταῦθα ἔχω τὴν ὑποχρέωσιν τῆς λατρείας τῆς θεᾶς (ὡς ἱερέα της).
- 86 **πρότονος**, ὄ = τὸ σχοινίον τὸ ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ ἐμπροσθίου ἱστοῦ φθάνον μέχρι τῆς πρῶρας καὶ συγκρατῶν αὐτόν.
- 87 **πυκναῖς**, σύναψον τῷ **αἴθραις**.
- 88 **πύργων** ἐνν. τῆς πατρίδος, τῶν ὀχυρῶν ἐπάλλεων. Αἱ γυναῖκες εἶναι αἰχμάλωτοι πολέμου καθ' ὃν ἠτήθη ἡ πατρίς καὶ ἀπεκομίσθησαν ἐπὶ τῶν ἐχθρικῶν πλοίων ὡς δορύκτητοι εἰς τὴν ξένην (ἔρετμησι καὶ λόγχαις).
- 89 **δοθίοις** (πλάταις) = τῇ βοηθείᾳ τῶν πλαταγουσῶν κωπῶν.
- 90 **σοφόν**, γέν. οὐδετ. (=εἶναι).
- 91 **στόλον** (ὑπὲρ—) **στόλος** ἐντ. = τὸ προεξέχον τῆς πρῶρας μέρος, τὸ ἔμβολον τοῦ πλοίου (πρβλ. **ἄκροστόλιον** = τὸ τελευταῖον ἄκρον), προσδιορίζει λεπτομερέστερον τὸ: **κατὰ πρῶραν**.
- 92 **συλλαβοῦσα**, σύνταξον = ὡς **ἀνιστορεῖς με ἀπαξ συλλαβοῦσα πάντα**, δηλ. πῶς μοῦ ὑποβάλλεις μίαν γενικὴν ἐρώτησιν ἀφοῦ συνέδεσες μαζὶ τόσα πολλὰ πράγματα.
- 93 **συνάψαι** (τὸ ζναρ) = νὰ ἐξηγήσω τὸ ὄνειρον ἐν σχέσει πρὸς . . .
- 94 **τηλήγετον** (βρέφος) = πολυαγκλημένον, πολυαχαιδεμένον.

- 95 **τιθείς** (ἴσον) = ποιῶν ἴσον, ἐξιῶν. Σύναψον τὴν φράσιν : **δς τιθείς ἴσον** (ἰῶν) **ὠκὺν πόδα** (ὠκύτητα ποδῶν) **πτεροῖς** (δηλ. ὠκύτητι πτερῶν) = Οὗτος ὁ βασιλεὺς ἔχων ταχεῖς τοὺς πόδας ὡς τὸ πέταγμα τῶν πτηνῶν ὠνομάσθη **Θόας** (θέω — θεός) ἔνεκα τῆς . . .
- 96 **τινί**, ἐνν. τῷ πατρὶ τοῦ Ὁρ . . .
- 97 **τοῦδε**, δηλ. τοῦ **θανεῖν**.
- 98 **τοῦδε** : ἡ δεικτ. ἀντων. **ὄδε** κεῖται ἐνταῦθα ἀντὶ τῆς γεν. **έμοῦ (αὐτοῦ) τοῦδε τοῦ ἀνδρός τύχας** (τάς) : ἀνάλυσον : **τίς οἶδε δτιφ τοιαῖδε τύχαι ἔσσονται** ; = τίς γνωρίζει ἂν δὲν τὸν περιμένῃ παρομοία τύχη ;
- 99 **τριγλύφων**, **τρίγλυφος**, ἡ, ἕρος ἀρχιτεκτονικός τοῦ Δωρικοῦ ναοῦ = πλάξ μαρμαρίνη μετὰ τριῶν παραλλήλων γλυφῶν ὑπὲρ τὸ ἐπιστύλιον. Μεταξὺ τῶν πλακῶν παρέμενον κενά, **αἱ ὀπαί**, αἵτινες ἀργότερον φραχθεῖσαι ὠνομάσθησαν **μετόπαι**.
- 100 **τροχηλάτου** (μανίας) **τροχήλατος** = ὁ ἐπὶ τροχῶν κινούμενος, καὶ μεταφ. ὁ ταχύς ὡς τροχὸς τῆς ἀμάξης, ὀρμητικός, σφοδρός.
- 101 **φόνῳ** (ἀγνισθεῖς), ἦτοι καθαγιασθεῖς δι' ὕδατος, τὴν σφαγὴν μου προσημαίνοντες.
- 102 **φωσφόρω** (θεῶ), **φωσφόρος**, ἡ Ἄρτεμις ὡς ταυτιζομένη πρὸς τὴν σελήνην.
- 103 **χέρνιβες** (χέρνιψ — βος) = οἱ ἀγνισμοὶ τοῦ θύματος δι' ἡγιασμένου ὕδατος.
- 104 **χερνίζομαι**, **τοῦ χερνίπτομαι** = νίπτω τὰς χεῖρας ἵνα ῥαντίσω διὰ τοῦ ἡγιασμένου ὕδατος τὰ θύματα, καθιερωτὸν ἄθροισμα.
- 105 **χραίνεις** = μολύνεις (ἡθικῶς)
- 106 **χῶσον** (τύμβον) τοῦ **χῶ** = ὑψωσον σωρὸν χώματος ὡς κενοτάφιον.
- 107 **ὠδίνα** (φίλαν) παράθ. τοῦ ἀπωτέρω : **φοίνικα** καὶ **δάφναν** = ποῦ ἐχρησίμευσαν ὡς σωτήρια, ἀνακουφιστικὰ τῶν ὠδίνων τῆς Λητούς.

ΜΗΔΕΙΑ

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΤΡΟΦΟΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

ΜΗΔΕΙΑ

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΚΡΕΩΝ

ΙΑΣΩΝ

ΑΙΓΕΥΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ

ΠΑΙΔΕΣ ΜΗΔΕΙΑΣ

4

3

2

1

Διάφοροι σκηναὶ ἐκ Ρωμαϊκοῦ σαροφάγου.

- 1) Ἡ προσφορά τῶν δώρων τῶν παιδῶν τῆς Μηδείας πρὸς τὴν Γλαύκη. — 2) Ἡ ἀλεθρία τῶν δώρων ἐπιτροπῇ ἐπὶ τῆς Γλαύκης.
 (3) Ἡ Μηδεα ἔρωμος νὰ σφάζῃ τὰ τέκνα τῆς. (4) Ἡ φυγὴ τῆς Μηδείας ἐπὶ πτερωτοῦ ἄρματος.

Ο ΠΡΟΪΚΤΟΣ ΤΟΥ ΚΑΡΤΙΝΙΟΥ ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ (ΑΕ, 1911) ΤΗ ΔΕΞΙΑ ΤΗΣ ΔΕΞΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ
ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ
ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ ΤΗΣ ΕΡΜΗΣ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΜΗΔΕΙΑΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Ὁ Ἰάσων καὶ ἡ Μήδεια ἐκδιωχθέντες ἐκ τῆς Ἰωλκοῦ τῆς Θεσσαλίας ὑπὸ τῶν ἀπογόνων τοῦ Πελίου κατέφυγον εἰς Κορίνθον, ἔνθα ὁ ἄπιστος Ἰάσων ἐγκαταλείπων τὴν Μήδειαν νυμφεύεται τὴν Γλαύκην θυγατέρα τοῦ βασιλέως Κρέοντος.

Οὗτος φοβούμενος τὴν ὀργὴν τῆς Μηδείας διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἰάσονος ἐγκατάλειψίν της καὶ θέλων νὰ ματαιώσῃ τὰ κατὰ τῆς θυγατρὸς του Γλαύκης τεκταινόμενα κακά, διατάττει τὴν ἐκ τῆς χώρας ἔξοδον τῆς Μηδείας μετὰ τῶν τέκνων της. Ἡ πανοῦργος Μήδεια παραπείθει τὸν Κρέοντα νὰ τῆς ἐπιτρέψῃ μιᾶς ἔτι ἡμέρας παραμονὴν ἐν Κορίνθῳ, ἵνα δῆθεν ἐτοιμάσῃ τὰ τῆς ἀναχωρήσεως. Οὕτω κατορθώνει τὸ μὲν νὰ δηλητηριάσῃ διὰ τῶν θανατηφόρων δώρων της τὴν Γλαύκην καὶ τὸν Κρέοντα, τὸ δὲ νὰ φονεύσῃ τὰ τέκνα της ἐκδικουμένη τὸν Ἰάσωνα, καὶ νὰ δραπετεύσῃ ἐπὶ ἄρματος περωτῶν δρακόντων εἰς Ἀθήνας. Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Κορίνθῳ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΜΗΔΕΙΑ

- ΤΡ. Εἶθ' ὄφελ' Ἀργούσ μὴ διαπτάσθαι* σκάφος
 Κόλχων ἔς αἶαν κυανέας Συμπληγάδας,
 μὴδ' ἐν νάπαισι* Πηλίου πεσεῖν ποτε
 τμηθεῖσα πεύκη*, μὴδ' ἔρετμῶσαι* χέρας
 ἀνδρῶν ἀριστέων οἳ τὸ πάγχρυσον δέρος* 5
 Πελία μετῆλθον*. οὐ γὰρ ἄν δέσποιν' ἐμὴ
 Μήδεια πύργους γῆς ἔπλευσ' Ἴωλκίας
 ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖσ' Ἰάσονος,
 οὐδ' ἄν κτανεῖν πείσασα Πελιάδας κόρας
 πατέρα κατόφκει τήνδε γῆν Κορινθίαν 10
 ἔξιν ἀνδρῶν καὶ τέκνοισι, ἀνδάνουσα* μὲν
 φυγῆ πολιτῶν ὧν ἀφίκετο χθόνα,
 αὐτὴ δὲ πάντα ξυμφέρουσ'* Ἰάσωνι·
 ἥπερ μεγίστη γίγνεται σωτηρία,
 ὅταν γυνὴ πρὸς ἄνδρα μὴ διχοστατῆ. 15
 νῦν δ' ἐχθρὰ πάντα, καὶ νοσεῖ* τὰ φίλτατα.
 προδοὺς γὰρ αὐτοῦ τέκνα δεσπότιν τ' ἐμὴν
 γάμοις Ἰάσων βασιλικοῖς εὐνάϊζεται,
 γήμας Κρέοντος παῖδ', ὃς αἰσυμνᾶ* χθιόνος·
 Μήδεια δ' ἡ δύστηνος ἠτιμασμένη 20
 βοᾷ μὲν ὄρκους, ἀνακαλεῖ δὲ δεξιᾶς
 πίστιν μεγίστην, καὶ θεοὺς μαρτύρεται
 οἷας ἀμοιβῆς ἐξ Ἰάσονος κυρεῖ.
 κεῖται δ' ἄσιτος, σῶμ' ὑφεῖσ'* ἀλγηδόσι,
 τὸν πάντα συντήκουσα δακρῶσις χρόνον, 25
 ἐπεὶ πρὸς ἀνδρὸς ἤσθητ' ἠδίκημένη,
 οὐτ' ὄμμ' ἐπαίρουσ' οὐτ' ἀπαλλάσσουσα γῆς
 πρόσωπον· ὡς δὲ πέτρος* ἢ θαλάσσιος
 κλύδων ἀκούει νουθετουμένη φίλων·
 ἦν* μὴ ποτε στρέψασα πάλλευκον δέρον 30

αὐτὴ πρὸς αὐτὴν πατέρ' ἀποιμώζη φίλον
καὶ γαίαν οἴκους θ', οὓς προδοῦσ' ἀφίκετο
μετ' ἀνδρὸς ὅς σφε νῦν ἀτιμάσας ἔχει.
ἔγνωκε δ' ἢ τάλαινα συμφορᾶς ὕπο
οἶον πατρῶας μὴ ἀπολείπεσθαι χθονός. 35
στυγεῖ δὲ παιδᾶς οὐδ' ὄρωσ' εὐφραίνεται.
δέδοικα δ' αὐτὴν μὴ τι βουλεύσῃ νέον*.
βαρεῖα γὰρ φρήν, οὐδ' ἀνέξεται κακῶς
πάσχουσ'· ἐγῶδα τήνδε, δειμαίνω τέ νιν. 39
δεινὴ γάρ· οὔτοι ῥαδίως γε συμβαλῶν*
ἔχθραν τις αὐτῇ καλλίνικον* οἴσεται. 44
ἄλλ' οἶδε παῖδες ἐκ τρόχων* πεπαυμένοι
στείχουσι, μητρὸς οὐδὲν ἐννοοῦμενοι*
κακῶν· νέα γὰρ φροντίς* οὐκ ἀλγεῖν φιλεῖ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 49—212

Μετὰ τὸν προηγούμενον μονόλογον τῆς τροφῆς εἰσέρχεται εἰς τὴν σκηνὴν ὁ παιδαγωγὸς ὀδηγῶν τοὺς παῖδας τοῦ Ἰάσονος καὶ ἀγγέλλει εἰς αὐτὴν νέον κακὸν ἀγγελμα, τὴν ὑπὸ τοῦ Κρέοντος ἐπικειμένην ἀπέλασιν τῆς Μηδείας μετὰ τῶν τέκνων. Ἡ τροφὸς συμβουλεύει τὸν παιδαγωγὸν ν' ἀπομακρύνῃ τοὺς παῖδας λόγιῳ τῆς ἐξαγριώσεως τῆς μητρὸς των, ἧς αἱ ἔξω τοῦ οἴκου ἀκούμεναι οἰμωγαὶ καὶ κατάραι στρέφονται κατὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν τέκνων. Ὁ χορὸς τῶν Κορινθίων γυναικῶν (*πάροδος*) ἀκούσας τοὺς θρήνους τῆς Μηδείας σπεύδει εἰς τὰ ἀνάκτορα ἵνα πληροφορηθῇ τὰ συμβαίνοντα· ἐκεῖ μαρθάνει παρὰ τῆς τροφῆς τὴν προδοσίαν τῆς Μηδείας ὑπὸ τοῦ Ἰάσονος καὶ τὴν οἰκτρὰν ἐν γένει· θέσιν τῆς, καὶ συμπαθῶν πρὸς τὴν ἀτυχήσασαν βασιλίτισσαν ζητεῖ νὰ τὴν παρηγορήσῃ, διαλογικῶς ἀπαντῶν εἰς τοὺς θρήνους (*κομμὸς*) καὶ τὰς ἀράς τῆς ἐν τοῖς ἀνακτόροις ἐτι εὕρισκομένης Μηδείας, ἣν καὶ τέλος καλεῖ διὰ τῆς τροφῆς ἔξω, ἵνα τὴν συνδράμῃ ἐκ τοῦ πλησίου.

ΜΗ. Κορινθίαι γυναῖκες, ἐξηλθον δόμων,
μὴ μοί τι μέμψησθ'· οἶδα γὰρ πολλοὺς βροτῶν 216
σεμνοὺς γεγῶτας*, τοὺς μὲν ὀμμάτων ἄπο,
τοὺς δ' ἐν θυραίοις· οἱ δ' ἀφ' ἡσυχου ποδός

δύσκλειαν ἐκτήσαντο καὶ ῥαθυμίαν*.
 δίκη γὰρ οὐκ ἔνεστιν ὀφθαλμοῖς βροτῶν,
 ὅστις πρὶν ἄνδρὸς σπλάγχνον* ἐκμαθεῖν σαφῶς 220
 στυγεῖ δεδορκῶς, οὐδὲν ἠδίκημένος.
 χρῆ δὲ ξένον μὲν κάρτα προσχωρεῖν* πόλει·
 οὐδ' ἄστυν ἦνεσ' ὅστις αὐθάδης γεγώς
 πικρὸς πολίταις ἐστὶν ἀμαθίας* ὑπο.
 ἔμοι δ'. ἀελπτον πρᾶγμα προσπεσόν τόδε 225
 ψυχὴν διέφθαρχ'. οἴχομαι δὲ καὶ βίου
 χάριν μεθεῖσα κατθανεῖν χρῆζω, φίλοι.
 ἐν ᾧ γὰρ ἦν μοι πάντα, γινώσκεις καλῶς,
 κάκιστος ἀνδρῶν ἐκβέβηχ' οὐμὸς πόσις*.
 πάντων δ' ὅσ' ἔστ' ἔμψυχα καὶ γνώμην ἔχει 230
 γυναικῆς ἔσμεν ἀθλιώτατον φυτόν·
 ἄς πρῶτα μὲν δεῖ χρημάτων ὑπερβολῇ
 πόσιν πρίασθαι δεσπότην τε σώματος
 λαβεῖν· κακοῦ γὰρ τοῦτο γ' ἄλγιον κακόν·
 κἂν τῷδ' ἀγὼν* μέγιστος, ἢ κακὸν λαβεῖν 235
 ἢ χρηστόν. οὐ γὰρ εὐκλεεῖς ἀπαλλαγαι
 γυναιξίν, οὐδ' οἷόν τ' ἀνήνασθαι* πόσιν.
 εἰς καινὰ δ' ἤθη καὶ νόμους ἀφιγμένην
 δεῖ μάντιν εἶναι, μὴ μαθοῦσαν οἴκοθεν,
 ὅτω μάλιστα χρῆσεται συνευέτη. 240
 κἂν μὲν τὰδ' ἡμῖν ἐκπονουμενάσιν εὖ
 πόσις ξυνοικῆ μὴ βία φέρων ζυγόν,
 ζηλωτὸς αἰών*· εἰ δὲ μή, θανεῖν χρεῶν.
 ἀνὴρ δ' ὅταν τοῖς ἔνδον ἄχθηται ξυνών,
 ἔξω μολῶν ἔπαυσε καρδίαν ἄσης*, 245
 ἢ πρὸς φίλον τιν' ἢ πρὸς ἥλικας τραπεῖς·
 ἡμῖν δ' ἀνάγκη πρὸς μίαν ψυχὴν βλέπειν.
 λέγουσι δ' ἡμᾶς ὡς ἀκίνδυνον βίον
 ζῶμεν κατ' οἴκους, οἱ δὲ μάρνανται δορί·
 κακῶς φρονοῦντες· ὡς τρεῖς ἂν παρ' ἀσπίδα 250
 στήναι θέλοιμ' ἂν μᾶλλον ἢ τεκεῖν ἅπαξ.
 ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτὸς πρὸς σὲ κάμ' ἤκει λόγος·
 σοὶ μὲν πόλις γὰρ ἔστι καὶ πατὴρ δόμοι
 βίου τ' ὄνησις* καὶ φίλων συνουσία,

ἐγὼ δ' ἔρημος ἄπολις οὐσ' ὑβρίζομαι 255
 πρὸς ἄνδρός, ἐκ γῆς βαρβάρου λελησμένη*,
 οὐ μητρί· οὐκ ἀδελφόν, οὐχὶ συγγενῆ
 μεθορμίσασθαι* τῆσδ' ἔχουσα συμφορᾶς.
 τοσοῦτον οὖν σου τυγχάνειν βουλήσομαι,
 ἦν μοι πόρος τις μηχανή τ' ἐξευρεθῆ 260
 πόσιν δίκην τῶνδ' ἀντιτίσασθαι κακῶν
 [τὸν δόντα τ' αὐτῷ θυγατέρ' ἦν τ' ἐγήματο],
 σιγαῖν. γυνὴ γὰρ τᾶλλα μὲν φόβου πλέα,
 κακῆ* δ' ἐς ἀλκὴν καὶ σίδηρον εἰσορᾶν·
 ὅταν δ' ἐς εὐνὴν ἠδικημένη κυρῆ. 265
 οὐκ ἔστιν ἄλλη φρὴν μαιφρονωτέρα.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 267—363

Ὁ χορὸς τῶν γυναικῶν ὑπόσχεται νὰ τηρήσῃ σιγὴν περὶ τῶν
 σχεδίων τῆς Μηδείας, ὅτε ἐμφανίζεται ὁ Κρέων διατάττων αὐτὴν
 νὰ ἀπέλθῃ τάχιστα ἐκ τῆς χώρας μετὰ τῶν τέκνων διὰ λόγους
 ἀσφαλείας ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς του. Ἡ Μηδεία προσπαθεῖ νὰ πείσῃ
 τὸν Κρέοντα νὰ ἀφήσῃ αὐτὴν νὰ μένῃ ἐν τῇ χώρᾳ, διότι οὐδὲν
 ἔχει ἢ κόρη του νὰ φοβῆται ἐξ αὐτῆς, ἦτις μόνον τὸν Ἰάσονα δι-
 καίως μισεῖ. Ἀλλ' ἀποτυχοῦσα εἰς τοῦτο, ζητεῖ καὶ μόνον ἔστω
 καὶ μίαν ἡμέραν παραμονῆς, ἣν καὶ παραχωρεῖ ὁ Κρέων ἐξ οἴκτου
 καὶ ὑπὸ τὴν ρητὴν διαταγὴν τῆς ἀφεύκτου ἀναχωρήσεως κατὰ τὴν
 ἐπιούσαν ἡμέραν.

ΜΗ. κακῶς πέπρακται πανταχῆ· τίς ἀντρεῖ ;
 ἀλλ'* οὔτι ταῦτη ταῦτα, μὴ δοκεῖτέ πω. 365
 ἔτ' εἶσ' ἀγῶνες τοῖς νεωστὶ νυμφίοις
 καὶ τοῖσι κηδεύσασιν* οὐ σμικροὶ πόνοι.
 δοκεῖς γὰρ ἂν με τόνδε θωπεῦσαι ποτε,
 εἰ μή τι κερδαίνουσαν ἢ τεχνωμένην ;
 οὐδ' ἂν προσεῖπον οὐδ' ἂν ἠψάμην χεροῖν*. 370
 ὁ δ' εἰς τοσοῦτον μωρίας ἀφίκετο
 ὥστ' ἐξὸν αὐτῷ τᾶμ' ἐλεῖν βουλευόμενα
 γῆς ἐκβαλόντι, τήνδ' ἐφῆκεν ἡμέραν
 μσιναί μ', ἐν ἧ τρεῖς τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν νεκρούς

- θῆσω, πατέρα τε καὶ κόρην πόσιν τ' ἔμόν. 375
πολλὰς δ' ἔχουσα θανασίμους αὐτοῖς ὁδοῦς,
οὐκ οἶδ' ὅποιά πρῶτον ἐγχειρῶ, φίλαι,
πότερον ὑφάψω δῶμα νυμφικὸν πυρί,
ἢ θηκτὸν* ὥσω φάσανον δι' ἥπατος,
σιγῆ δόμους εἰσβᾶσ' ἵν' ἔστρωται λέχος. 380
ἀλλ' ἐν τί μοι πρόσαντες*· εἰ ληφθήσομαι
δόμους ὑπερβαίνουσα καὶ τεχνωμένη,
θανοῦσα θῆσω τοῖς ἔμοις ἐχθροῖς γέλων.
κράτιστα τὴν εὐθειᾶν, ἧ πεφύκαμεν
σοφαὶ μάλιστα, φαρμάκοις αὐτοὺς ἐλείν. 385
εἶεν·
καὶ δὴ τεθνᾶσι· τίς με δέξεται πόλις ;
τίς γῆν ἄσυλον καὶ δόμους ἔχεγγύους*
ξένος παρασχὼν ῥύσεται τοῦμόν δέμας ;
οὐκ ἔστι, μείνας' οὖν ἔτι σμικρὸν χρόνον,
ἦν μὲν τις ἡμῖν πύργος ἀσφαλῆς φανῆ, 390
δόλφ μέτειμι* τόνδε καὶ σιγῆ φόνον·
ἦν δ' ἔξελαύνη ξυμφορὰ μ' ἀμήχανος,
αὐτῇ ξίφος λαβοῦσα, κεῖ μέλλω θανεῖν,
κτενῶ σφε, τόλμης δ' εἶμι πρὸς τὸ καρτερόν.
οὐ γὰρ μὰ τὴν δέσποιναν ἦν ἐγὼ σέβω 395
μάλιστα πάντων καὶ ξυνεργὸν εἰλόμην,
Ἐκάτην μυχοῖς ναίουσαν ἐστίας ἐμῆς,
χαίρων τις αὐτῶν τοῦμόν ἀλγυνεῖ κέαρ.
πικροὺς δ' ἐγὼ σφιν καὶ λυγροὺς θῆσω γάμους,
πικρὸν δὲ κῆδος* καὶ φυγὰς ἐμὰς χθινοῦς. 400
ἀλλ' εἶα· φείδου* μηδὲν ὧν ἐπίστασαι,
Μῆδεια, βουλευούσα καὶ τεχνωμένη·
ἔρπ' εἰς τὸ δεινόν· νῦν ἀγὼν εὐψυχίας.
ὄρᾳς ἅ πάσχεις ; οὐ γέλωτα δεῖ σ' ὀφλεῖν
τοῖς Σισυφείοις τοῖς τ' Ἰάσονος γάμοις, 405
γεγῶσαν ἔσθλοῦ πατρὸς Ἥλιου τ' ἄπο.
ἐπίστασαι δέ· πρὸς δὲ καὶ πεφύκαμεν
γυναῖκες εἰς μὲν ἔσθλ' ἀμηχανώταται*,
κακῶν δὲ πάντων τέκτονες* σοφώταται.
- ΧΘ. ἄνω ποταμῶν ἱερῶν χωροῦσι παγαί,* στρ. 410

- καὶ δίκαια καὶ πάντα πάλιν στρέφεται.
 ἀνδράσι μὲν δόλια βουλαί, θεῶν δ'
 οὐκέτι πίστις ἄραρε*.
 τὰν δ' ἑμὰν εὐκλειαν ἔχειν βιοτὰν 415
 στρέψουσι φᾶμαι*·
 ἔρχεται τιμὰ γυναικείῳ γένει·
 οὐκέτι δυσκέλαδος* φάμα γυναικῆς ἔξει. 420
 μοῦσαι δὲ παλαιγενέων λήξουσ' αἰοιδᾶν ἀντ.
 τὰν ἑμὰν ὑμνεῦσαι* ἀπιστοσύναν.
 οὐ γὰρ ἐν ἀμετέρῳ γνώμα, λύρας
 ὥπασε* θέσπιν αἰοιδᾶν 425
 Φοῖβος, ἀγήτωρ μελέων· ἐπεὶ ἀντ-
 ἀχησ'·* ἄν ὑμνον
 ἀρσένων γέννα· μακρὸς δ' αἰὼν* ἔχει
 πολλὰ μὲν ἀμετέρῳ ἀνδρῶν τε μοῖραν εἰπεῖν. 430
 σὺ δ' ἐκ μὲν οἴκων πατρίων ἔπλευσας στρ.
 μαινομένα κροαδία, διδύμας ὄρισσασα πόντου*
 πέτρας· ἐπὶ δὲ ξένα
 ναίεις χθονί, τᾶς ἀνάδρου 435
 κοίτας* ὀλέσασα λέκτρον,
 τάλαινα, φρυγὰς δὲ χώρας
 ἄτιμος* ἐλαύνει.
 βέβακε δ' ὄρκων χάρις, οὐδ' ἔτ' αἰδῶς ἀντ.
 Ἑλλάδι τᾶ μεγάλα μένει, αἰθερία δ' ἀνέπτα 440
 σοὶ δ' οὐτε πατρὸς δόμοι,
 δύστανε, μεθορμίσασθαι*
 μόχθων πάρα*, σῶν τε λέκτρον
 ἄλλα βασιλεία* κρείσσων
 δόμοις ἐπανάστα. 445
- ΙΑ.
 οὐ νῦν κατεῖδον πρῶτον ἀλλὰ πολλάκις
 τραχεῖαν ὄργην ὡς ἀμήχανον κακόν.
 σοὶ γὰρ παρὸν γῆν τήνδε καὶ δόμους ἔχειν
 κούφως φερούση κρεισσόνων βουλευματα,
 λόγων ματαίων εἴνεκ' ἐκπεσεῖ χθονός. 450
 κᾶμοι* μὲν οὐδὲν πρᾶγμα· μὴ παύση ποτὲ
 λέγουσ' Ἰάσων ὡς κάκιστός ἐστ' ἀνήρ·
 ἃ δ' εἰς τυράννουσ ἐστί σοι λελεγμένα,

- πᾶν κέρδος ἡγοῦ ζημιουμένη* φυγῆ.
 κἀγὼ μὲν αἰὶ βασιλέων θυμουμένων 455
 δογὰς ἀφήρουν καὶ σ' ἐβουλόμην μένειν·
 σὺ δ' οὐκ ἀνιεῖς* μωρίας, λέγουσ' αἰὶ
 κακῶς τυράννους· τοιγὰρ ἐκπεσεῖ χθονός.
 ὅμως δὲ κακ τῶνδ' οὐκ ἀπειρηκῶς φίλοις
 ἦκω, τὸ σὸν δὲ προσκοπούμενος, γύναι, 460
 ὡς μήτ' ἀχρήμων* σὺν τέκνοισιν ἐκπέσης
 μήτ' ἐνδεής του. πόλλ' ἐφέλκεται φυγῆ
 κακὰ ξὺν αὐτῇ. καὶ γὰρ εἰ σύ με στυγεῖς,
 οὐκ ἂν δυναίμην σοὶ κακῶς φρονεῖν ποτε.
- ΜΗ. ὦ παγκάκιστε, τοῦτο γάρ σ' εἰπεῖν ἔχω 465
 γλώσση* μέγιστον εἰς ἀνανδρίαν κακόν,
 ἦλθες πρὸς ἡμᾶς, ἦλθες ἔχθιστος γεγώς·
 οὔτοι θράσος τόδ' ἐστὶν οὐδ' εὐτολμία,
 φίλους κακῶς δρᾶσαντ' ἐναντίον βλέπειν, 470
 ἀλλ' ἢ μεγίστη τῶν ἐν ἀνθρώποις νόσων
 πασῶν, ἀναίδει'· εὐ δ' ἐπίησας μολῶν,
 ἐγὼ τε γὰρ λέξασα κουφισθήσομαι
 ψυχὴν κακῶς σε καὶ σὺ λυπήσει κλύων.
 ἐκ τῶν δὲ πρώτων πρώτον ἄρξομαι λέγειν. 475
 ἔσωσά σ', ὡς ἴσασιν Ἑλλήνων ὅσοι
 ταῦτ' ἐν συνεισέβησαν Ἄργῶν σκάφος,
 πεμφθέντα ταύρων πυρπνόων ἐπιστάτην*
 ζεύγλαισι καὶ σπεροῦντα θανάσιμον γύην*·
 δράκοντά θ', ὃς πάγχρυσον ἀμπέχων* δέρας 480
 σπείραις ἔσωζε πολυπλόκοις ἄπνους ὦν,
 κτεῖνας' ἀνέσχον σοὶ φάος σωτήριον.
 αὐτὴ δὲ πατέρα καὶ δόμους προδοῦσ' ἐμοὺς
 τὴν Πηλιῶτιν εἰς Ἴωλκὸν ἰκόμην
 σὺν σοί, πρόθυμος μᾶλλον ἢ σοφωτέρα, 485
 Πελίαν τ' ἀπέκτειν', ὥσπερ ἄλγιστον θανεῖν,
 παίδων ὑπ' αὐτοῦ. πάντα δ' ἐξεῖλον* φόβον.
 καὶ ταῦθ' ὑφ' ἡμῶν, ὦ κάκιστ' ἀνδρῶν, παθῶν
 προὔδωκας ἡμᾶς, καινὰ δ' ἐκτήσω λέχη,
 παίδων γεγώτων· εἰ γὰρ ἦσθ' ἄπαις ἔτι, 490
 συγγνωστὸν ἦν σοὶ τοῦδ' ἐρασθῆναι λέχους.

ὄρκων δὲ φρούδη πίστις, οὐδ' ἔχω μαθεῖν
 εἰ θεοὺς νομίζεις τοὺς τότε οὐκ ἄρχειν ἔτι,
 ἢ καινὰ κείσθαι θέσμι' ἀνθρώποις τὰ νῦν.
 ἔπει σύννοισθά γ' εἰς ἔμ' οὐκ εὖορκος ὢν. 495
 φεῦ δεξιὰ χεῖρ ἧς σὺ πόλλ' ἐλαμβάνου,
 καὶ τῶνδε γονάτων, ὡς μάτην κεχρώσμεθα*
 κακοῦ πρὸς ἀνδρός, ἐλπίδων δ' ἡμάρτομεν.
 ἄγ', ὡς φίλω γὰρ ὄντι σοι κοινώσομαι*,
 δοκοῦσα μὲν τί πρὸς γε σοῦ πράξειν καλῶς; 500
 ὅμως δ' ἔρωτηθεὶς γὰρ αἰσχίων φανεῖ.
 νῦν ποῖ τράπωμαι; πότῃρα πρὸς πατρός δόμους,
 οὖς σοὶ προδοῖσα καὶ πάτραν ἀφικόμην;
 ἢ πρὸς ταλαίνας Πελιάδης; καλῶς γ' ἂν οὖν
 δέξαιντό μ' οἴκοις ὧν πατέρα κατέκτανον. 505
 ἔχει γὰρ οὕτω τοῖς μὲν οἴκοθεν φίλοις
 ἐχθρὰ καθέστηχ', οὖς δέ μ' οὐκ ἐχρῆν κακῶς
 δοῦν, σοὶ χάριν φέρουσα πολεμίους ἔχω.
 τοιγάρ με πολλαῖς μακαρίαν* ἂν Ἑλλάδα
 ἔθηκας ἀντὶ τῶνδε· θαυμαστὸν δέ σε 510
 ἔχω πόσιν καὶ σεπτὸν ἢ τάλαιν' ἐγώ,
 εἰ φεύξομαί γε γαῖαν ἐκβεβλημένη,
 φίλων ἔρημος, σὺν τέκνοις μόνη μόνοις,
 καλὸν γ' ὄνειδος* τῷ νεωστί νυμφίω,
 πτωχοὺς ἀλᾶσθαι* παῖδας ἢ τ' ἔσωσά σε. 515
 ὦ Ζεῦ, τί δὴ χρυσοῦ μὲν ὃς κίβδηλος ἦ
 τεκμήρι' ἀνθρώποισιν ὅπασας σαφῆ,
 ἀνδρῶν δ' ὅτῳ χρῆ τὸν κακὸν διειδέναι,
 οὐδεὶς χαρακτῆρ ἐμπέφυκε σώματι;

- ΙΑ. δεῖ μ', ὡς ἔοικε, μὴ κακὸν φῦναι λέγειν,
 ἀλλ' ὥστε ναὸς κεδνὸν* οἰακοστρόφον
 ἄχροισι λαίφους* κρασπέδοις ὑπεκδρομαεῖν
 τὴν σὴν στόμαργον, ὦ γύναι, γλωσσαλιάν. 525
 ἐγὼ δ', ἐπεὶ σὴν καὶ λίαν πυργοῖς* χάριν,
 Κύπριν νομίζω τῆς ἐμῆς σωτηρίας
 ναύκληρον εἶναι θεῶν τε κἀνθρώπων μόνην.
 σοὶ δ' ἔστι μὲν νοῦς* λεπτός, ἀλλ' ἐπίφθονος*

- λόγος διελθεῖν, ὡς Ἔρωσ σ' ἠνάγκασε 530
 τόξοις ἀφύκτοις τοῦμόν ἐκσῶσαι δέμας.
 ἀλλ' οὐκ ἀκριβῶς* αὐτὸ θήσομαι λίαν·
 ὅπῃ γὰρ οὖν ὄνησας, οὐ κακῶς ἔχει.
 μείζω γε μέντοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας
 εἴληφας ἢ δέδωκας, ὡς ἐγὼ φράσω. 535
 πρῶτον μὲν Ἑλλάδ' ἀντὶ βαρβάρου χθονὸς
 γαῖαν κατοικεῖς καὶ δίκην ἐπίστασαι*
 νόμοις τε χρῆσθαι μὴ πρὸς ἰσχύος κράτος·
 πάντες δέ σ' ἤσθοντ' οὕσαν Ἑλληνες σοφῆν
 καὶ δόξαν ἔσχεσ'· εἰ δὲ γῆς ἐπ' ἑοχάτοις 540
 ὄροισιν ὄψεις, οὐκ ἂν ἦν λόγος σέθεν.
 εἴη δ' ἔμοιγε μήτε χρυσὸς ἐν δόμοις
 μήτ' Ὀρφέως κάλλιον ὑμῆσαι* μέλος,
 εἰ μὴ π' πίσημος ἢ τύχη γένοιτό μοι.
 τοσαῦτα μὲν σοὶ τῶν ἐμῶν πόνων* πέρι 545
 ἔλεξ'· ἄμιλλαν γὰρ σὺ προύθηκας λόγων.
 ἂ δ' εἰς γάμους μοι βασιλικὸς ὤνειδισας,
 ἐν τῷδε δείξω πρῶτα μὲν σοφὸς γεγώς,
 ἔπειτα σὸφρων*, εἶτα σοὶ μέγας φίλος
 καὶ παισὶ τοῖς ἐμοῖσιν· ἀλλ' ἔχ' ἤσυχος. 550
 ἐπεὶ μετέστην δεῦρ' Ἴωλκίας χθονὸς
 πολλὰς ἐφέλκων συμφορὰς ἀμηχάνους,
 τί τοῦδ' ἂν εὔρημ' ἠὔρον εὐτυχέστερον
 ἢ παῖδα γῆμαι βασιλέως φυγὰς γεγώς ;
 οὐχ, ἢ σὺ κνίξει*, σὸν μὲν ἐχθαίρων λέχος, 555
 καινῆς δὲ νύμφης ἱμέρω πεπληγμένος,
 οὐδ' εἰς ἄμιλλαν πολύτεκνον σπουδῆν ἔχων·
 ἄλλις γὰρ οἱ γεγῶτες οὐδὲ μέμφομαι*·
 ἀλλ' ὡς τὸ μὲν μέγιστον οἰκοῖμεν καλῶς
 καὶ μὴ σπανιζοίμεσθα*, γινώσκων ὅτι 560
 πένητα φεύγει πᾶς τις ἐκποδῶν φίλος,
 παῖδας δὲ θρέψαιμ' ἀξίως δόμων ἐμῶν
 σπείρας τ' ἀδελφοὺς τοῖσιν ἐκ σέθεν τέκνοις
 εἰς ταῦτ'ο θεῖην καὶ ξυναρτήσας γένος
 εὐδαιμονοίην. σοὶ τε γὰρ παίδων τί δεῖ, 565
 ἐμοί τε λύει* τοῖσι μέλλουσιν τέκνοις

τά ζῶντ' ὀνήσαι. μῶν βεβούλευμαι κακῶς ;
 οὐδ' ἄν σὺ φαίης, εἴ σε μὴ κνίζοι λέχος.
 ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἦκεθ' ὥστ' ὀρθομένης
 εὐνῆς γυναῖκες πάντ' ἔχειν νομίζετε, 570
 ἦν δ' αὖ γένηται ξυμφορά τις εἰς λέχος,
 τὰ λῶστα καὶ κάλλιστα πολεμιώτατα
 τίθεσθε. χρῆν ἄρ' ἄλλοθέν ποθεν βροτοὺς
 παῖδας τεκνοῦσθαι, θῆλυ δ' οὐκ εἶναι γένος·
 χούτως ἄν οὐκ ἦν οὐδὲν ἀνθρώποις κακόν. 575

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 576 — 626

Ὁ χορὸς παρ' ἔλην τὴν εὐγλωττον δικαιολογίαν τοῦ Ἰάσονος θεωρεῖ τὴν διαγωγὴν του πρὸς τὴν Μήδειαν ἄδικον, ἐπακολουθεῖ δὲ φιλονικία τῶν δύο συζύγων, τῆς μὲν Μηδείας κατηγοροῦσης τὸν Ἰάσονα δι' ἀπιστίαν, τοῦ δὲ Ἰάσονος δικαιολογοῦντος τὴν πράξιν του ἐκ λόγων ἀνάγκης καὶ φροντίδος, ἵνα διὰ τοῦ βασιλικοῦ γάμου του εὖρη προστασίαν ὑπὲρ τῶν τέκνων καὶ αὐτῆς τῆς Μηδείας· καὶ ἐπειδὴ οὐδεὶς ἐκ τῶν διαμαχομένων ἐπέισθη, ὁ Ἰάσων προτείνει ὡς τελευταίαν λύσιν τὴν χρηματικὴν παρ' αὐτοῦ ἀρωγὴν τῆς Μηδείας καὶ τὴν ἀπομάκρυνσίν της εἰς ξένην χώραν ἐν ἣ θέλει εὖρει ἀσφαλὲς ἄσυλον διὰ τῶν συστάσεων τοῦ Ἰάσονος. Ἡ Μήδεια ἀποκρούει τὴν τοιαύτην βοήθειαν παρὰ φαύλου συζύγου καὶ οὗτος ἀπέρχεται ἐπικαλούμενος μάρτυρας τοὺς θεοὺς διὰ τὰς ἀγαθὰς του διαθέσεις.

ΧΟ. ἔρωτες ὑπὲρ μὲν ἄγαν* στρ.
 ἔλθόντες οὐκ εὐδοξίαν
 οὐδ' ἀρετὰν παρέδωκαν
 ἀνδράσιν· εἰ δ' ἄλις* ἔλθοι 630
 Κύπρις, οὐκ ἄλλα θεὸς εὐχαρις οὕτως.
 μήποτ', ὦ δέσποινα, ἐπ' ἐμοὶ
 χρυσέων τόξων ἐφείης
 ἰμέρω* χρίσασ' ἄφυκτον οἰστόν.
 στέγοι* δέ με σωφροσύνα, ἀντ. 635
 δώρημα κάλλιστον θεῶν·
 μηδέ ποτ' ἀμφιλόγουσ' ὄρ-

γὰς ἀκόρεστά τε νείκη
 θυμὸν ἐκπλήξασ* ἑτέροις ἐπὶ λέκτροις
 προσβάλοι δεινὰ Κύπρις, ἀ- 640
 πτολέμους* δ' εὐνάς σεβίζουσ'
 ὀξύφρων κρίνοι λέχη γυναικῶν.
 ὦ πατρίς, ὦ δώματα, μὴ 645
 δῆτ' ἄπολις γενοίμαν
 τὸν ἀμηχανίας ἔχουσα
 δυσπέρατον αἰῶν',
 οἰκτιρότατον ἀχέων.
 θανάτῳ θανάτῳ πάρος* δαμείην
 ἀμέραν τάνδ' ἔξανύσασα* μό- 650
 χθων δ' οὐκ ἄλλος ὑπερθην ἦ
 γας πατρίας στέρεσθαι.
 εἶδομεν, οὐκ ἔξ ἑτέρων 655
 μῦθον ἔχω φράσασθαι·
 σὲ γὰρ οὐ πόλις, οὐ φίλων τις
 ᾤκτισεν παυοῦσαν
 δεινότατα παθέων.
 ἀχάριστος ὄλοιθ' ὄτῳ πάρεστι
 μὴ φίλους τιμᾶν καθαρὰν ἀνοί- 660
 ξαντα κληῖδα* φρενῶν ἔμοι
 μὲν φίλος οὔ ποτ' ἔσται.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 663 — 823

Ὁ Αἰγεὺς (τρίτον ἐπεισόδιον), βασιλεὺς τῶν Ἀθηναίων ἐπιστρέφων ἐκ τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν, ἔθεν ἔλαβε χρησμὸν δυσνόητον, σκοπεύει νὰ μεταβῇ διὰ Κορίνθου εἰς Τροιζήνα, ἵνα ἐρωτήσῃ τὸν σοφὸν Πιθθέα, τὸν ἀνακτα τῆς Τροιζηνίας. Εἰς τοῦτον ἢ Μήδεια διηγεῖται τὰ παθήματά της ἐκ μέρους τοῦ Ἰάσονος καὶ τοῦ Κρέοντος καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τὴν προστατεύσῃ ἐξοριζομένην καὶ νὰ τὴν δεχθῇ εἰς τὴν χώραν του. Ὁ Αἰγεὺς ὁμνυεῖ νὰ τῇ παράσχῃ πᾶσαν προστασίαν κατὰ τὴν ἀφίξιν της εἰς Ἀθήνας καὶ ἀπέρχεται· ἢ δὲ Μήδεια περιχαρῆς ὅτι ἐξησφάλισε ἄσυλον σωτηρίας σχεδιάζει νὰ καλέσῃ διὰ τῆς θεραπαίνης τὸν Ἰάσονα καὶ παραπέισῃ αὐτὸν νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν παραμονὴν τῶν παιδῶν ἐν Κορυθαίῳ Τραγωδαίῳ

ρίνθω, ἵνα ἀποστείλῃ διὰ τούτων δῶρα θανατηφόρα εἰς τὴν Γλαύκην καὶ ἐπιτύχῃ τὸν ὀλεθρόν της, σκεπτομένη μετὰ τοῦτο νὰ προβῆ καὶ εἰς τὸν φόνον τῶν τέκνων της πρὸς ἐκδίκησιν τοῦ συζύγου.

Ὁ Χορὸς ἀποτρέπει τὴν Μήδειαν ἀπὸ τῶν φρικαλέων σχεδίων της ἀλλ' αὕτη ζητοῦσα τὴν εὐμενῆ στάσιν του, ἀποστέλλει τὴν πιστὴν θεράπαιναν πρὸς τὸν Ἰάσονα, ἐνῶ ὁ χορὸς ἐν τῷ μεταξύ ἄδει τὸ τρίτον στάσιμον δι' οὗ ἱκετεύει τὴν μακρινὴν μητέρα νὰ ἀποφύγῃ τὴν φρικτὴν παιδοκτονίαν, διότι τὴν θράσασαν τοιοῦτον ἀνήκουστον ἀνοσιούργημα δὲν θέλουσιν ἀνεχθῆ οἱ κάτοικοι τῆς ἱερᾶς πόλεως τοῦ Ἐρεχθέως, τῶν Ἀθηνῶν, εἰς ἃς προτίθεται νὰ καταφύγῃ ἱκέτης ἢ παιδοκτόνος.

ΧΟ.	Ἐρεχθεΐδαι* τὸ παλαιὸν* ὄλβιοι	στορ.
	καὶ θεῶν παῖδες μακάρων, ἱερᾶς	825
	χώρας ἀπορθήτου τ' ἄπο, φερβόμενοι*	
	κλεινοτάταν σοφίαν, αἰεὶ διὰ λαμπροτάτου	
	βαίνοντες ἀβρῶς* αἰθέρος, ἔνθα ποθ' ἀγνῆς	830
	έννεα Πιερίδας Μούσας λέγουσι	
	ξανθὰν Ἀρμονίαν φυτεῦσαι*.	
	τοῦ καλλινάου τ' ἀπὸ Κηφισοῦ ῥοᾶς	ἀνι. 835
	τὰν Κύπριν κλήζουσιν ἀφυσσαμέναν	
	χώραν καταπνεῦσαι μετρίας ἀνέμων	
	ἠδυπνοῦς αὔρας· αἰεὶ δ' ἐπιβαλλομένην*	840
	χαίταισιν ἐδώδη ῥοδέων πλόκον ἀνθέων	
	τᾶ σοφία παρέδρους πέμπειν ἔρωτος,	
	παντοίας ἀρετᾶς ξυνεργούς.	845
	πῶς οὖν ἱερῶν* ποταμῶν	στορ.
	ἢ πόλις ἢ φίλων	
	πόμπιμός* σε χώρα	
	τὰν παιδολέτειραν ἔξει,	
	τὰν οὐχ ὅσιν μετ' ἄλλων;	850
	σκέψαι τεκῶν πλαγάν,	
	σκέψαι φόνον οἶον αἶρει.	
	μή, πρὸς γονάτων σε πάντως	
	πάντη σ' ἱκετεύομεν,	
	τέκνα φονεύσης.	855

πόθεν θρόσος* ἢ φρενὸς ἢ	ἀντ.
χειρὶ τέκνων, σέθεν	
καρδίᾳ τε λήψει,	
δεινὰν προσάγουσα τόλμαν;	
πῶς δ' ὄμματα προσβαλοῦσα	860
τέκνοις ἄδακρυ* μοῖραν	
σχήσεις φόνου; οὐ δυνάσει,	
παίδων ἱκετῶν πιτνόντων,	
τέγγαι* χέρα φοινίαν*	
τλάμονι* θυμῷ.	865

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 866 — 1018

Μετακληθεὶς εἶτα ὁ Ἰάσων (*τέταρτον ἐπεισόδιον*) παραπέθεται ὑπὸ τῆς Μηδείας νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν παραμονὴν τῶν τέκνων ἐν Κορίνθῳ ὑπὸ τὴν πατρικὴν μέριμναν καὶ πιστεύσας εἰς τὴν εὐλικρινῆ μετάνοιαν καὶ συγγνώμην τῆς Μηδείας ἐπαινεῖ αὐτὴν διὰ τὴν φρόνησίν τῆς καὶ εὐχεται εἰς τὰ τέκνα εὐδαιμονίαν. Ἴνα δὲ καὶ ἡ Γλαύκη μὴ διάκειται πλέον δυσμενῶς κατὰ τῶν τέκνων τῆς, ἐπιθυμεῖ ἡ Μηδεία νὰ τὴν ἐξευμενίσῃ διὰ καλῶν δώρων ἃ θὰ κομίσωσιν αὐτῇ οἱ παῖδες. Ὁ Ἰάσων ἂν καὶ δὲν ἐγκρίνει τὴν γενναιοδωρίαν τῆς ὑποχωρεῖ καὶ ἀπέρχεται ἡσυχος, ἐνῶ ὁ χορὸς βλέπων τὰ φρικώδη σχέδια τῆς Μηδείας ἐξελισσόμενα ἐπιτυχῶς, ἐκφράζει (*τέταρτον σιάσιμον*) τοὺς βασιμούς φόβους τοῦ περὶ τῶν μελλόντων δεινῶν οἷα θὰ εἶναι ὁ θάνατος τῆς Γλαύκης καὶ ὁ φόνος τῶν παίδων, καὶ ταλανίζει τὴν δύστηνον μητέρα, τὴν μέλλουσαν νὰ προσθῇ εἰς σφαγὴν τῶν ἰδίων τέκνων.

Μετὰ τοῦτο (*πέμπτον ἐπεισόδιον*) καταφθάνει ὁ παιδαγωγὸς ἀγγέλλων εἰς τὴν Μηδείαν ὅτι ἡ Γλαύκη ἐδέχθη τὰ δῶρα καὶ συγκατετέθη εἰς τὴν παραμονὴν τῶν τέκνων ἐν Κορίνθῳ· βλέπων δὲ αὐτὴν νὰ σακρῷ καὶ νὰ διατελῇ τεταραγμένη, προσπαθεῖ νὰ τὴν παρηγορήσῃ διὰ τὸν ἐπικείμενον ἀποχωρισμὸν τῆς ἀπὸ τῶν τέκνων καὶ ἀπέρχεται.

ΜΗ.	θρόσω τάδ', ἀλλὰ βαῖνε δωμάτων ἔσω	
	καὶ παισὶ πόρσυν* οἷα χρὴ καθ' ἡμέραν.	1020
	ὦ τέκνα τέκνα, σφῶν μὲν ἔστι δὴ πόλις*	

καὶ δῶμ', ἐν ᾧ λιπόντες ἀθλίαν ἐμὲ
οἰκήσεται ἄει μητρὸς ἔστερημένοι·
ἐγὼ δ' ἐς ἄλλην γαῖαν εἶμι δὴ φυγὰς,
πρὶν σφῶν ὄνασθαι* κἀπιθεῖν εὐδαίμονας, 1025
πρὶν λέκτρα καὶ γυναῖκα καὶ γαμηλίους
εὐνάς ἀγῆλαι* λαμπάδας τ' ἀνασχεθεῖν*.
ὦ δυστάλαινα τῆς ἐμῆς αὐθαδίας.
ἄλλως* ἄρ' ὑμᾶς, ὦ τέκν', ἔξεθρηψάμην,
ἄλλως δ' ἐμόχθουν καὶ κατεξάνθην* πόνοις, 1030
στερρὰς* ἐνεγκοῦσ' ἐν τόκοις ἀλγηδόνας.
ἦ* μὴν ποθ' ἦ δύστηνος εἶχον ἐλπίδας
πολλὰς ἐν ὑμῖν γηροβοσκήσειν τ' ἐμὲ
καὶ κατθανοῦσαν χερσὶν εὖ περιστελεῖν*,
ζηλωτὸν ἀνθρώποισι· νῦν δ' ὄλωλε δὴ 1035
γλυκεῖα φροντίς. σφῶν γὰρ ἔστερημένη
λυπρὸν* διάξω βίοτον ἀλγεινόν τ' ἐμοί.
ὑμεῖς δὲ μητέρ' οὐκέτ' ὄμμασιν φίλοις
ὄψεσθ', ἐς ἄλλο σχῆμ' ἀποστάντες* βίου.
φεῦ φεῦ· τί προσδέρεσθέ μ' ὄμμασιν, τέκνα; 1040
τί προσγελάτε τὸν πανύστατον γέλων;
αἰαῖ· τί δρᾶσω; καρδία γὰρ οἴχεται*,
γυναῖκες, ὄμμα φαιδρὸν ὡς εἶδον τέκνων.
οὐκ ἂν δυναίμην· χαιρέτω βουλευμάτα
τὰ πρόσθεν· ἄξω παῖδας ἐκ γαίας ἐμούς. 1045
τί δεῖ με πατέρα τῶνδε τοῖς τούτων κακοῖς
λυποῦσαν αὐτὴν δις τόσα κτᾶσθαι κακά;
οὐ δῆτ' ἔγωγε. χαιρέτω βουλευμάτα.
καίτοι τί πάσχω; βούλομαι γέλωτ' ὄφλειν
ἐχθροὺς μεθεῖσα τοὺς ἐμούς; ἀζημίους; 1050
τολμητέον τάδ'. ἀλλὰ τῆς ἐμῆς κάκης*,
τὸ καὶ προσέσθαι μαλθακοὺς λόγους φρενός.
χωρεῖτε παῖδες εἰς δόμους· ὅτω δὲ μὴ
θέμις παρεῖναι* τοῖς ἐμοῖσι θύμασιν,
αὐτῷ μελήσει· χεῖρα δ' οὐ διαφθεροῶ*. 1055
ἃ ἃ.
μὴ δῆτα, θυμέ, μὴ ποτ' ἐργάσῃ τάδε·
ἔασον αὐτούς, ὦ τάλαν, φεῖσαι τέκνων·

ἐκεῖ* μεθ' ἡμῶν ζῶντες εὐφρανοῦσί με.
 μὰ τοὺς παρ' Ἄϊδη νεοτέρους* ἀλάστορας,
 οὗτοι ποτ' ἔσται τοῦθ' ὅπως ἐχθροῖς ἐγὼ 1060
 παῖδας παρήσω τοὺς ἔμους καθυβρίσαι.
 πάντως πέπρωται ταῦτα κοῦκ ἐκφεύξεται.
 καὶ δὴ ἔπι κρατὶ στέφανος, ἐν πέπλοισι δὲ 1065
 νύμφη τύραννος ὄλλυται, σάφ' οἶδ' ἐγώ.
 ἀλλ', εἶμι γὰρ δὴ τλημονεστάτην ὁδόν,
 παῖδας προσειπεῖν βούλομαι. δότ', ὦ τέκνα,
 δότ' ἀσπάσασθαι μητρὶ δεξιᾶν χέρα. 1070
 ὦ φίλτάτη χεῖρ, φίλιατον δέ μοι κάρα
 καὶ σχῆμα καὶ πρόσωπον εὐγενὲς τέκνων,
 εὐδαιμονοίτην, ἀλλ' ἐκεῖ*· τὸ δ' ἐνθάδε*
 πατὴρ ἀφείλετ'. ὦ γλυκεῖα προσβολή,*
 ὦ μαλθακὸς χρῶς πνεῦμά θ' ἥδιστον τέκνων. 1075
 χωρεῖτε χωρεῖτ'· οὐ γάρ εἰμι προσβλέπειν
 οἷα τ' ἔθ' ὑμᾶς, ἀλλὰ νικῶμαι κακοῖς.
 καὶ μανθάνω μὲν οἷα δοῶν μέλλω κακά·
 θυμὸς δὲ κρείσσων τῶν ἔμῶν βουλευμάτων,
 ὅσπερ μεγίστων αἴτιος κακῶν βροτοῖς. 1080

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧ. 1081—1322.

Ὁ χορὸς μετὰ τὴν εἴσοδον τῶν παιδῶν εἰς τὰ ἀνάκτορα προβλέπων τὴν τύχην αὐτῶν ἐκφράζει (*πέμπτον σιάσιμον*) τὴν γνώμην του περὶ τῶν ἀγαθῶν καὶ λυπηρῶν τῆς παιδοποιίας καὶ φρονεῖ ὅτι εἶναι εὐτυχέστεροι οἱ μὴ γεννήσαντες τέκνα.

Οἱ γονεῖς, λέγει, ὑποφέρουσι νὰ ἀναθρέψωσι καὶ νὰ ἐτοιμάσωσι περισσῶν εἰς τὰ τέκνα των, τὰ ὅποια ἄγνωστον ποῖαν καλὴν ἢ κακὴν διαγωγὴν θὰ δεῖξωσιν εἰς τὸ μέλλον. Ὑπὲρ πάντα ὁμοῦ ταῦτα καὶ ἐὰν ἀκόμη ἀποβῶσιν εὐτυχῆ, ἐνσκήπτων προῶως ὁ θάνατος ἀνατρέπει τὴν εὐτυχίαν, ἐξ ὧν καὶ καταφαίνεται ὅτι οἱ ἄτεκνοι εἶναι πάντως εὐτυχέστεροι. Ἡ Μῆδεια ἐν τῷ μεταξὺ βλέπει θεράποντα ὀρμῶντα ἔξω τῶν ἀνακτόρων καὶ κραυγάζοντα πρὸς αὐτὴν νὰ φύγῃ τάχιστα, διότι ἡ Γλαύκη καὶ ὁ Κρέων ἀπέθχονον ἐκ τῶν ὀλεθρίων δῶρων τῆς Ἡ Μῆδεια ἔξαλλος

ἐκ τῶν θριάμβων τῆς παρακαλεῖ τὸν θεράποντα νὰ διηγηθῆ λεπτομερῶς τὰ τοῦ θανάτου τῶν ἐχθρῶν τῆς καὶ μετὰ τοῦτο ἀνακοινοῖ εἰς τὸν χορὸν ὅτι θέλει προβῆ εἰς τὸν φόνον τῶν τέκνων τῆς καὶ εἰσέρχεται πρὸς τοῦτο εἰς τὸν οἶκον. Ὁ Χορὸς (*ἕκτον στάσιμον*) μὴ τολμῶν νὰ ἐμποδίσῃ τὴν μαινομένην Μήδειαν ἀπὸ τῶν φρικτῶν τολμημάτων τῆς ἐπικαλεῖται τὴν Γῆν καὶ τὸν Ἥλιον νὰ σταματήσῃ τὴν χεῖρα τῆς παιδοκτόνου. Ἐκ τοῦ βάθους τῆς οἰκίας φθάνουν εἰς τὰ ὦτα τοῦ χοροῦ αἱ κραυγαὶ τῶν φονευομένων τέκνων, ἐνῶ τὴν στιγμὴν ἐκείνην καταφθάνει ὁ Ἴάσων καὶ ἐρωτᾷ τὸν χορὸν ἐὰν εὐρίσκεται ἀκόμη ἐν τῷ οἴκῳ ἡ Μήδεια μετὰ τὸν παρ' αὐτῆς μηχανευθέντα φόνον τῶν βασιλέων, ἀλλὰ κυρίως θέλει νὰ εὑρῆ καὶ σῶσῃ τὰ τέκνα του ἀπὸ τῆς δικαίας ἐκδικήσεως τῶν βασιλικῶν συγγενῶν. Μανθάνει τότε παρὰ τοῦ χοροῦ ὅτι τὰ τέκνα του ἐφρονεύθησαν ὑπὸ τῆς μητρικῆς χειρὸς καὶ διατάξας νὰ ἀνοιχθῶσιν αἱ θύραι τῶν ἀνακτόρων βλέπει τὴν Μήδειαν εἰς ὕψος ὄχουμένην ἐπὶ ἄρματος πτερωτῶν δρακόντων καὶ συναποκομίζουσαν ἐπ' αὐτοῦ τὰ λείψανα τῶν παιδῶν.

- ΙΑ. ὦ μῖσος, ὦ μέγιστον ἐχθίστη γύναι*
 θεοῖς τε κἄμοι παντί τ' ἀνθρώπων γένει,
 ἥτις τέκνοισι σοῖσιν ἐμβαλεῖν ξίφος 1325
 ἔτλης τεκοῦσα κἄμ' ἄπαιδ' ἀπώλεσας·
 καὶ ταῦτα δράσασ' ἠλίον τε προσβλέπεις
 καὶ γαῖαν, ἔργον τλαῖσα δυσσεβέστατον.
 ὄλοι' ἐγὼ δὲ νῦν φρονῶ*, τότε οὐ φρονῶν
 ὅτ' ἐκ δόμων σε βαρβάρου τ' ἀπὸ χθονὸς 1330
 Ἕλληνας ἐξ οἴκον ἠγόμην, κακὸν μέγα,
 πατρός τε καὶ γῆς προδοτὴν ἢ σ' ἐθρέψατο.
 τοιόνδ' ἀλάστορ* εἰς ἔμ' ἔσκηψαν θεοί·
 κτανοῦσα γὰρ δὴ σὸν κάσιν παρέστιον,
 τὸ καλλίπρωρον εἰσέβης Ἄργουῖς σκάφος. 1335
 ἦρξω μὲν ἐκ τοιῶνδε, νυμφευθεῖσα δὲ
 παρ' ἀνδρὶ τῷδε καὶ τεκοῦσά μοι τέκνα,
 εὐνῆς ἕκατι καὶ λέχους σφ' ἀπώλεσας.
 οὐκ ἔστιν ἥτις τοῦτ' ἂν Ἕλληνίς γυνὴ
 ἔτλη ποθ', ὧν γε πρόσθεν* ἠξίουν ἐγὼ 1340
 γῆμαί σε, κῆδος ἐχθρὸν ὀλέθριόν τ' ἐμοί,

- λέαιναν, οὐ γυναῖκα, τῆς Τυρσηνίδος
 Σκύλλης ἔχουσαν ἀγριωτέραν φύσιν.
 ἀλλ' οὐ γὰρ ἂν σε μυρίοις ὀνειδέσει
 δάκοιμι· τοιόνδ' ἐμπέφυκέ σοι θράσος· 1345
 ἔρρ', αἰσχροποιῆ καὶ τέκνων μαιφόνε.
 ἐμοὶ δὲ τὸν ἐμὸν δαίμον' αἰάζειν πάρα*,
 ὅς οὔτε λέκτρων νεογάμων ὀνήσομαι,
 οὐ παῖδας οὐς ἔφρυσα κάξεθροεψάμην
 ἔξω προσειπεῖν ζῶντας, ἀλλ' ἀπόλεσα. 1350
- ΜΗ. μακρὰν ἂν ἐξέτεινα* τοῖσδ' ἐναντίον
 λόγοισιν, εἰ μὴ Ζεὺς πατὴρ ἡλίστατο
 οἷ' ἐξ ἐμοῦ πέπονθας οἷά τ' εἰργάσω·
 σὺ δ' οὐκ ἔμελλες τᾶμ' ἀτιμάσας λέχη
 τερπνὸν διάξειν βίοτον ἐγγελῶν ἐμοί, 1355
 οὐδ' ἢ τύραννος οὐδ' ὁ σοὶ προσθεῖς γάμους
 Κρέων ἀνατι* τῆσδὲ μ' ἐκβαλεῖν χθονός.
 πρὸς ταῦτα καὶ λέαιναν, εἰ βούλει, κάλει
 καὶ Σκύλλαν ἢ Τυρσηνὸν ὄκησεν πέδον·
 τῆς σῆς γὰρ ὡς χρὴ καρδίας ἀνθηψάμην* 1360

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧ 1361 - 1419 (τέλος).

Μετὰ διάλογον ἀμοιβαίων ἀντεγκλήσεων καὶ ὕβρεων ὁ Ἰάσων ἐκετεύει τὴν Μήδειαν ἵνα τῇ παραδώσῃ τὰ λείψανα τῶν τέκνων πρὸς ἐνταφιασμόν· αὕτη ἀρνεῖται, ὅπως ἀποκρούει καὶ τὴν τελευταίαν παράκλησιν τοῦ Ἰάσονος ἵνα ἀσπασθῇ τὰ νεκρὰ τέκνα του καὶ ἀπέρχεται ἐφ' ἄρματος εἰς Ἀθήνας πρὸς τὸν Αἰγέα. Ὁ Ἰάσων ἐπιμαρτύρεται τὸν Δία καὶ τοὺς λοιποὺς θεοὺς διὰ τὴν πρᾶξιν τῆς μυστρᾶς γυναικῶς καὶ τὸ ὄραμα τελειώνει.

Μ Η Δ Ε Ι Α

- 1 **ἀβρῶς**, σύναψον πρὸς τό: **βαίνοντες ἀβρῶς αἰετὶ διὰ λαμπρῶν αἰθέρος** = ἐνῶ διαρκῶς κινεῖσθε μὲ χάριν μέσα εἰς μίαν διαυγεστάτην ἀτμόσφαιραν.
- 2 **ἄγαν**, σύναψον πρὸς τὸ **ὑπὲρ** = ὑπεράγαν, ὑπερβολικῶς, ὑπὲρ τὸ μέτρον.
- 3 **ἀγῆλαι (λέκτρα)**, ἀόρ. τοῦ **ἀγάλλω** = στολιζῶ, εὐτρεπίζω τὰ τοῦ γάμου.
- 4 **ἀγών**, ἐνταῦθα = κίνδυνος, δυσκολία.
- 5 **ἄδακρυον**, σύντ. **πῶς προσβ. ἔμμ. τέκνοις σχήσεις ἄδακρυον μοῖραν φόνου**; = πῶς ἀτενίσασα τὰ τέκνα σου θὰ ἐκτελέσῃς τὸν φόνον χωρὶς νὰ κλαύσῃς;
- 6 **αἰσυμνᾶ** = κυβερνᾶ, βασιλεύει, (**αἰσυμνήτης**).
- 7 **αἰὼν** = χρόνος, μακρὰ περίοδος ζωῆς, σύντ. **μακρὸς αἰὼν ἔχει εἰπεῖν πολλὰ μὲν τὴν ἡμετέραν μοῖραν (πολλὰ δὲ τὴν μοῖραν τῶν ἀνδρῶν)**. Καὶ ἐλευθέρως = ἡ μακρινὴ ζωὴ δίνει ὕλικὸν νὰ πῆ κανεῖς πολλὰ καὶ γιὰ τὸ δικό μας τὸ μέρος καὶ γιὰ τὸ μέρος τῶν ἀνδρῶν.
- 8 **αἰὼν** = βίος.
- 9 **ἀκριβῶς** (θῆρσομαι) = δὲν θὰ ἀκριβολογήσω.
- 10 **ἀλάσθαι**, ὑποκ. **παῖδας** (κάμει) ἢ ἔσωσά σε...
- 11 **ἀλάστορα** = τιμωρὸν δαίμονα.
- 12 **ἀλλ'** (εἶμι)... σύναψον **ἀλλά**... **βούλομαι προσειπεῖν**... **εἶμι γάρ**.
- 13 **ἀλλ'** (οὔτε)... σύνταξον: **ἀλλ' οὔτε πω ταῦτα ταύτη (ἐπίρρ.) (ἔστι), μὴ δοκεῖτε** = ἀλλὰ τὰ πράγματα δὲν εἶναι ἀκόμη εἰς τοιοῦτον σημεῖον, μὴν τὸ πιστεῦετε.
- 14 **ἄλλως**, ἐνταῦθα = ματαίως, ἀνωφελῶς.
- 15 **ἄλις**, ἐπίρρ. ἐνταῦθα = μετριῶς, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ **ἄγαν**.
- 16 **ἀμαθίας** (ὕπὸ) = ἔνεκα ἀπερισκεψίας.
- 17 **ἀμηχανώταται** = ἀκαταλληλόταται.
- 18 **ἀμπέχων** = περιβάλλων. Ἡ φυσικὴ σειρά: **ἀμπέχων σπείραις πολυπλ. παγχρισδέρας ἔσωξε ἄπνους ὦν**.

- 19 *ἀμφιλόγους* (ὄργας) = ὄργας ἐκ λογομαχίας.
- 20 *ἀνασχεθεῖν* (λαμπάδας) = νὰ κρατῶ τὰς δάδας τῆς γαμη-
λίου πομπῆς (κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν παλαιῶν).
- 21 *ἀνατι* = ἄνευ ἄτης, ἀτιμωρητέι.
- 22 *ἀνδάνουσα*, σύνταξον τὸ ὄλον, *ἀνδάνουσα* (πολίταις) ὧν
πολιτῶν χθόνα ἀφίκειο φυγῆ = ἀρέσκουσα εἰς τοὺς
Κορινθίους πολίτας εἰς ὧν τὴν χώραν ἔφθασε διὰ τῆς φυ-
γῆς (ἐξ Ἰωλκοῦ).
- 23 *ἀνήνασθαι*, ἄβρ. τοῦ *ἀναίνομαι* = ἀπολείπω τὸν ἄνδρα.
- 24 *ἀνθηψάμην*, (ἀνθάπτομαι), ἐνταῦθα τὸ κοινὸν = σοῦ ἡγγίξα
καὶ ἐγὼ στὴν καρδιά σου.
- 25 *ἀνιεῖς*, κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς β' ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ ἐνεστώ-
τος. *ἀνίημι* (μωρίας, γεν. τοῦ ἐνικοῦ) = παύομαι τοῦ μω-
ραίνειν.
- 26 *ἀντάχης* ἄν, ὑποκ. ἢ *λύρα*, ἐκ τῶν προηγουμένων = διότι
θὰ ἀντηχοῦσε ἡ λύρα μου ὕμνον κατὰ τοῦ ἄρρενος γένους.
- 27 *ἀποσιάντες* (εἰς σχῆμα) = μεταβάντες εἰς διαφορετικὸν τρό-
πον ζωῆς. Ἡ ἔκφρασις ἔχει διπλὴν ἔννοιαν...
- 28 *ἀπιολέμους* εὐνάς (πτόλεμος, πόλεμος) = ἀπολέμους, εἰρη-
νικὰς κλίνας. Σύνταξον τὸ ὄλον: *κρίνοι (Κύπρις) ὀξύ-
φρων λέχη γυναικῶν σεβίζουσα ἀπιολ.* εὐνάς = εἶθε
ἢ Κύπρις μετὰ ὀξυδερκείας νὰ ἐξομαλύνῃ τὰ τῶν γάμων
τῶν γυναικῶν, τιμῶσα τὴν εἰρηνικὴν συμβίωσιν.
- 29 *ἄραρε* = πρκ. τοῦ *ἀραρίσκω*· σύνταξον: *ἦτε πίστις θεῶν
οὐκέτι ἄραρε* = αἱ πρὸς τοὺς θεοὺς ἔνορκοι ὑποσχέσεις
τῶν ἀνθρώπων δὲν εἶναι πλέον ἀσφαλεῖς.
- 30 *ἄσης* (ἄω = κορέννυμι) *ἄση*, ἢ = κόρος, ἀνία, στενοχωρία.
- 31 *ἄτιμος*, ἐνταῦθα = ἐστερημένη τῶν δικαιομάτων σου.
- 32 *ἀφουσσαμέναν* ποιητ. τύπος τοῦ *ἀφύσσω*—*ἀφύσσομαι* =
ἀντλῶ. Σύνταξον τὸ ὄλον: *κλήξουσι τὰν Κύπριν ἀφουσσ.
ῥοὰς ἀπὸ Κηφ. τοῦ καλλινάου καταπνεῦσαι χώραν
μετρ. ἀν. ἡδυπν. αὔρας* = καὶ ὅπου διηγοῦνται ὅτι ἡ
Ἀφροδίτη ἀντλήσασα νερὰ ἀπὸ τὸν καλλίρροον Κηφ. κα-
τεδρόοισε τὸν τόπον μὲ ἡπίους ἀρωματικὰς αὔρας.
- 33 *ἀχρήμων* = ἀχρήματος, πένης.
- 34 *βασίλεια*, ἦ=βασίλισσα. Ἡ ὄλη φράσις ἔχει: *ἄλλη βασί-
λεια ἐπέστη δόμους, κρείσσων τῶν (σῶν) λέκτρων*

- = ἄλλη βασίλισσα κατέλαβε τοὺς οἴκους, γενομένη κάτοχος τῆς κλίνης σου.
- 35 **γεγῶτας (σεμνοὺς)**: γίγνομαι. Ἡ ἕλη φράσις, οἶδα γὰρ πολλοὺς βροτῶν γεγῶτας σεμνοὺς τοὺς μὲν ἀπ' ὀμμάτων τοὺς δ' ἐν θυραίοις = ἤξεύρω πολλοὺς ἀνθρώπους ποῦ ἐνομίσθησαν ὑπερήφανοι, ἐξ ὧν ἄλλοι μὲν ἐξοῦσαν μακρὰν ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ κόσμου καὶ ἄλλοι μέσα στὸν κόσμον.
- 36 **γλώσση**, ἀντιτίθεται τῷ φρενί. Σύνταξον τὸ ὄλον: ὦ πιαυ κάκιστε, τοῦτο γὰρ ἔχω (σε) γλώσση εἰπεῖν μέγιστον κακὸν εἰς ἀνανδρίαν. Καὶ ἐλευθέρως = σὲ ὀνομάζω παγκάκιστον, διότι ἡ γλῶσσα δὲν ἔχει λέξιν ἀνάλογον μὲ τὴν προστυχία σου.
- 37 **γύην, γύης, ὄ**, = γῆ.
- 38 **δέρην**, δέρη, ἦ, = λακμός, τράχηλος.
- 39 **δέρος**, ἄλλος τύπος τοῦ δέρας.
- 40 **διαπτάσθαι**, ἀορ. τοῦ διαπέτομαι· σύνταξον τὸ ὄλον: εἴθ' ὄφειλε σκάφος Ἄργ. μὴ διαπτάσθαι Συμπληγάδας κυαν. εἰς αἶαν Κολχ.
- 41 **διαφθερῶ** (οὐ) χεῖρα = δὲν θὰ ἀδυνατίσω τὸ χέρι μου ἀπὸ οἶκτον, δὲν θὰ δείξω μαλακότητα εἰς τὸ ἔργον.
- 42 **δοκοῦσα . . . τί** = τί ἐλπίζουσα, προσδοκῶσα νά . . .
- 43 **δυσκέλαδος** (κέλαδος, ὄ = βοή, κρυγή) = κακότηχος.
- 44 **δυσπέρατον**, σύνταξον: ἔχουσα τὸν δυσπέρατον αἰῶνα (τῆς) ἀμηχανίας, οἰκτροτάτον ἀχέων. (παράθεσις) = δικάγουσα τὸν δυσκολοπέραστον βίον τῆς ἐνδείας, ὑπερεῖναι ἢ οἰκτροτάτη τῶν συμφορῶν.
- 45 **ἐκεῖ**, ἐν Ἀθήναις δηλ. ἔπου θὰ καταφύγω παρὰ τῷ βασιλεῖ Αἰγεῖ — καὶ ἐν στ. 1073 = ἐν Ἄδῃ.
- 46 **ἐκπλήξασα** (θυμὸν) = ἐξεγείρασα τὴν ψυχὴν μου διὰ τὴν ἐπιθώξιν ἄλλων γάμων (ἐτέρους ἐπὶ λέκτροις).
- 47 **ἐνθάδε** (τὸ δέ . . .) ἐνν. εὐδαιμονεῖν.
- 48 **ἐννοοῦμενοι** (οὐδὲν) = χωρὶς νὰ ἔχουν καμμίαν ἔγνωσαν, χωρὶς νὰ τοὺς μέλη διὰ τὰ . . .
- 49 **ἐξανύσασα** (ἀμέραν . . .) = τελευτήσασα τὸν βίον.
- 50 **ἐξεῖλον** ἐνν. τὸ σοῦ.
- 51 **ἐξέτεινα** (ἂν μακρὰν, ἐπιρρ.) = διὰ μακρῶν θὰ ἀπήντων . . .

- 52 *ἐπιβαλλομένην*, ἔνν. τὴν *Κύπριν*. Συμπλήρωσον καὶ σύντ.:
(κλήζουσι δὲ τὴν Κύπριν) *ἀεὶ ἐπιβαλλομένην χαίταισιν*
εὐώδη πλ. ροδ. ἀνθ. πέμπειν ἔρωτας παρέδρους τῆ
σοφ... *ξυνεργούς παντ. ἀρετᾶς* = καὶ ἀπὸ ὕπου λέγουν
πῶς ἡ Ἄφρ. θέτουσα πάντοτε ἐπὶ τῆς κόμης εὐώδη στέ-
φανον ἀπὸ ρόδα ἐξαΰστοτέλλει τοὺς ἔρωτας νὰ συμπαρε-
δρεύουν μὲ τὴν σοφίαν καὶ νὰ συνεργάζωνται μαζί της εἰς
κάθε ἀρετὴν.
- 53 *ἐπίστασαι*, κοινὸν καὶ εἰς τὸ κατωτ. *χορῆσθαι* = γνωρίζεις
νὰ μεταχειρίζεσαι νόμους, τεθειμένους οὐχὶ πρὸς χάριν
τῶν ἰσχυρῶν...
- 54 *ἐπισιᾶτην*, συναπτέον τῷ *ζεύγλαισι*, = διὰ νὰ ἐπιστατήσης,
νὰ διευθύνῃς τὸ ζευξιμον τῶν πυριπν...
- 55 *ἐπίφθονος*, ἐνταῦθα πικρῆτ. = ἄξιος μίσους, ἄρα ἀποκρου-
στέος.
- 56 *ἐρετιμῶσαι*, ὑποκείμ. τὸ προηγ, *πεύκη* = νὰ ἐξοπλίῃ (τὰς
χεῖρας ἀνδρῶν) δι' ἐρετιμῶν νὰ ἐφοδιάσῃ μὲ κώπας τοὺς...
- 57 *ἐρεχθεῖσαι*, δηλ. οἱ Ἀθηναῖοι ὡς καταγόμενοι κατὰ τὰς ἐν
τῇ Ἀττικῇ παραδόσεις ἀπὸ τοῦ μυθολογουμένου γηγενοῦς
ἥρωος Ἐρεχθέως (πρβλ. Ἐρέχθειον).
- 58 *ἐχεγγύους* (δόμους) = παρέχοντας ἀσφάλειαν.
- 59 *ζημιουμένη* (φυγῆ) = ὅτι ἐτιμωρήθης μόνον μὲ ἐξορίαν.
- 60 *ἢ μὴν ποτε*, σύναψον πρὸς τό, *γηροβοσκήσειν*.
- 61 *ἦν* (μὴ ποτε) = πλὴν ὅταν κάποτε... σιμῶζῃ.
- 62 *θηκιὸν* (φάσγανον) ἐκ τοῦ θήγω = ἠκονημένον, δξύ.
- 63 *θράσος* σύνταξον: *πόθεν λήψει θράσος ἢ φρενὸς ἢ χειρὶ*
καρδίᾳ τε, προσάγουσα δεινὰν τόλμαν τέκνων σέ-
θεν; = ἀπὸ ποῦ θὰ πάρῃς τὸ θράσος τοῦ νοῦ καὶ εἰς
ποιὸ χέρι καὶ καρδιά θὰ τὸ εὔρῃς, τολμῶσα τόσα φοβερά
κατὰ τῶν παιδιῶν σου:
- 64 *ιερωῶν* (ποταμῶν) ἔνν. τοὺς παρὰ τὰς Ἀθήνας Ἰλισσὸν καὶ
Κηφισόν.
- 65 *ἰμέρω* = πόθῳ, ἔρωτι. Σύνταξον τὸ ἕλον: *μῆποτε, ᾧ δεσπ.*
ἐφείλης ἐπ' ἐμοὶ τὸν οἰστὸν χρυσέων τόξων χρίσασα
(τοῦτον) ἰμέρω.
- 66 *κακῆ* (ἐς ἀλκῆν) = δειλῆ εἰς τὴν μάχην.

- 67 **κάκης** (τῆς ἐμῆς), ἐπιφώνησις: ἄλλ' ἐντροπή διὰ τὴν ἀνανδρίαν μου καὶ μόνον διότι . . .
- 68 **καλλίνικον**, γέν. οὐδ. (οἴσεται τὸ καλλίνικον θαδίως) = θὰ νικήσω εὐκόλως· πρβλ. τὴν φράσιν **νικητήρια φέρεσθαι**, κ. τ. λ.
- 69 **καμοί** . . . ἀνάλυσον: **καὶ ἐμοὶ μὲν (τοῦτο τὸ κατ' ἐμοῦ λέγειν, ἐκ τῶν κατωτ.) οὐδέν ἐστι πρᾶγμα** = καὶ ἐμένα μὲν καθόλου δὲν μὲ πειράζει: ὅτι μὲ κακολογεῖς.
- 70 **καριτερόν** (πρὸς τὸ) = πρὸς τὸ δεινὸν τῆς τόλμης θὰ ἔλθω, δηλ. θὰ ἀποτολήμω τὰ δεινότερα.
- 71 **κατεξάνθη**, (**κατὰ — ξαίνομαι**) = κατεκομματιάσθη ὡς τὰ ξαινόμενα ἔρια, ἔπειτα γενικῶς, συνετριβήν ὑπὸ τῶν . . .
- 72 **κεδνόν, κεδνός** = φρόνιμος, δεξιός.
- 73 **κεχρώσμεθα, χρώζω — ομαι** = χρωματίζω, κηλιδώνω, μαιίνω (ἐνταῦθα) διὰ τῆς ἐπαφῆς.
- 74 **κηδεύσασι** = τοῖς κηδεσταῖς, τοῖς συνάψασι τὸν γάμον (δηλ. τῷ Κρέοντι).
- 75 **κῆδος**, τὸ = ἡ ἐπιγαμία.
- 76 **κλῆδα** (καθαράν . . .) ποιητικῶς ἀντὶ **κλῆδα καθαρῶν φρενῶν** = τῆς ἀγνῆς ψυχῆς.
- 77 **κνίξει, κνίζω, ομαι** = γαργαλίζω καὶ μεταφ. ἐπὶ ἐρώτων: ἐρεθίζομαι κ.λ.π. πρβλ. τὸ κοινόν, σοῦ πονεῖ, σὲ τρώγει . . .
- 78 **κοινώσομαί σοι** (κοινοῦμαι) = θὰ κοινολογήσω μετὰ σοῦ ὡς . . .
- 79 **κοίτας (λέκτρον)** ποιητικὴ ἔκφρασις πρβλ. **λέκτρων εὐναί**· ἡ φράσις ἔχει: **ὀλέσασα λέκτρον κοίτης τῆς ἀνάνδρου** (κατὰ πρόληψιν) ἤγουν ὀλέσασα λέκτρον ἀνδρὸς = στερηθεῖσα τῆς συζυγικῆς κλίνης.
- 80 **λαίφους, λαῖφος**, τὸ = ἰστίον πλοίου, παννί. Ἡ φράσις δηλ.: **ἀλλὰ (δεῖ με) ὑπεκδραμεῖν τὴν σὴν στομ. γλωσσαλίαν, ὥστε κεδνὸν οἰακοστρ. νεὸς ἄκροισ κρασπέδοισ λαίφους** = νὰ ὑπεκφύγω τὴν ἀτελείωτον φλυαρίαν σου (ὡς διαφεύγει τὴν θύελλαν) ὁ δεξιὸς τῶν πλοίων πηδαλιούχος, (ταξιθεύων) μὲ συνεσταλμένα τὰ ἰστία.
- 81 **λελησμένην τοῦ ληῖζομαι, λήζομαι**, παθητ. = ληστρικῶς ἀπηγμένην.
- 82 **λύει** = λυσιτελεῖ, ὠφελεῖ.
- 83 **λυπρόν (βίοτον)** = ἄθλιον, ἐλεεινόν.

- 84 **μακαρίαν**, (εἰρωνικῶς) = ζηλευτήν, καλότυχον· λάβε τὸ ἔλγον: **τοιγὰρ ἔθηκας με ἀντὶ τῶνδε μακαρίαν πολλαῖς** (γυναίξι) **ἀν' Ἑλλάδα.**
- 85 **μεθορμίσασθαι** (ἐκ) **τῆσδε συμφ.** = νὰ ἀλλάξω ἔρμον, καταφύγιον ἐκ ταύτης τῆς συμφ.
- 86 **μέμφομαι** ἐνταῦθα = παραπονοῦμαι.
- 87 **μέτειμι** = θὰ ἐπιδιώξω, σύνταξον: **μέτειμι τόνδε φόνον δόλω καὶ σιγῇ.**
- 88 **μετῆλθον** (Πελία) = ἤλθον νὰ λάβωσι χάριν τοῦ Π.
- 89 **νάπαισιν νάπη**, ἡ = δασώδης φάραγξ.
- 90 **νέον**, ἐνταῦθα = κακόν, ἀπροσδόκητόν τι.
- 91 **νερτέρους** (ἀλάστορας), δηλ. τοὺς κάτω θεοὺς, τοὺς ἐκδικουύντας τὰ ἐγκλήματα.
- 92 **νοσεῖ** (τά . . .) = συγκρούονται, φιλονικουὺν οἱ φίλοι. (ἴδ. ἀνωτ. **διχοσταιτῆ**).
- 93 **νοῦς** (λεπτὸς) ἐνν. **γνώναι** ἐκ τοῦ κατωτ. **διελθεῖν** = ὑπάρχει εἰς σὲ δξύνουα ὥστε νὰ καταλάβῃς ἔτι . . .
- 94 **ξυμφέρουσα** (Ἰάσονι) = συναρμόζουσα ἑαυτήν, ὁμοφρονοῦσα πρὸς τὸν Ἰ . . .
- 95 **ξυναρτῶσα** (γένος) = ἀφοῦ συνάψω, συνδέσω (τὰ ἐκ τῆς βασιλείσσης τέκνα καὶ τὰ ἰδικά σου ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κοινωνικοῦ ἐπιπέδου (**εἰς ταῦτὸ θείην**) νὰ ζήσωμεν εὐτυχεῖς.
- 96 **οἴχεται (καρδία)** = πάει ἡ τόλμη μου, μοῦ ἔφυγε τὸ θάρρος μου.
- 97 **ὄνασθαι** (ἄορ. τοῦ **ὄνιναμαι**), τὸ κοινόν: νὰ σᾶς χαρῶ.
- 98 **ὄνειδος** (καλόν), παράθεσις εἰς τὴν προηγουμένην ἔννοιαν. **Κεῖται** εἰρωνικῶς = ὦρατο μὰ τὴν ἀλήθεια καμάρι διὰ τόν . . .
- 99 **ὄνησις** (**ὄνίνημι**) = ἀπόλαυσις, χαρὰ του.
- 100 **ὄρῖσασα**, ἐνταῦθα = διαπλεύσασα, διαπεράσασα τὰς . . .
- 101 **παγαί**, σύνταξον: **παγαί ἱερῶν ποταμῶν χωροῦσιν ἄνω καὶ δίκα καὶ πάντα στρέφονται πάλιν.**
- 102 **παλαιὸν** (τὸ—) ὡς ἐπίρρ. = παλαιόθεν· ἐννόησον τὸ ῥ. εἰσὶν ὡς καὶ κατωτ.
- 103 **πάρα** = πάρεστι καὶ ἐνταῦθα = τὸ κοινόν μοῦ φθάνει, μοῦ μένει νὰ . . . .
- 104 **πάρα** = πάρεισι (δόμοι).

- 105 *παρεῖναι* (τοῖς θύμασι), ταῦτα λέγει ἡ Μήδεια πρὸς τὸν χορόν.
- 106 *πάρος* (δαμείην), δηλ. πρὶν γίνω ἀπολις εἶθε νὰ . . .
- 107 *περιστελεῖν*, ἐπὶ νεκρῶν κοσμῶ διὰ τῶν ἐνταφίων, (σαβά-
νων κ.λ.π.).
- 108 *πέτρος*, ἐ = βράχος.
- 109 *πεύκη*, ἐξ ἧς κατεσκευάσθη ἡ Ἀργώ.
- 110 *πόλις* (καὶ δῶμα), ὑπαινίσσεται τὰ ἐν τῷ Ἄδῃ πρὸς ὃν σκο-
πεύει νὰ καταπέμψῃ τὰ τέκνα.
- 111 *πόμπιμος* = ὁ συνοδεύων τινὰ προστατευτικῶς. Σύνδεσον τὸ
ἔλον: *πῶς οὖν ἢ πόλις ἱερῶν ποταμῶν ἢ χώρα πόμ-
πιμος φίλων ἔξει σὲ τὰν παιδοῖ.* . . ; = πῶς λοιπὸν ἢ
πόλις (Ἀθηναί) τῶν ἱερῶν ποταμῶν ἢ ἡ χώρα (Ἀττικῆ),
ἢ παρέχουσα προστασίαν εἰς τοὺς φίλους, ἢ φιλόξενος, θά. . .
Οἱ Ἀθηναῖοι (ὡς οἱ σημ. ἐλθετοῖ) ἐκαυχῶντο ὅτι παρεῖχον
ἄσυλον εἰς τοὺς καταδιωκομένους (πρβλ. Οἰδίποδα, ἐπιγύ-
ρους κτλ. κτλ.).
- 112 *πόνων* (περὶ τῶν ἐμῶν —) περὶ τῶν ἀγώνων μου (κατὰ τὴν
εἰς Κολχίδα ἐκστρατεῖαν (ἴδε *ναυκληρίας* στ. 527).
- 113 *πόρσυνε* (παισι) = ἐτοίμαζε, φρόντιζε διὰ τὰ . . .
- 114 *πόσις*, σύνταξον: *πόσις γὰρ ὁ ἐμὸς ἐν ᾧ πάντα μοι ἦν,
γιννώσκω καλῶς, ἐκβέβηκε κἀκίστος ἀνδρ.*
- 115 *πρόσαντες*, *προσάντης*, ἐς. (ἄντην) = ἀνωφερῆς, ἀπὸ κρη-
μνος καὶ ἐνταῦθα = δυσχερῆς, ἐναντίον.
- 116 *προσβολή*, ἐνταῦθα = ἐναγκαλισμὸς μετὰ ἀσπασμοῦ.
- 117 *πρόσθεν* (ῶν-) = πρὸ τῶν ὁποίων γυναικῶν, ἀπέναντι τῶν . . .
- 118 *προσχωρεῖν* (πόλει) = νὰ προσαρμόζηται τῷ ἦθει τῶν πολι-
τῶν.
- 119 *πυργοῖς* = ὡς πύργον ὑψώνεις: ἔκφερε τὴν φρ. *ἐπειδὴ καὶ
(ἐπίδοι.) πυργοῖς τὴν χάριν λίαν*, δηλ. . . ἐκτὸς τῶν
ἄλλων ἢ σκοπεῖς. ἐξίκερς σφόδρα ἰδιαιτέρως τὴν πρὸς ἐμέ
χάριν . . .
- 120 *ῥαθυμίαν*, σύνταξον τὸ ἔλον: *οἱ δὲ ἐκήσαντο δύσκλ. καὶ
ῥαθυμ. ἀπὸ ποδὸς ἡσύχου* = (γνωρίζω δὲ ἄλλους) οἱ-
τινες ἀπέκτησαν κακὸν ὄνομα καὶ ἐθεωρήθησαν ῥάθυμοι.
διότι ἐζοῦσαν ἡσύχα . . .

- 121 συμβαλόν, συνήθης ή φράσις = *συμβάλλω τινι ἔχθραν* (ἀγῶνα, μάχην κ. λ. π.) = συγκρούομαι πρὸς . . .
- 122 *συντήκουσα (δακρύοις)*, ὡς οὐδέτ. = κατατηχομένη, λειώ-
νουσα ἀπό . . .
- 123 *στερρὰς ἀληθόνας* = σκληρὰς (ὠδίνας τοῦ τοκετοῦ)
- 124 *σώφρων*, ἐνταῦθα = ἐνάρετος, ἐγκρατής.
- 125 *σπανιζοίμεσθα σπανίζω, σμαι, ταυτόσημα* = εὐρίσκομαι
εἰς ἀνάγκην, εἰς ἔνδειαν, ταλαιπωροῦμαι ὑπὸ στερήσεων.
- 126 *σπλάγχχνον*, ἐνταῦθα = ἡ ἀληθῆς φύσις, τὸ πραγματικὸν
ἦθος τοῦ ἀνθρώπου· πρβλ. τὸ κοινὸν «τὰ μέσα τοῦ ἀν-
θρώπου».
- 127 *στέργοι*, = εἶθε νὰ με ἀγαπᾷ ἡ σωφρ. . . (ἐν τῇ πεζῇ: εἶθε
νὰ εἶμαι σώφρων.).
- 128 *τέγξαι, τέγγω* = βρέχω, ἐντ. = μολύνω, κηλιδώνω.
- 129 *τέκτονες* = τεχνίτριαι, δημιουργοί.
- 130 *τλάμονι* (θυμῷ) = καὶ νὰ τὸ βαστάξῃ ἡ ψυχὴ σου.
- 131 *τρόχων, τρόχος, ὁ* = τὸ τρέξιμον, ὁ δρόμος· συναφον πρὸς
τὸ: *πεπαυμένοι* = σταματήσαντες τὰ τρεξίματα.
- 132 *ὑμνεῦσαι, μετοχή* = ὑμνοῦσαι ἐνταῦθα = κακολογεῖσαι, φυ-
σικὴ σειρὰ κατὰ τὴν Ἀττικὴν διάλεκτον: *Μοῦσαι παλαι-
γενῶν ἀοιδῶν* (γέν. ἀρσ.) *λήξουσι ὑμνοῦσαι τὴν ἐμὴν
ἀπιστ. . .*
- 133 *ὑμνήσαι* ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἀνωτ. εἶη ὑπερ = εἶθε νὰ μὴ ἦτο
δυνατὸν εἰς ἐμὲ νά. . .
- 134 *ὑφείσα* (σῶμα) = παραδόσασα, ἐπιτρέψασα τὸ . . .
- 135 *φᾶμαι, ἡ φράσις ἔχει: φᾶμαι στρέψουσι τὰν ἐμὰν βιο-
τὰν* (οὕτως ὅτε) *ἔχειν εὐκλειαν.*
- 136 *φείδου, σύνταξον: φείδου ὧν ἐπίστασαι μηδέν*, (ἐπίρρ.
= μηδὲως) *βουλεύουσα καὶ τέχνη.* Κατ' ἄλευθέραν ἀπό-
δοσιν = σκέπτου καὶ τεχνάξου ἕσα ἡξεύρεις ἀφειδοῦσαστων
πάντων.
- 137 *φερβόμενοι σύντ. φερβόμενοι κλεινοτάταν σοφίαν ἀπὸ
ἰερᾶς χώρας ἀπορρήτου τε* = ποῦ τρέφεσθε με τὴν ξα-
κουστὴν σοφίαν ἀπὸ τὴν ἀγίαν καὶ ἀπόρρητον χώραν σας.
- 138 *φροντίς* (νέα) ἀντί: *φροντίς τῶν νέων καὶ φροντίς, συ-
νεκδοχικῶς ἀντ. τοῦ: φρήν, διάνοια* = τὰ παιδακῆσια
μυαλά δέν. . .

- 139 φρονῶ = εἰμι ἔμφρων, σκέπτομαι ὀρθῶς . . .
- 140 φυτεῦσαι, σύνταξον: ἔνθα λέγουσι ξανθ. Ἄρμονίαν (ὀποκ.) φυτεῦσαί ποτε ἐννέα ἀγνάς Πτερ. Μούσας (ἀντικ.). Κατὰ τὴν ἐκδοχὴν τῆς ἐπισήμου θεογονίας (ἴδ. Ἡσίοδ. Θεογ. 53) ἡ Μνημοσύνη εἶναι ἡ μήτηρ τῶν Μουσῶν· ὁ ποιητὴς θυσιάζων τὴν παράδοσιν εἰς τὸ φιλαθῆναιον αἰσθημὰ του λέγει ὅτι ἡ Ἄρμονία (σύμβολον τοῦ ἀρμονικοῦ συνδυασμοῦ ἔλων τῶν στοιχείων καὶ τῶν κλιματολογικῶν συνθηκῶν τοῦ Ἄττικου οὐρανοῦ) ἐξέλεξεν ὡς τόπον γεννήσεως τῶν θυγατέρων της, τῶν Μουσῶν, τὴν πανέμορφον Ἄττικὴν κτλ.
- 141 φοινίαν (χέρα) = αἵματοβαφή, δηλ. νὰ βάψῃς τὸ χέρι σου μὲ αἶμα.
- 142 χαρακτηρῆ = σημεῖον χαρασσόμενον ἐπὶ τινος πρὸς διάκρισιν. Ἡ ἐκφορὰ τῆς ἕλης φράσεως: οὐδεὶς χαρακτηρῆ ἐμπέφυκε (τῷ) σώματι (τῶν) ἀνδρῶν ὅτω χρη διειδέναι τὸν κακόν.
- 143 χεροῖν δοτ. πτώσεως.
- 144 ὦπασε, ἔδωκε, παρέσχε (ὀπάζω)· λάβε τὸ ἔλον οὕτως: οὐ γὰρ Φοῖβος ἡγήτωρ μελῶν ἐν — ὦπασε (τιμήσις) ἡμετέρα γνώμη λύρας θέσπιν (θείαν) ἀοιδὸν = (καὶ ταῦτα συμβαίνουσι) διότι ὁ Ἄπ. ὁ μουσηγέτης δὲν ἀνέβαλεν εἰς τὴν ψυχὴν μας τὴν θεῖαν τέχνην τῆς λύρας . . .

ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ ΣΤΕΦΑΝΗΦΟΡΟΣ

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΑΦΡΟΔΙΓΗ

ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ

ΘΕΡΑΠΟΝΤΕΣ

ΧΟΡΟΣ ΤΡΟΙΖΗΝΙΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

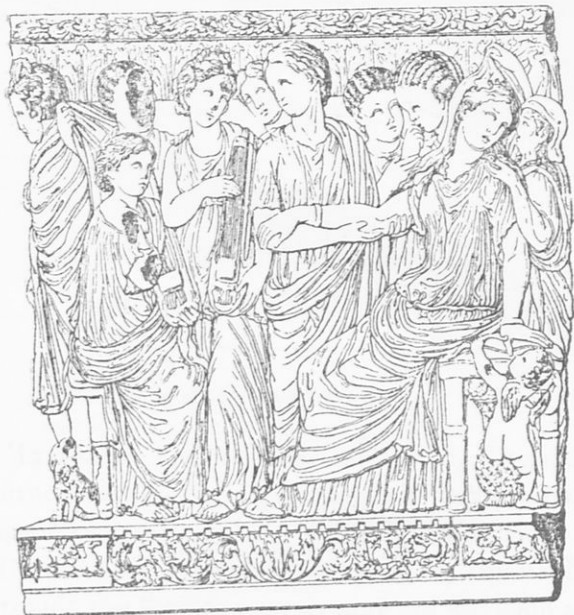
ΤΡΟΦΟΣ

ΦΑΙΔΡΑ

ΘΗΣΕΥΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ

ΑΡΤΕΜΙΣ

Ἐκ σαρκοφάγου τῆς Πετροπόλεως.

Ὁ Ἰπόλυτος πίπτων ἐκ τοῦ ἅρματος κατὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ τέρατος—ταύρου. Ἴδε στ. 1214 κ. ἐξ.

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Fig. 1. The relief sculpture of the seated female figure (top) and the relief sculpture of the seated figures (bottom).

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ ΣΤΕΦΑΝΗΦΟΡΟΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Ὁ Ἰππόλυτος υἱὸς τοῦ Θησέως καὶ τῆς Ἀμαζόνος Ἰπολύτης, λάτρις τῆς Ἀρτέμιδος καὶ καταφρονητῆς τῆς Ἀφροδίτης, ἐπισύρει διὰ τοῦτο ἐναντίον τοῦ τὴν μῆνιν τῆς θεᾶς τοῦ ἔρωτος, ἐμβαλούσης εἰς τὴν καρδίαν τῆς μητριᾶς τοῦ Φαίδρας παράνομον καὶ μανιώδη πρὸς αὐτὸν ἔρωτα. Ἡ ἀπόκρουσις τοῦ ἔρωτος τῆς Φαίδρας ἐκ μέρους τοῦ Ἰππολύτου, ἐκείνην μὲν ἄγει εἰς αὐτοκτονίαν, τοῦτον δὲ (ὡς δῆθεν ἐπιβουλευθέντα τὴν τιμὴν τῆς μητριᾶς του) εἰς τὰς πατρικὰς κατάρτας καὶ τὸν σκληρὸν θάνατον, τῇ συνεργείᾳ τοῦ θεοῦ Ποσειδῶνος.

Τέλος ἡ ἐμφάνισις τῆς Ἀρτέμιδος ἰποκαλύπτει εἰς τὸν Θησέα τὴν πλάνην του καὶ ἀποκαθιστᾷ τὴν ἐν τῇ αἰωνιότητι δόξαν τοῦ Ἰππολύτου.

Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν Τροιζῆνι.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
 ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ ΣΤΕΦΑΝΗΦΟΡΟΣ

ΑΦ. Πολλή* μὲν ἐν βροτοῖσι κοῦκ ἀνώνυμος*
 Θεὰ κέκλημαι Κύπρις οὐρανοῦ τ' ἔσω,
 ὅσοι τε πόντου* τερμόνων τ' Ἀτλαντικῶν
 ναίουσιν εἴσω φῶς ὄρωντες ἡλίου,
 τοὺς μὲν σέβοντας τὰμὰ προεβεύω* κράτη, 5
 σφάλλω* δ' ὅσοι φρονοῦσιν εἰς ἡμᾶς μέγα.
 ἔνεστι γὰρ δὴ κἂν θεῶν γένει τόδε,
 τιμώμενοι χαίρουσιν ἀνθρώπων ὑπο.
 δεῖξω δὲ μύθων τῶνδ' ἀλήθειαν τάχα·
 ὁ γάρ με Θησέως παῖς, Ἀμαζόνος τόκος 10
 Ἰππόλυτος, ἀγνοῦ Πιτθέως παιδεύματα*,
 μόνος πολιτῶν τῆσδε γῆς Τροϊζηνίας
 λέγει κακίστην δαιμόνων πεφυκέναι,
 ἀναιίνεται* δὲ λέκτρα κοῦ ψαύει γάμων·
 Φοίβου δ' ἀδελφὴν Ἄρτεμιν Διὸς κόρην 15
 τιμᾶ μέγιστην δαιμόνων ἡγούμενος·
 χλωρὰν δ' ἀν' ὕλην* παρθένῳ ξυνὸν αἰὶ
 κυσὶν ταχείαις θῆρας ἔξαιρεῖ* χθινός,
 μείζω βροτείας προσπεσὼν* ὁμιλίας.
 τούτοισι μὲν νυν οὐ φθονῶ· τί γάρ με δεῖ ; 20
 ἃ δ' εἰς ἔμ' ἡμάρτηκε, τιμωρήσομαι
 Ἰππόλυτον ἐν τῆδ' ἡμέρᾳ· τὰ πολλὰ δὲ
 πάλαι προκόψασ'*, οὐ πόνου πολλοῦ με δεῖ.
 ἐλθόντα γὰρ νιν* Πιτθέως ποτ' ἐκ δόμων
 σεμνῶν ἐς ὄψιν καὶ τέλη* μυστηρίων* 25
 Πανδίονος γῆν πατρὸς εὐγενῆς δάμαρ
 ἰδοῦσα Φαίδρα καρδίαν κατέσχετο
 ἔρωτι δεινῶ τοῖς ἔμοις βουλευμασι.
 καὶ πρὶν μὲν ἐλθεῖν τήνδε γῆν Τροϊζηνίαν.
 πέτραν* παρ' αὐτὴν Παλλάδος κατόπιον* 30
 γῆς τῆσδε ναὸν Κύπριδος* καθίστατο,

ἔρωσ' ἔρωτ' ἔκδημον*· Ἴππολύτῳ δ' ἔπι
 τὸ λοιπὸν ὠνόμαζεν ἰδρῦσθαι θεάν*.
 ἐπεὶ δὲ Θησεὺς Κεκροπίαν λείπει πόλιν,
 μίασμα φεύγων αἵματος Παλλαντιδῶν, 35
 καὶ τήνδε σὺν δάμαρτι ναυστολεῖ χθόνα,
 ἐνιαυσίαν ἔκδημον αἰνέσας* φυγὴν,
 ἐνταῦθα δὴ στένουσα κάκπεπληγμένη*
 κέντροις ἔρωτος ἢ τάλαιν' ἀπόλλυται
 σιγῇ· σύνοιδε δ' οὔτις οἰκετῶν νόσον. 40
 ἀλλ' οὔτι ταύτης τῆδ' ἔρωτα δεῖ πεσεῖν·
 δεῖξω δὲ Θησεῖ πρᾶγμα, κάκφανήσεται*.
 καὶ τὸν μὲν ἡμῖν πολέμιον νεανίαν
 κτενεῖ πατὴρ ἀραῖσιν, ἃς ὁ πόντιος
 ἄναξ Ποσειδῶν ὤπασεν* Θησεῖ γέρας, 45
 μηδὲν μάταιον* εἰς τρεῖς εὐξασθαι θεῶ.
 ἦ δ' εὐκλεῆς* μὲν, ἀλλ' ὅμως ἀπόλλυται,
 Φαίδρα· τὸ γὰρ τῆσδ' οὐ προτιμήσω* κακὸν
 τὸ μὴ οὐ παρασχεῖν τοὺς ἔμοὺς ἐχθροὺς ἔμοι
 δίκην τοσαύτην ὥστ' ἔμοι καλῶς ἔχειν. 50
 ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τόνδε παῖδα Θησέως
 στείχοντα θήρας μόχθον ἐκλελοιπότα,
 Ἴππόλυτον, ἔξω τῶνδε βήσομαι τόπων.
 πολὺς δ' ἄμ' αὐτῷ προσπόλων ὀπισθόπους*
 κῶμος* λέλακεν* Ἄρτεμιν τιμῶν θεῶν 55
 ὕμνοισιν· οὐ γὰρ οἶδ' ἀνεφγμένες πύλας
 Ἄιδου φάος τε λοίσθιον* βλέπων τόδε.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 58—72

Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῆς Ἀφροδίτης εἰσέρχεται εἰς τὴν σκη-
 νὴν ὁ Ἴππόλυτος φέρων στέφανον ἐξ ἀνθέων εἰς τὴν χεῖρα καὶ
 συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν ὀμηλικῶν ἐταίρων ἄδόντων πρὸς τὴν πό-
 τνιαν καὶ τὴν καλλίστην τῶν Ὀλυμπίων θεῶν Ἄρτεμιν.

III. σοὶ τόνδε πλεκτὸν στέφανον ἐξ ἀκηράτου*
 λειμῶνος, ᾧ δέσποινα, κοσμήσας φέρω,
 ἐνθ' οὔτε ποιμὴν ἀξιοῖ φέρβειν* βοτὰ 75

- οὐτ' ἤλθέ πω σίδηρος,* ἀλλ' ἀκήρατον
 μέλισσα λειμῶν' ἔαρινὸν διέρχεται·
 Αἰδῶς δὲ ποταμίαισι κηπεύει* δρόσοις,
 ὅσοις διδακτὸν μηδέν, ἀλλ' ἐν τῇ φύσει
 τὸ σωφρονεῖν εἴληχεν* εἰς τὰ πάνθ' ὁμῶς, 80
 τούτοις δρέπεσθαι· τοῖς κακοῖσι δ' οὐ θέμις.
 ἀλλ' ὦ φίλη δέσποινα, χρυσέας κόμης
 ἀνάδημα* δέξαι χειρὸς εὐσεβοῦς ἄπο.
 μόνῳ γάρ ἐστι τοῦτ' ἐμοὶ γέρας βροτῶν·
 σοὶ καὶ ξύνειμι καὶ λόγοις σ' ἀμείβομαι,* 85
 κλύων μὲν αὐδὴν, ὄμμα δ' οὐχ ὄρων τὸ σόν.
 τέλος δὲ κάμψαιμ' ὥσπερ ἠρξάμην βίου.
 ΘΕ. ἀναξ, θεοὺς γὰρ δεσπότης καλεῖν χρεῶν,
 ἄρ' ἂν τί μου δέξαιο βουλευσάντος εὖ;
 ΙΠ. καὶ κάρτα γ' ἤ γὰρ οὐ σοφοὶ φαίνοίμεθ' ἄν. 90
 ΘΕ. οἷσθ' οὖν βροτοῖσιν ὅς καθέστηκεν νόμος,
 ΙΠ. οὐκ οἶδα· τοῦ δὲ καὶ μ' ἀνιστορεῖς* πέρι;
 ΘΕ. μισεῖν τὸ σεμνόν* καὶ τὸ μὴ πᾶσιν φίλον;
 ΙΠ. ὀρθῶς γε· τίς δ' οὐ σεμνὸς ἀχθεινὸς βροτῶν;
 ΘΕ. ἐν δ' εὐπροσηγόροισιν ἔστι τις χάρις*· 95
 ΙΠ. πλείστη γε, καὶ κέρδος γε σὺν μόχθῳ βραχεῖ.
 ΘΕ. ἦ κὰν θεοῖσι ταῦτόν ἐλπίζεις τόδε;
 ΙΠ. εἴπερ γε θνητοὶ θεῶν νόμοισι χρώμεθα.
 ΘΕ. πῶς οὖν σὺ σεμνήν* δαίμον' οὐ προσενέπεις;
 ΙΠ. τίς; εὐλαβοῦ δὲ μή τι σοῦ σφαλῆ στόμα. 100
 ΘΕ. τήνδ' ἢ πύλαισι σαῖς ἐφέστηκεν Κύπρις.
 ΙΠ. πρόσωθεν αὐτὴν ἀγνὸς ὦν ἀσπάζομαι*.
 ΘΕ. σεμνή* γε μέντοι κάπισημος ἐν βροτοῖς.
 ΙΠ. ἄλλοισιν ἄλλος θεῶν τε κἀνθρώπων μέλει.
 ΘΕ. εὐδαιμονοίης νοῦν ἔχων οἷόν σε δεῖ. 105
 ΙΠ. οὐδεὶς μ' ἀρέσκει νυκτὶ θαυμαστὸς θεῶν.
 ΘΕ. τιμαῖσιν, ὦ παῖ, δαιμόνων χρῆσθαι χρεῶν.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 108—197

Ὁ Ἰππόλυτος διαφωνῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις πρὸς τὰς ἀντιλήψεις τοῦ γέροντος θεράποντος ὡς πρὸς τὴν λατρείαν τῆς Κύ-

πριδος και παροτρύνας τους φίλους να μη ἀδιαφορήσωσι διὰ τὴν τέρψιν τῆς ἐτοίμου τραπέζης, ἀφοῦ και τους ἔππους του καταψήξωσι, ἀπέρχεται. Ὁ γηραιὸς θεράπων παρὰ τὰς γνώμας τοῦ κυρίου του προσεύχεται εἰς τὴν δέσποιναν Κύπριν ἐπικαλούμενος συγχρόνως τὴν συγγνώμην ὑπὲρ τοῦ νεαροῦ βασιλόπαιδος. Ἀπελθόντος τῆς σκηνῆς τοῦ θεράποντος ἐμφανίζεται ὁ χορὸς τῶν Τροϊζηνίων γυναικῶν (*πάροδος*), αἵτινες πληροφορηθεῖσαι ὅτι ἡ βασίλισσα Φαίδρα ἀσθενεῖ ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν και ἀρνεῖται πᾶσαν τροφήν, διαποροῦνται περὶ τῆς αἰτίας και εἰκάζουσι, ὅτι, ἐὰν δὲν εἶναι τις μανία ἐκ θεοῦ, ἴσως εἶναι ζηλοτυπία τῆς Φαίδρας πρὸς κρύφιον ἔρωτα τοῦ Θησέως ἢ και κακὴ τις εἶδησις ἐκ Κρήτης. Πιθανὸν ἔμως να εἶναι και συμπτώματα δυσκόλου ἐγκυμοσύνης, δι' ἣν, ὡς ἐκ πείρας γνωρίζει, σωτηρία εἶναι ἡ ἐπίκλησις τῆς Ἀρτέμιδος. Ἐν τῷ μεταξὺ (*πρῶτον ἐπεισόδιον*) ἐμφανίζεται γηραιά τροφὸς κομίζουσα ἐπὶ κλίνης τὴν ἀσθενοῦσαν Φαίδραν, και ἀγωνιώσα διὰ τὴν κατάστασιν τῆς δεσποίνης της, ἣν οὐδὲν δύναται να εὐχαριστήσῃ διὰ τὸν εὐμετάβολον και ἄστατον χαρακτῆρά της, ἐλεεινολογεῖ τὴν ὀδυνηρὰν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων, ἀντὶ τῆς ὁποίας προτιμότερα ἢ ἐν τῷ θανάτῳ ἀνάπαυσις.

- ΦΑΙ. αἴρετέ μου δέμας*, ὀρθοῦτε κάρα·
 λέλυμαι μελέων σύνδεσμα*, φίλοι.
 λάβει' εὐπῆχεις* χεῖρας πρόπολοι. 200
 βαρὺ μοι κεφαλᾶς ἐπίκρανον* ἔχειν·
 ἄφελ'* ἀμπέτασον βόστρυχον ὦμοις.
- ΤΡ. θάρσει, τέκνον, και μὴ χαλεπῶς
 μετάβαλλε δέμας.
 ὄϊον δὲ νόσον μετὰ θ' ἡσυχίας 205
 και γενναίου λήματος* οἴσεις·
 μοχθεῖν δὲ βροτοῖσιν ἀνάγκη.
- ΦΑΙ. αἰαῖ·
 πῶς ἂν δροσερᾶς ἀπὸ κρηνίδος*
 καθαρῶν ὑδάτων πῶμ'* ἀρυσάιμαν*,
 ὑπὸ τ' αἰγείροις ἔν τε κομήτῃ* 210
 λειμῶνι κλιθεῖσ' ἀναπαυσαίμαν.
- ΤΡ. ὦ παῖ, τί θροεῖς;
 οὐ μὴ παρ' ἄλλῳ ἰάδε γηρούσει*

- ΦΑΙ. μανίας ἔποχον* ῥίπτουσα λόγον ;
 πέμπετέ* μ' εἰς ὄρος· εἶμι πρὸς ὕλαν 215
 καὶ παρὰ πεύκας, ἵνα θηροφῶνοι
 στείβουσι κύνες
 βαλιαῖς* ἐλάφοις ἐγχοιμπτόμεναι*.
 πρὸς θεῶν, ἔραμαι κυσὶ θωύξαι*
 καὶ παρὰ χαίταν ξανθὰν ῥῖψαι 220
 Θεσσαλὸν ὄρπακ*· ἐπίλογχον* ἔχουσ'·
 ἐν χειρὶ* βέλος.
- ΤΡ. τί ποτ', ὦ τέκνον, τάδε κηραίνεις ;*
 τί κυνηγεσίων καὶ σοὶ μελέτη ;
 τί δὲ κηραίων νασμῶν* ἔρασαι ; 225
 πάρα* γὰρ δροσερὰ πύργους* συνεχῆς*
 κλιτύς, ὅθεν σοι πῶμα γένοιτ' ἄν.
- ΦΑΙ. δέσποιν' ἀλίης* Ἄρτεμι Λίμνας
 καὶ γυμνασίων τῶν ἵπποκρότων*,
 εἶθε γενοίμαν ἐν σοῖς δαπέδοις, 230
 πώλους Ἐνέτας δαμαλιζομένα*.
- ΤΡ. τί τόδ' αὖ παράφρων ἔρριψας ἔπος ;
 νῦν δὲ μὲν ὄρος βᾶσ' ἐπὶ θήρας
 πόθον ἐστέλλου,* νῦν δ' αὖ ψαμάθοις
 ἐπ' ἀκυμάντοις πώλων ἔρασαι. 235
 τάδε μαντείας ἄξια πολλῆς,
 ὅστις σε θεῶν ἀνασειράζει*
 καὶ παρακόπτει* φρένας, ὦ παῖ.
- ΦΑΙ. δύστανος ἐγώ, τί ποτ' εἰργασάμαν ;
 ποῖ παρεπλάγχθην* γνώμας ἀγαθᾶς ; 240
 ἐμάνην, ἔλεσον δαίμονος ἄτα.
 φεῦ φεῦ, τλάμων.
 μαῖα*, πάλιν μου κρύψον κεφαλάν·
 αἰδούμεθα γὰρ τὰ λελεγμένα μοι.
 κρύπτε' κατ' ὄσσων δάκρυ μοι βαίνει, 245
 καὶ ἐπ' αἰσχύναν ὄμμα τέτραπται.
 τὸ γὰρ ὀρθοῦσθαι* γνώμαν ὀδυνᾶ,
 τὸ δὲ μαινόμενον* κακόν· ἀλλὰ κρατεῖ*
 μὴ γιγνώσκοντ' ἀπολέσθαι.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 250 — 373

Ἡ Φαίδρα αἰσχυρθεῖσα δι' ὅσα ἐκ τῆς τετραγαγμένης ψυχῆς τῆς ἐξεφράσθη ἐν τοῖς προηγουμένοις ζητεῖ ἀπὸ τὴν τροφὸν νὰ τῆς σκεπάσῃ τὴν κεφαλὴν, ἣτις καὶ πράττουσα τοῦτο ἐπιθυμεῖ νὰ ἀποθάνῃ μᾶλλον ἢ νὰ βασανίζηται ἐκ τῆς υπερβολικῆς λύπης ἣν τῇ ἐμπνέει ἡ μεγάλη τῆς λατρεία πρὸς τὴν δέσποιναν. Ὁ χορὸς τῶν γυναικῶν μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ τὰ συμβαίνοντα ἐρωτᾷ τὴν γραῖαν τροφὸν νὰ τῇ ἀνακοινώσῃ ἕτι γνωρίζει. Ἡ τροφὸς ἀπαντᾷ ὅτι παρ' ἑλάς τὰς προσπάθειάς τῆς δὲν κατώρθωσε νὰ ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὴν Φαίδραν τὸ μυστικόν τῆς, ἀλλὰ καὶ πάλιν θὰ δοκιμάσῃ ἐνώπιον τοῦ χοροῦ. Ἀποκαλύπτει λοιπὸν τὸ πρόσωπον τῆς Φαίδρας καὶ διὰ διαφόρων ἐπιμόνων ἐρωτήσεων κερδίζει τελικῶς τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτῆς, ἣτις ὁμολογεῖ ὅτι κατατρώχεται ὑπὸ ἀλγεινοῦ ἔρωτος πρὸς τὸν υἱὸν τῆς Ἀμαζόνος, τὸν Ἰππόλυτον. Εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦτο ἡ τροφὸς δὲν θέλει πλέον νὰ ζῆ, ὁ δὲ χορὸς φρίττων πρὸ τῶν ἀνηκούστων παθῶν τῆς βασιλίσσης προσιωνίζεται φοβερὰ κακὰ εἰς τὸν οἶκόν τῆς.

- ΦΑΙ. Τροιζήνιαι γυναῖκες, αἱ τόδ' ἔσχατον
οἰεῖτε χώρας Πελοπίας προνώπιον*,
ἤδη ποί' ἄλλως* νυκτὸς ἐν μακροῦ χρόνω 375
θνητῶν ἐφρόντισ' ἢ διέφθαρται βίος.
καὶ μοι δοκοῦσιν οὐ κατὰ γνώμης φύσιν
πράσσειν* κάκιον, ἔστι γὰρ τό γ' εὖ φρονεῖν
πολλοῖσιν, ἀλλὰ τῆδ' ἀθρητέον τόδε·
τὰ χρῆστ' ἐπιστάμεσθα καὶ γινώσκομεν, 380
οὐκ ἐκπονοῦμεν δ', οἱ μὲν ἀργίας ὑπο,
οἱ δ' ἠδονὴν προθέντες ἀντὶ τοῦ καλοῦ
ἄλλην τιν'. εἰσὶ δ' ἠδοναὶ πολλαὶ βίου,
μακροαὶ τε λέσχαι* καὶ σχολή*, τερπνὸν κακόν,
αἰδῶς τε. δισσαὶ δ' εἰσὶν, ἡ μὲν οὐ κακή, 385
ἡ δ' ἄχθος οἴκων. εἰ δ' ὁ καιρὸς* ἦν σαφῆς,
οὐκ ἂν δὴ ἦσθην ταῦτ' ἔχοντε γράμματα.
ταῦτ' οὖν ἐπειδὴ τυγχάνω φρονοῦσ' ἐγώ,
οὐκ ἔσθ' ὁποῖω φαρμάκω διαφθερεῖν*
ἔμελλον, ὥστε τοῦμπαλιν πεσεῖν φρενῶν. 390

λέξω δὲ καὶ σοὶ τῆς ἐμῆς γνώμης ὁδόν·
ἐπεὶ μ' ἔρωσ ἔτρωσεν, ἔσκόπουν ὅπως
κάλλιστ' ἐνέγκαιμ' αὐτόν. ἠρξάμην μὲν οὖν
ἐκ τοῦδε, σιγαῖν τήνδε καὶ κορύπτειν νόσον
γλώσση γὰρ οὐδὲν πιστόν, ἢ θυραῖα* μὲν 395-
φρονήματ' ἀνδρῶν νουθετεῖν ἐπίσταται,
αὐτὴ δ' ὑφ' αὐτῆς πλεῖστα κέκτηται κακά.
τὸ δεύτερον δὲ τὴν ἄνοιαν εὖ φέρειν
τῷ σωφρονεῖν νικῶσα προουνοησάμην.
τρίτον δ', ἐπειδὴ τοισίδ' οὐκ ἐξήνυτον 400-
Κύπριν κρατῆσαι, κατθανεῖν ἔδοξέ μοι
κράτιστον, οὐδεὶς ἀντερεῖ, βουλευμάτων.
ἐμοὶ γὰρ εἴη μήτε λανθάνειν καλὰ*
μήτ' αἰσχροῦ δρώση μάρτυρας πολλοὺς ἔχειν.
τὸ δ' ἔργον* ἤδη τὴν νόσον τε δυσκλεᾶ, 405-
γυνὴ τε πρὸς τοῖσδ' οὐσ' ἐγίγνωσκον καλῶς,
μίσσημα πᾶσιν. ὥς ὄλοιτο παγκάκως
ἦτις πρὸς ἄνδρας ἠρξάτ' αἰσχύνειν λέχη
πρώτη θυραίους. ἐκ δὲ γενναίων* δόμων
τόδ' ἠρξε θηλείαισι γίγνεσθαι κακόν. 410-
ὅταν γὰρ αἰσχροῦ τοῖσιν ἐσθλοῖσιν δοκῆ,
ἢ κάρτα δόξει τοῖς κακοῖς γ' εἶναι καλά.
μισῶ δὲ καὶ τὰς σώφρονας μὲν ἐν λόγοις,
λάθρα δὲ τόλμας οὐ καλὰς κεκτημένας.
αἱ πῶς ποτ', ὧ δέσποινα ποντία Κύπρι, 415-
βλέπουσιν εἰς πρόσωπα τῶν ξυνευνετῶν
οὐδὲ σκότον φρίσσουσι τὸν ξυνεργάτην
τέραμνά* τ' οἴκων μὴ ποτε φθογγὴν ἀφῆ·
ἡμᾶς γὰρ αὐτὸ τοῦτ' ἀποκτείνει, φίλαι,
ὥς μήποτ' ἄνδρα τὸν ἐμὸν αἰσχύνασ' ἄλω, 420-
μὴ παῖδας οὓς ἔτικτον· ἀλλ' ἐλεύθεροι
παρρησία θάλλοντες οἰκοῖεν πόλιν
κλεινῶν Ἀθηνῶν, μητρὸς εἵνεκ' εὐκλεεῖς.
δουλοῖ γὰρ ἄνδρα, κἂν θρασύσπλαγχνός τις ἦ,
ὅταν ξυνειδῆ μητρὸς ἢ πατρὸς κακά. 425-
μόνον δὲ τοῦτό φασ' ἀμιλλᾶσθαι* βίω,
γνώμην δικαίαν κάγαθήν, ὅτω παρῆ.

ἰόντα* συμφορᾶς
 θνατοῖς, ὅταν ἔλθῃ.
 τὰν μὲν Οἰχαλία στρ. 545
 πῶλον* ἄζυγα* λέκτρων
 ἄνανδρον* τὸ πρὶν καὶ ἄνυμφον, οἴκων
 ζεύξασ* ἄπ' εὐρυτίων, δρομάδα*
 Νάϊδα ὅπως τε Βάκχαν, 550
 σὺν αἵματι, σὺν καπνῷ
 φονίοις θ' ὑμεναίοις
 Ἄλκμήνας τόκῳ Κύπρις ἐξέδωκεν*·
 ὦ τλάμων* ὑμεναίων.
 ὦ Θήβας ἱερὸν ἀντ. 555
 τεῖχος, ὦ στόμα Δίρκας,
 συνείπαιτ' ἂν ἂ Κύπρις οἶον ἔρπει*.
 βροντιᾶ γὰρ ἀμφιπύρῳ* τοκάδα*
 τὰν Διογόνιο Βάκχου 560
 νυμφευσάμεναν πότμῳ
 φονίῳ κατεύναυσε*.
 δεινὰ γὰρ πάντα γ' ἐπιπνεῖ, μέλισσα δ'
 οἷα τις πεπόταται.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ 565 — 615

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ προηγουμένου χορικοῦ, ἡ Φαίδρα ἐπικα-
 λεῖται τὴν προσοχὴν τοῦ χοροῦ εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ οἴκου διαμειβό-
 μενα μεταξὺ τῆς τροφῆς καὶ τοῦ Ἴππολύτου, εἰς δὴ αὕτη, ὡς εἰκά-
 ζεται ἐκ τῶν θορυβωδῶν διαμαρτυριῶν του, ἐτόλμησε νὰ ἀνακοι-
 νώσῃ τὸν πρὸς αὐτὸν ἀνόσιον ἔρωτα τῆς Φαίδρας. Ὁ Ἴππόλυτος
 ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῆς τροφῆς ἤτις μάτην προσπαθεῖ νὰ τὸν
 καταπραῦνῃ καὶ νὰ τὸν πείσῃ νὰ κρατήσῃ τὸ μυστικόν, εἰσέρχε-
 ται εἰς τὴν σκηνὴν ἐκτὸς ἑαυτοῦ διὰ τὰ ἀκουσθέντα.

- III. ὦ Ζεῦ, τί δὴ κίβδηλον ἀνθρώποις κακὸν
 γυναῖκας εἰς φῶς ἡλίου κατόφκισας ;
 εἰ γὰρ βρότειον ἤθελες σπεῖραι γένος,
 οὐκ ἐκ γυναικῶν χρῆν παρασχέσθαι τόδε,
 ἀλλ' ἀντιθέντας* σοῖσιν ἐν ναοῖς βροτούς 620

ἢ χρυσὸν ἢ σίδηρον ἢ χαλκοῦ βάρους
 παίδων πρίασθαι σπέρμα, τοῦ τιμήματος
 τῆς ἀξίας ἕκαστον*· ἐν δὲ δώμασι
 ναίειν ἐλευθέροισι θηλειῶν ἄτερ.

· · · · ·
 τούτῳ δὲ δῆλον ὡς γυνὴ κακὸν μέγα·
 προσθεῖς γὰρ ὁ σπείρας τε καὶ θρέψας πατὴρ
 φερνάς ἀπόκισ', ὡς ἀπαλλαχθῆ κακοῦ·
 ὁ δ' αὖ λαβὼν ἀτηρὸν* εἰς δόμους φυτὸν 630
 γέγηθε κόσμον προστιθεὶς ἀγάλατι*
 καλὸν κακίστῳ καὶ πέπλοισιν ἐκπονεῖ
 δύστηνος, ὄλβον δωμάτων ὑπεξελών*·
 ἔχει* δ' ἀνάγκην, ὥστε κηδεύσας* καλοῖς
 γαμβροῖσι* χαίρων σώζεται πικρὸν λέχος, 335
 ἢ χρησιὰ λέκτρα, πενθεροὺς δ' ἀνωφελεῖς
 λαβὼν πιέζει* τὰγαθῷ τὸ δυστυχές.
 ῥᾶον* δ' ὄτῳ τὸ μηδέν, ἀλλ' ἀνωφελῆς
 εὐηθία κατ' οἶκον ἴδρυνται γυνή.
 σοφὴν δὲ μισῶ· μὴ γὰρ ἔν γ' ἔμοις δόμοις 640
 εἴη φρονοῦσα* πλεῖον ἢ γυναιῖκα χροή.
 τὸ γὰρ πανοῦργον μᾶλλον ἐντίκτει Κύπρις
 ἐν ταῖς σοφαῖσιν· ἢ δ' ἀμήχανος* γυνὴ
 γνώμη βραχεία* μωρίαν* ἀφηρέθη.
 χρῆν δ' εἰς γυναῖκα* πρόσπολον μὲν οὐ περᾶν, 645
 ἄφθογγα δ' αὐταῖς συγκατοικίζειν δάκη*
 θηρῶν, ἵν' εἴχον μῆτε προσφωνεῖν τινα
 μήτ' ἐξ ἐκείνων φθέγμα δέξασθαι πάλιν.
 νῦν δ' αἶ μὲν ἔνδον δρωσιν αἶ κακαὶ κακὰ
 βουλευμάτων, ἔξω δ' ἐκφέρουσι πρόσπολοι. 650
 ὡς καὶ σύ γ' ἡμῖν πατρός, ὧ κακὸν κάρα,
 λέκτρων ἀθίκτων* ἤλθες* εἰς συναλλαγάς·
 ἀγὼ ῥυτοῖς* νασμοῖσιν ἐξομόρξομαι*,
 εἰς ὧτα κλύζων. πῶς ἂν οὖν εἶην κακός,
 ὃς οὐδ' ἀκούσας τοιάδ' ἀγνεύειν δοκῶ; 655
 εὐ δ' ἴσθι, τοῦμόν σ' εὐσεβὲς σώζει, γύναι·
 εἰ μὴ γὰρ ὄρκους θεῶν ἀφρακτος* ἤρέθην,
 οὐκ ἂν ποτ' ἔσχον μὴ οὐ τάδ' ἐξειπεῖν πατρί.

νῦν δ' ἐκ δόμων μὲν, ἔστ' ἂν ἐκδημος χθονὸς
 Θησεύς, ἄπειμι· σῖγα* δ' ἔξομεν στόμα. 660
 θεάσομαι δὲ σὺν πατρὸς μολῶν* ποδὶ
 πῶς νιν προσόψει καὶ σὺ καὶ δέσποινα σή·
 τῆς σῆς δὲ τόλμης εἶσομαι* γεγευμένος.
 ὄλοισθε. μισῶν δ' οὔποτ' ἐμπλησθήσομαι
 γυναῖκας, οὐδ' εἴ φησί τις μ' αἰεὶ λέγειν* 665
 αἰεὶ γὰρ οὖν πῶς εἶσι κἀκεῖναι κακαί.
 ἦ νῦν τις αὐτὰς σωφρονεῖν διδάξάτω,
 ἦ καῖμ' εἶάτω ταῖσδ' ἐπεμβαίνειν αἰεὶ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤ. 668--1172.

Μετὰ τὴν ἐν τοῖς προηγουμένοις γενικὴν ἐπίθεσιν τοῦ Ἴππολύτου κατὰ τοῦ γυναικείου φύλου ἢ Φαίδρα ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ τῆς καὶ τῷ φόβῳ μὴ ὁ Ἴππόλυτος ἀποκαλύψῃ τὰ πάντα εἰς τὸν πατέρα του Θησέα, στρέφεται κατὰ τῆς κακοήθους καὶ ἀνοήτου τροφοῦ, ἣτις τοσοῦτον περιέπλεξε τὰ πράγματα, ὥστε νὰ μὴν ὑπολείπεται ἄλλο τι πλέον ἢ ἡ αὐτοκτονία τῆς, εἰς τὴν ὅμως πρὶν φθάσῃ, θὰ τιμωρήσῃ τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ τὰ μισογυνικὰ αἰσθήματα τοῦ Ἴππολύτου. Ὁ Χορὸς ἐν τῷ δευτέρῳ στασίμῳ ταλανίζει μετὰ φρίκης τὴν ἀπέλπιδα ἀπόφασιν τῆς Φαίδρας νὰ μεταχειρισθῇ τὴν ἀγγχόνην ὡς μέσον ἐξίλασμοῦ διὰ τὸ ἀνόσιον πάθος τῆς καὶ εὐχεται νὰ μὴ παραστῇ ποτὲ μάρτυς τοιοῦτου οἰκτροῦ θεάματος. Κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔσματος, θεράπεινά τις (τρίτον ἐπεισόδιον) βοᾷ ἐκ τοῦ βάθους τῶν ἀνακτόρων ὅτι ἡ Φαίδρα ἀπηγγονίσθη. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην καταφθάνει ἐκ τινος ἱερᾶς θεωρίας ὁ Θησεὺς καὶ μάτην ζητῶν νὰ μάθῃ τὸ αἷτιον τῆς συμφορᾶς παρὰ τοῦ χοροῦ εὐρίσκει τοῦτο ἐν τῇ δέλτῳ τῇ ἀνηρτημένῃ ἐκ τῆς χειρὸς τῆς νεκρᾶς. Ἐκεῖ ἀνέγνωσεν ὅτι ὁ Ἴππόλυτος ἐπεχείρησε νὰ προσβάλλῃ διὰ βίας τὴν συζυγικὴν τιμὴν του καὶ ἐμπλεῖως ἀκαθέκτου ὀργῆς ζητεῖ ἀπὸ τὸν Ποσειδῶνα νὰ χρησιμοποιοῦσῃ μίαν ἐκ τῶν τριῶν ἀρῶν ἃς ἔχει θέσει ἐκεῖνος εἰς τὴν διάθεσίν του ἵνα ἐξολοθρευθῇ τὸν ἀσεβῆ υἱόν. Ὁ Ἴππόλυτος ἀκούων τοὺς πατρικοὺς θρήνους εἰσέρχεται εἰς τὴν σκηνὴν ὅπου κατὰπληκτος ἀτενίζει τὴν Φαίδραν νεκράν καὶ ἐρωτᾷ τὸν πατέρα του νὰ μάθῃ τὴν αἰτίαν τοῦ δυστυχήματός. Ὁ Θησεὺς πιστεύων εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς νεκρᾶς

περὶ τῆς ἐνοχῆς τοῦ Ἰππολύτου κηρύττει αὐτὸν φαυλόβιον ὑποκρι-
τὴν καὶ κάπηλον τῆς ἠθικῆς καὶ τὸν διατάττει νὰ φύγῃ ταχέως
μακρὰν τῆς χώρας. Μάτην ὁ ταλαίπωρος νεανίας ἐπικαλεῖται
θεοὺς καὶ ἀνθρώπους περὶ τῆς σωφροσύνης του καὶ ὀρκίζεται τοὺς
φρικωδεστεροὺς τῶν ὄρκων ὅτι εἶναι πάντῃ ἀθῶος τῆς ἀποδιδ-
μένης κατηγορίας δι' ἣν, ἐν σχέσει πρὸς τὴν Φαίδραν, τῷ εἶναι
ἀπηγορευμένον ἕνεκα ὄρκου νὰ εἴπῃ περισσότερα. Ὁ Θεσεὺς μέ-
νει ἀμετάπειστος εἰς τὴν κατηγορίαν καὶ ὁ Ἰππόλυτος μετὰ τῶν
ὀπαδῶν του ἀπέρχεται τῆς Τραιζηνίας διαμαρτυρόμενος καὶ πά-
λιν διὰ τὰς κατ' αὐτοῦ συκοφαντίας.

Ὁ χορὸς ἐν τῷ **τρίτῳ στασίμῳ** προσιωνίζεται δεινὰ διὰ τὴν
οἰκτρὰν ψυχὴν τοῦ φυγαδευθέντος Ἰππολύτου, ὃν θὰ ποθήσουν τὰ
ἄρματα τῶν Ἑνετικῶν ἵππων εἰς τὰ ἱπποδρόμια καὶ ἢ ἐκ τῆς
ἀπουσίας του διακοπτομένη λατρεία τῆς Ἀρτέμιδος. Ἰπὸ τοιοῦ-
τους ὄρους ἢ τιμωρία ἐνὸς ἀθῶου εἶναι ἀφορμὴ πικρῶν δακρύων
διὰ τὸν χορὸν.

Μετὰ τὸ χορικὸν (**τέταρτον ἐπεισόδιον**) ἄγγελος εἰσερχό-
μενος φέρει τὴν εἰδησιν εἰς τὸν Θεσεά ὅτι ὁ Ἰππόλυτος κεῖται
ἡμιθανῆς συνεπιὰ ἀφηνιασμοῦ τῶν ἵππων τοῦ ἄρματός του τοὺς
ὀπίους, ταῦρος, ἄγριον τέρας, ἐκ τῆς θαλάσσης ἐξεληθὸν συνετά-
ραξε. Ὁ Θεσεὺς χαίρων ὅτι ὁ θεὸς Ποσειδῶν τοσοῦτον προθύμως
ἐπήκουσε τῆς κατάρτας του κελεύει τὸν ἄγγελον νὰ ἀφηγηθῇ τὰ
συμβάντα.

- ΑΓΓ. ἡμεῖς μὲν ἀκτῆς κυμοδέγμονος* πέλας
ψήκτριαισιν ἵππων ἐκτενίζομεν τρίχας
κλαίοντες· ἦλθε γάρ τις ἄγγελος λέγων 1175
ὡς οὐκέτ' ἐν γῆ τῆδ' ἀναστρέψοι πόδα
Ἰππόλυτος, ἐκ σοῦ τλήμονας φυγὰς ἔχων.
ὁ δ' ἦλθε ταῦτόν δακρύων ἔχων μέλος*
ἡμῖν ἐπ' ἀκταῖς· μυρία δ' ὀπισθόπους*
φίλων ἄμ' ἔστειχ' ἠλίκων ὀμήγουρις. 1180
χρόνῳ δὲ δήποτ' εἶπ' ἀπαλλαχθεῖς γόων·
τί ταῦτ' ἄλύω;* πειστέον πατρὸς λόγοις.
ἐντύναθ'* ἵππους ἄρμασι ζυγηφόρους,
δμῶες· πόλις γὰρ οὐκέτ' ἔστιν ἦδε μοι.
τοῦνθένδε μέντοι πᾶς ἀνὴρ ἠπείγετο, 1185

καὶ θᾶσσον ἢ λέγοι τις ἐξηγοτυμένας
 πώλους παρ' αὐτὸν δεσπότην ἐστήσαμεν.
 μάρπτει* δὲ χερσὶν ἠνίας ἀπ' ἄντυγος*,
 αὐταῖσιν ἀρβύλαισιν* ἀρμόσας πόδας.
 καὶ πρῶτα μὲν θεοῖς εἶπ' ἀναπτύξας χέρας· 1190
 Ζεῦ, μηκέτ' εἶην, εἰ κακὸς πέφυκ' ἀνήρ·
 αἴσθοιτο δ' ἡμᾶς ὡς ἀτιμάζει πατήρ
 ἦτοι θανόντας ἢ φάος δεδορκότας.
 κὰν τῷδ' ἐπῆγε κέντρον εἰς χεῖρας λαβῶν
 πώλοις ὀμοκλήη*· πρόσπολοι δ' ὑφ' ἄρματος* 1195
 πέλας χαλινῶν εἰπόμεσθα δεσπότη
 τὴν εὐθύς* Ἄργους κάπιδαυρίας ὁδόν.
 ἐπεὶ δ' ἔρημον γῶρον εἰσεβάλλομεν,
 ἀκτὴ τις ἔστι τοῦλέκεινα τῆσδε γῆς
 πρὸς πόντον ἤδη κειμένη Σαρωνικόν. 1200
 ἔνθεν τις ἠλὼ χθόνιος* ὡς βροντὴ Διὸς
 βαρὺν βρόμον μεθῆκε φρικώδη κλύειν·
 ὀρθὸν* δὲ κρᾶτ' ἔστησαν οὓς τ' ἐξ οὐρανὸν
 ἵπποι· παρ' ἡμῖν δ' ἦν φόβος νεανικὸς*
 πόθεν ποτ' εἶη φθόγγος· εἰς δ' ἄλιρρόθους 1205
 ἀκτὰς ἀποβλέψαντες ἱερὸν* εἶδομεν
 κῦμ' οὐρανῷ στηρίζον*, ὥστ' ἀφηρέθη
 Σκείρωνος ἀκτὰς ὄμμα τοῦμόν εἰσορᾶν·
 ἔκρυπτε δ' Ἰσθμὸν καὶ πέτραν* Ἀσκληπιοῦ.
 κᾶπειτ' ἀνοιδῆσάν τε καὶ πέριξ ἀφρόν 1210
 πολὺν καχλάζον* ποντίῳ φυσήματι
 χωρεῖ πρὸς ἀκτὰς, οὗ τέθριππος ἦν ὄχος.
 αὐτῷ δὲ σὺν κλύδωνι καὶ τρικυμῖα
 κῦμ' ἐξέθηκε ταῦρον, ἄγριον τέρας,
 οὗ πᾶσα μὲν χθὼν φθέγματος πληρουμένη 1215
 φρικῶδες ἀντεφθέγγετ', εἰσορῶσι δὲ
 κρεῖσσον θέαμα δεργμάτων* ἐφαίνετο.
 εὐθύς δὲ πώλοις δεινὸς ἐμπίπτει φόβος·
 καὶ δεσπότης μὲν ἵππικοῖσιν ἦθεσι
 πολὺς* ξυνοικῶν* ἤρπασ' ἠνίας χερσῖν, 1220
 ἔλκει* δὲ κόπην ὥστε ναυβάτης ἀνήρ
 ἱμᾶσιν εἰς τοῦπισθεν ἀρτήσας δέμας·

- αἶ δ' ἐνδοκοῦσαι στόμια* πυριγενῆ γυαθμοῖς*
 βία φέρουσι*, οὔτε ναυκλήρου* χειρὸς
 οὔθ' ἵπποδέσμων* οὔτε κολλητῶν* ὄχων 1225
 μεταστρέφουσαι. κεί μὲν εἰς τὰ μαλθακά
 γαίας ἔχων οἴακας εὐθύνοι δρόμον.
 6213 προυφαίνει' εἰς τοῦμπροσθεν, ὥστ' ἀναστρέφειν*,
 ταῦρος φόβῳ τέτρωρον* ἔκμαίων ὄχον'
 εἰ δ' εἰς πέτρας φέροντο μαργῶσαι* φρένας, 1230
 σιγῇ πελάζων ἀντυγι* ξυνείπετο
 6214 εἰς τοῦθ' ἕως ἔσφηλε* κἀνεχάιτισεν,*
 ἀψίδα* πέτρῳ προσβαλὼν ὀχήματος.
 σύμφυρτα δ' ἦν ἅπαντα· σύριγγές* τ' ἄνω
 τροχῶν ἐπήδων ἄξόνων τ' ἐνήλατα.* 1235
 αὐτὸς δ' ὁ τλήμων ἠνίασις ἐμπλακείς
 6215 δεσμὸν δυσεξήνυστον ἔλκεται δεθείς,
 σποδοῦμενος* μὲν πρὸς πέτραις φίλον κάρα,
 θραύων δὲ σάρκας, δεινὰ δ' ἐξαυδῶν κλύειν'
 σιῆτ', ὃ φάτναισι ταῖς ἐμαῖς τεθραμμέναι, 1240
 μὴ μ' ἐξαλείψητ'· ὃ παιρὸς τάλαιν' ἀρά.
 6216 τίς ἄνδρ' ἄριστον βούλεται σῶσαι παρῶν;
 πολλοὶ δὲ βουληθέντες ὑστέρῳ* ποδὶ
 ἐλειπόμεσθα. χῶ μὲν ἐκ δεσμῶν λυθεῖς
 τμητῶν* ἱμάντων οὐ κάτοιδ' ὅτῳ τρόπῳ 1245
 πίπτει, βραχὺν δὴ βίοντον ἐμπνέων ἔτι·
 6217 ἵπποι δ' ἐκρυφθεν* καὶ τὸ δύστηνον τέρας
 ταύρου λεπαίας* οὐ κάτοιδ' ὅπου χθινός.
 δοῦλος μὲν οὖν ἔγωγε σῶν δόμων, ἄναξ,
 ἀτὰρ τοσοῦτόν γ' οὐ δυνήσομαί ποτε 1950
 τὸν σὸν πιθέσθαι παιδ' ὅπως ἐστὶν κακός,
 6218 οὐδ' εἰ γυναικῶν πᾶν κρεμασθεῖν γένος
 καὶ τὴν ἐν Ἰδη* γραμματῶν πλήσειέ τις
 πεύκη,* ἐπεὶ νιν ἐσθλὸν ὄντ' ἐπίσταται.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΣΤ. 1257—1388.

Σφόδρα τεταραγμένος ὁ Θησεύς ἐκ τῆς ἀφηγήσεως τοῦ ἀγ-
 γέλου καταβάλλει ὑστάτην προσπάθειαν μίσους καὶ πορεύεται ἵνα

ἴδῃ τὸν κομιζόμενον νεανίαν καὶ τελευταῖον ἐλέγξῃ αὐτὸν διὰ τὴν αἰσχρὰν διαγωγὴν του.

Ὁ χορὸς ἐν τῷ τετάρτῳ στασίμῳ ἀντλῶν τὰ παραδείγματα τῆς παντοδυναμίας τῆς Ἀφροδίτης ἐκ τῶν προκειμένων συμβάντων ὕμνεϊ τὴν ἀνίκητον ἰσχὺν τοῦ ἔρωτος ἐπὶ πάσης τῆς ἐμφύχου καὶ ἀψύχου φύσεως, μεθ' ἧς ἐμφανίζεται ἡ Ἄρτεμις, ἀπὸ μηχανῆς θεός, ἀποκαλύπτουσα εἰς τὸν ἠθρῆα τὴν πλάνην του, τὴν ἐνοχλὴν τῆς Φαίδρας καὶ τὴν ἀθρότητα τοῦ Ἴππολύτου. Αἰτία πάντων τούτων ἡ Ἀφροδίτη ἢ μηχανευθεῖσα οὕτω τὴν τιμωρίαν τοῦ Ἴππολύτου διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν περιφρόνησιν. Κομίζεται εἶτα ὑποβασταζόμενος ὁ Ἴππόλυτος ὅστις πλήρης ἀπελπισίας διὰ τὴν ἄδικον καταπάτησιν τῆς ἀρετῆς του, εὐχεται ταχὺν τὸν θάνατον πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν ἀνεκφράστων αὐτοῦ ὀδυνῶν.

- AP. ὦ τλήμων, οἷσιν συμφοραῖς συνεζύγης·
τὸ δ' εὐγενές σε τῶν φρενῶν ἀπώλεσεν. 1390
- III. ἔα·
ὦ θεῖον ὀδμῆς* πνεῦμα· καὶ γὰρ ἐν κακοῖς
ῶν ἠσθόμην σου κἀνεκουφίσθην δέμας·
ἔστ' ἐν τόποισι τοισίδ' Ἄρτεμις θεά·
- AP. ὦ τλήμων, ἔστι, σοί γε φιλάτη θεῶν.
- III. ὀρθῆς με, δέσποινα, ὡς ἔχω, τὸν ἄθλιον; 1395
- AP. ὀρθῶ· κατ' ὄσσων δ' οὐ θέμις βαλεῖν δάκρυ σοι.
- III. οὐκ ἔστι σοι κυναγὸς οὐδ' ὑπερήτης,
- AP. οὐ δῆτ'. μάτρω μοι προσφιλῆς γ' ἀπόλλυσαι.
- III. οὐδ' ἵππονώμας* οὐδ' ἀγαλμάτων φύλαξ.
- AP. Κύπρις γὰρ ἡ πανοῦργος ὧδ' ἐμήσατο.* 1400
- III. ὦ μοι· φρονῶ δὴ δαίμον' ἢ μ' ἀπώλεσε.
- AP. τιμῆς ἐμέμφθη, σωφρονοῦντι δ' ἤχθετο.
- III. τρεῖς ὄντας ἡμᾶς ὤλεσ', ἠσθημαί, Κύπρις.
- AP. πατέρα γε καὶ σὲ καὶ τρίτην ξυνάρορον*.
- III. ὦ μωξα τοίνυν καὶ πατρός οὐσπραξίας. 1405
- AP. ἔξηπατήθη δαίμονος βουλευμασιν.
- III. ὦ δυστάλας σὺ τῆσδε συμφορᾶς, πάτερ.
- ΘΗ. ὄλωλα, τέκνον, οὐδέ μοι χάρις βίου.
- III. στένω σὲ μᾶλλον ἢ μὲ τῆς ἁμαρτίας.
- ΘΗ. εἰ γὰρ γενοίμην, τέκνον, ἀντὶ σοῦ νεκρός. 1410

- ΙΠ. ὦ δῶρα πατρὸς σοῦ Ποσειδῶνος πικρά.
 ΘΗ. ὡς μήποτ' ἔλθῃν ὄφελ' εἰς τοῦμὸν στόμα.
 ΙΠ. τί δ' ; ἔκτανές τ' ἄν μ', ὡς τότ' ἦσθ' ὄροισμένους.
 ΘΗ. δόξης* γὰρ ἤμεν πρὸς θεῶν ἔσφαλμένοι.
 ΙΠ. φεῦ·
 εἶθ' ἦν ἀραῖον* δαίμοσιν βροτῶν γένος. 1415
 ΑΡ. ἔασον· οὐ γὰρ οὐδὲ γῆς ὑπὸ ζόφον
 θεᾶς ἄτιμοι* Κύπριδος ἐκ προθυμίας
 ὄργαι κατασκήψουσιν εἰς τὸ σὸν δέμας.
 ἐγὼ γὰρ αὐτῆς ἄλλον ἐξ ἐμῆς χειρὸς 1420
 ὅς ἂν μάλιστα φίλιτος κυρῆ βροτῶν
 τόξοις ἀφύκτοις τοῖσδε τιμωρήσομαι.
 σοὶ δ', ὦ ταλαίπωρ', ἀντὶ τῶνδε τῶν κακῶν
 τιμὰς μεγίστας ἐν πόλει Τροίζηνιά *
 δώσω· κόραι γὰρ ἄζυγες γάμων πάρος 1425
 κόμας κεροῦνται* σοι, δι' αἰῶνος μακροῦ
 πένθη μέγιστα δακρῶν καρπουμένῳ.
 αἰὲ δὲ μουσσοπιὸς εἰς σὲ παρθένων
 ἔσται μέριμνα, κοῦκ ἀνώνυμος* πεσῶν
 ἔρωσ ὁ Φαίδρας εἰς σὲ σιγηθήσεται. 1430
 σὺ δ', ὦ γεραιῶν τέκνον Αἰγέως, λαβοῦ
 σὸν παῖδ' ἐν ἀγκάλαισι καὶ προσέλκυσαι·
 ἄκων γὰρ ὄλεσάς νιν· ἀνθρώποισι δὲ
 θεῶν διδόντων εἰκὸς ἐξαμαρτάνειν.
 καὶ σοὶ παραινῶ πατέρα μὴ στυγεῖν σέθεν, 1435
 Ἴππόλυτ'· ἔχεις* γὰρ μοῖραν ἢ διεφθάρης.
 καὶ χαῖρ'· ἐμοὶ γὰρ οὐ θέμις φθιτοῦς ὄρῳ
 οὐδ' ὄμμα χραίνειν θανασίμοισιν ἐκπνοαῖς·
 ὄρῳ δέ σ' ἤδη τοῦδε πλησίον κακοῦ.
 ΙΠ. χαίρουσα καὶ σὺ στεῖχε, παρθέν' ὀλβία· 1440
 μακρὰν δὲ λείπεις ῥαδίως ὀμιλίαν.
 λύω δὲ νεῖκος πατρὶ χορηζούσης σέθεν·
 καὶ γὰρ πάροιθε σοῖς ἐπειθόμην λόγους.
 αἰαῖ, κατ' ὄσων κιγάνει* μ' ἤδη σκότος·
 λαβοῦ, πάτερ, μου καὶ κατόρθωσον* δέμας. 1445
 ΘΗ. ὦμοι, τέκνον, τί δρᾷς με τὸν δυσδαίμονα ;
 ΙΠ. ὄλωλα καὶ δὴ νεοτέρων ὄρῳ πύλας.

- ΘΗ. ἦ τὴν ἐμὴν ἀναγνον ἐκλιπὼν φρένα ;
 ΙΠ. οὐ δῆτ' , ἐπεὶ σε τοῦδ' ἐλευθερῶ φόνου
 ΘΗ. τί φῆς ; ἀφίης αἵματός μ' ἐλεύθερον ; 1450
 ΙΠ. τὴν τοξόδαμνον παρθένον μαρτύρομαι.
 ΘΗ. ὦ φίλταθ' , ὡς γενναῖος ἐκφαίνει πατρί.
 ΙΠ. ὦ χαῖρε καὶ σύ , χαῖρε πολλά μοι , πάτερ.
 ΘΗ. ὦμοι φρενὸς σῆς εὐσεβοῦς τε κἀγαθῆς.
 ΙΠ. τοιῶνδε παίδων γνησίων εὐχου τυχεῖν . 1455
 ΘΗ. μή νυν προδῶς με , τέκνον , ἀλλὰ καρτέρει.
 ΙΠ. κεκαρτέρηται* τᾶμ' ὄλωλα γάρ , πάτερ·
 κρύψον δέ μου πρόσωπον ὡς τάχος πέλλοις.
 ΘΗ. ὦ κλείν' Ἀθηνῶν Παλλάδος θ' ὀρίσματα ,
 οἴου στερήσεσθ' ἀνδρός . ὦ τλήμων ἐγώ · 1460
 ὡς πολλά , Κύπρι , σῶν κακῶν μεμνήσομαι
 ΧΟ. κοινὸν τόδ' ἄχος πᾶσι πολίταις
 ἦλθεν ἀέλπτως .
 πολλῶν δακρύων ἔσται πίτυλος* .
 τῶν γὰρ μεγάλων ἀξιοπενθεῖς* 1465
 φῆμαι μᾶλλον κατέχουσιν .*

101	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	101
102	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	102
103	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	103
104	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	104
105	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	105
106	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	106
107	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	107
108	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	108
109	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	109
110	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	110
111	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	111
112	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	112
113	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	113
114	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	114
115	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	115
116	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	116
117	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	117
118	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	118
119	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	119
120	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	120
121	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	121
122	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	122
123	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	123
124	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	124
125	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	125
126	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	126
127	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	127
128	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	128
129	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	129
130	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	130
131	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	131
132	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	132
133	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	133
134	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	134
135	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	135
136	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	136
137	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	137
138	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	138
139	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	139
140	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	140
141	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	141
142	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	142
143	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	143
144	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	144
145	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	145
146	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	146
147	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	147
148	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	148
149	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	149
150	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ	150

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ

- 1 **ἀγάλατε** (τῆ γυναικί) **ἀγαλα**, ἐντ. ἐπί ἀχρήστου καὶ πολυτελοῦς γυναικός.
- 2 **ἄζυγα** (λέκτρων), **ἄζυξ**, ὁ καὶ ἦ=ὲ μὴ ὑποβληθεὶς ἔτι εἰς ζυγόν, καὶ **ἄζυξ λέκτρων**=κόρη ἄγαμος.
- 3 **αἰνέσας**=συγκατατεθείς, στέρξας εἰς...
- 4 **ἀκηράτου**, **ἀκήρατος**, (ἄ—κεράννουμι)=ἀμιγής, ἄθικτος, καὶ ἐνταῦθα=ἀθήριστος λειμών, μεταφορ. ἀμίαντος, ἱερός.
- 5 **άλιας** (λίμνας)=παραθαλασσίας (Λίμνης), ἀλιπέδου καταλλήλου δι' Ἰππασίαν.
- 6 **ἄλλως** (ἄλλως)=μάτην, ἀσκόπως, ἀνωφελῶς, **ἄλλως**, ἐνταῦθα ἴσονται μὲ τὴν κοινήν ἔκφρασιν=ἔτσι, ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε, στὰ κουτουροῦ.
- 7 **ἀλύω**, (ρῆμα ποιητ.)=ταράττομαι, ἀγανακτῶ, «χαλνῶ τὸν κόσμον».
- 8 **ἀμείβομαι** (σὲ λόγοις)=συνδιαλέγομαι.
- 9 **ἀμήχανος**=εὐθήτης, ἀπονήρευτη γυναῖκα.
- 10 **ἀμιλλᾶσθαι**, σύνταξον ὧδε: **φασὶ μόνον τοῦτο, τὴν δικάϊαν κάγαθὴν ἀμιλλᾶθαι βίῳ** (τούτῳ) **ὄτῳ παρῆ**. Καὶ κατ' ἐλευθέραν ἀπόδοσιν=μόνον ἢ δικαία καὶ καλὴ συνείδησις εἰς τὸν ἔχοντα αὐτὴν ἔχει ἀξίαν ἐφ' ἀμιλλῶν μὲ τὴν ζώην.
- 11 **ἀμφιπύρῳ** (βροντᾶ), **ἀμφίπυρος** (βροντή)=ὁ κεραυνὸς ὁ πυρώδης, καὶ ἔπειτα ὁ τοὺς κεραυνοὺς ἀκοντίζων Ζεὺς.
- 12 **ἀνάδημα**=ταινία δι' ἧς δένεται ἡ γυναικεία κόμη, ἐνταῦθα=στέφανος.
- 13 **ἀναίνεται**: **ἀναίνομαι** (**ἀν**, στερ. καὶ **αἶνος**)=ἀρνοῦμαι, περιφρονῶ.
- 14 **ἀνανδρον**—ος=ἐνταῦθα, ἡ ἄνευ ἀνδρὸς γυνή, ἄγαμος.
- 15 **ἀνασειράζει**, **ἀνασειράζω** (τὸν ἵππον) (**ἀνά**—σειρά=σχοινίον, χαλινός)=σύρνω τοὺς χαλινοὺς πρὸς τὰ ὀπίσω κάμνων τὸν ἵππον νὰ ἀνορθοῦται. Μεταφορ. Ἐπειτα=ἐκβάλλω τινὰ τῆς εὐθείας ἔλκων ὡς τὸν ἵππον, παρασύρω εἰς καταστροφὴν.

- 16 **ἀναστρέφειν** ὕπεν τὸ κατωτ. «**τέτρωφον ὄχον**» = ὥστε νὰ στρέφουν ὀπίσω οἱ τέσσαρες ἵπποι.
- 17 **ἀνεχαίτισε** = ἀνέτρεψε.
- 18 **ἀνιστορεῖς, ἀνιστορέω** = ἐρωτῶ, ἐξετάζω.
- 19 **ἀντιθέντας, (ἀναφ. εἰς τὸ βροτούς) ἀντιτίθημι** = παραθέτω τι ὡς ἀντίτιμον.
- 20 **ἀντυγος** (ἀπ. . .), **ἀντυξ, ἦ** = κυκλοτερές περίφραγμα, ὁ γυῖρος τοῦ δίφρου (ἔμπροσθεν καὶ ὀπίσθεν), χρησιμεύων ὡς λαβὴ τοῦ ἄρματοδρόμου ἢ πρὸς ἐξάρτησιν τῶν ἡνίων, ὡς ἐνταῦθα. Συνεχδοχ. λέγεται καὶ τὸ **ἄρμα** ὡς ἐν στ. 1231.
- 21 **ἀνώνυμος** = ὁ ἀνευ ὀνόματος, ἄρα ἀσήμαντος, ἄδοξος· καὶ **οὐκ ἀνώνυμος** = μεγαλῶνυμος, ἐνδοξοστάτη. Ἡ φυσικὴ σειρὰ τῆς ὄλης προτάσεως ἔχει: **Κύρις κέκλημαι, πολλὴ κοῦκ ἀνώνυμος Θεὰ** (παραθετικῶς) **ἐν βροτοῖσι, οὐρανοῦ τ' ἔσω**.
- 22 **ἀξιοπενθεῖς** = αἱ ἄξιοι πένθους, θρήνων.
- 23 **ἀραῖον**, ἐπὶ ἐνεργητ. σημεσίως = ὁ καθ' οὗ τις δύναται νὰ ἀράται.
- 24 **ἀρβύλαισιν, ἀρβύλη, ἦ** = ὑπόδημα τῶν χωρικῶν κτλ. ἐνταῦθα τὰ περὶ τὴν ἀντυγα ποδόσχημα πατήματα τοῦ δίφρου ἔπου προσαρμόζει τοὺς πόδας ὁ ἡνίοχος καὶ στηρίζεται ἰσχυρῶς κατὰ τὰς ἄρματοδρομίας.
- 25 **ἄρματος** (ὑφ. . .) = κάτωθεν τοῦ ἄρματος δηλ. πεζοποροῦντες πλησίον τῶν τεταμένων χαλινῶν τῶν ἵππων (**πέλας χαλινῶν**) πρὸλ. κατωτ. στ. 1243.
- 26 **ἄρρυθμος** = ἀσύμμετρος, ὑπερβολικός, ἀντίθετον **μέτριος**.
- 27 **ἀρυσάιμαν, Δωρικῶς, ἀντὶ ἀρυσάιμην**. Τοῦ **ἀρύτομαι** (ἀρύομαι) = ἀντλῶ ὕδωρ κ.τ.λ.
- 28 **ἀσπάζομαι**, εἰρωνικῶς λέγεται ἐνταῦθα.
- 29 **ἄστρων**, (βέλας) = τὸ οὐράνιον βέλος, ὁ κεραυνός. Ἡ ὄλη φράσις ἔχει: **οὔτε γὰρ πυρὸς (βέλος) οὔτε ἄστρων βέλος ὑπέριτερόν (ἔστιν) οἶον τὸ (βέλος ὃ) ἴησιν ἔρωσ ὁ Διὸς παῖς ἐκ χειρῶν τὰς Ἀφροδίτας**. Κατ' ἐλευθέραν ἀπόδοσιν = οὔτε ἡ φωτιὰ οὔτε ὁ κεραυνός θέν καίουν τόσον ὅσον ὁ ἔρωσ . . .
- 30 **ἀτηρὸν** (ἄτη) = ὀλέθριον.
- 31 **ἄτιμοι** (ἀργαί), ἐνταῦθα = ἀτιμώρητοι, ἀνεκδίχητοι.

- 32 ἄφελε, ἀντικείμενον τὸ ἀνωτ. ἐπίκρανον.
 33 ἄφρακτος=ἀπροφύλακτος, ἀφωπλισμένος.
 34 ἀψίδα (προσβαλῶν) = ρίψας τοὺς κύκλους τῶν τροχῶν ἐπάνω εἰς ὀγκῶδεις λίθους (ὁ πέτρος).
 35 βαλιαῖς, βαλιός, ἄ, ὄν=κατάστικτος τὸ δέρμα, ποικιλόχρους.
 36 βέλος=πᾶν τὸ βαλλόμενον, ἐνταῦθα=τὸ ἀκόντιον.
 37 βούταν (φόνον), βούτας, Δωρ.=βούτης, (βοῦς) καὶ ὡς ἐπίθετ. βούτης φόνος=σφαγή, θυσία βοῶν. Σύνταξον τὸ ἔδλον: Ἑλλὰς αἶα ἀέξει (αὔξει) ἄλλως βούταν φόνον παρὰ Ἄλφ. ἐπὶ τεράμνοισ τε Πυθ. Φοίβου. Μετάφρ. ἐλευθέρως=ἄδικα οἱ Ἑλληγες τιμῶσι διὰ θυσίων βοῶν τὸν Δία τῆς Ὀλυμπίας καὶ τὸν Ἀπόλλωνα τῶν Δελφῶν . . .
 38 βραχεία (γνώμη)=ἀπὸ περιωρισμένην ἀντίληψιν, τὸ κοινὸν «νοῦς κοντός».
 39 γαμβροῖσι, γαμβροὶ παρὰ τὴν γνωστὴν σημασίαν εἶναι ἐνταῦθα τὰ πεθερικά.
 40 γενναίων (δόμων) = εὐγενῶν, πλουσίων. Πρβλ. τὸ σήμερον «τῆς ἀνωτέρας κοινωνικῆς τάξεως».
 41 γηρῦση, γηρῦω, ομαι =λέγω μεγαλοφώνως.
 42 γναθμοῖς =διὰ τῶν σιαγόνων.
 43 γυναικῆ (ἐς -) =εἰς γυναικωνίτιν (ἐνταῦθα).
 44 δάκη (θηρῶν), δάκος (δάκνω), καὶ δάκη θηρῶν θηρία δάκνοντα (δαγκανιάρικα θηρία).
 45 δαμαλιζόμενα, δαμαλίζω, ομαι (δάμαλις, ἢ καὶ δαμάλης, ὁ=ὁ δαμάζων)=δαμάζω, ἡνιοχῶ.
 46 δέμας, τὸ=τὸ σῶμα.
 47 δεργμάτων (δέρκομαι) κρεῖσσον =θέαμα ἕπερ ἡδυνάτουν νὰ ἀτενίσουν αἱ . . .
 48 διαφθερεῖν, σύνταξον οὕτως: οὐκ ἔστι (φάρμακον τοιοῦτον) ὁποῖφ ἔμελλον οὕτως διαφθερεῖν (ταῦτα, δηλ: τὰ ἐμά φρονήματα) ὥστε πεσεῖν τοῦμπαλιν φρενῶν=δὲν ὑπάρχει τοιοῦτον δέλεαρ δι' οὗ ἔμελλον τόσον νὰ διαστρέψω τὰς πεποιθήσεις μου, ὥστε νὰ χάσω τὰ λογικά μου.
 49 δόξης=τῆς κρίσεως, τοῦ ὀρθῶς δοκεῖν.
 50 δρομάδα, (Ναῖάδα) δρομάς, ὁ καὶ ἡ,=δρομαίως τρέχουσα (Ναῖάς), ἐρμητικῆ.

- 51 *δυσεξήνηστον* (δεσμών) = ἀπὸ τὸν ὁποῖον δύσκολον ἦτο γὰρ
ξεμπερδευθῆν (δύσ — ἐξ — ἀνώω).
- 52 *ἐγχριμπιτόμεναι, ἐγχρίμπτω, ομαι* = προσπελάζω, κατα-
διώκω ὡς ἐνταῦθα.
- 53 *εἴληχεν, λαγχάνω* = λαμβάνω διὰ λαχνοῦ μερίδιόν τι. Ἡ
ἔλη πρότασις μετὰ τὸ *κηπεύει* ἔχει: *Αἰδῶς κηπεύει*
δρέπεσθαι (τὸν λειμῶνα) *τούτοις, ὅστις* (περιληπτ. ἀντι-
οὔτινες) εἴληχε τὸ σωφρονεῖν εἰς τὰ πάνθ' ὁμῶς μη-
δὲν διδακτὸν ἀλλ' ἐν τῇ φύσει. = Ἡ αἰδῶς καλλιεργεῖ
τὸν λειμῶνα ὥστε γὰρ δρέπεται ὑπὸ τούτων αἴτινες ἔχουσι
λάβει τὴν σωφροσύνην καθ' ἕλα γενικῶς οὐχὶ ἐκ διδασκα-
λίας ἀλλ' ἐκ φύσεως.
- 54 *εἴσομαι, (αἰδα)* σύντ. *τῆς σῆς τόλμης γεγευμένος* εἴσομαι
(πῶς σὴ δέσποινα προσόψεται νιν, Θησέα) = κεκτημένος δὲ
πεῖραν τῆς τόλμης σου, θὰ γνωρίζω πλέον (καὶ πῶς ἡ...)
- 55 *ἕκαστον* (ἀναφ. εἰς τὸ *σπέρμα*) καὶ σύνταξον: *πρίασθαι*
σπέρμα παίδων, ἕκαστον (ἀντι) τοῦ τιμήματος τῆς
ἀξίας, δηλ. γὰ ἀγοράσῃ παιδιὰ ἀντι τοῦ ποσοῦ τοῦ ἀπαι-
τεῖ ἢ ἀξία των.
- 56 *ἔκδημος, ἐκδημος* (ἔρω) = ὁ ἐξω τοῦ δήμου ὢν, ἐναντίον,
ἐνδημος· καὶ ὁ ἔρω χαρακτηρίζεται οὕτω ἐνταῦθα, διότι
τὸ ἀντικείμενον αὐτοῦ διέτριβε μακράν.
- 57 *ἐκπονεῖ, (πέπλοισιν)* = περικοσμεῖ διὰ... .
- 58 *ἐκρυφθεν, κατὰ συγκοπὴν ἀντι τοῦ: ἐκρύφθησαν.*
- 59 *ἔλκει, σύντ. ἔλκει δὲ (ἵππους) ἱμᾶσιν εἰς τοῦπισθεν ἀρτη-*
σαι, (ἐκ τούτων) δέμας ὥστε ναυβ. ἔλκ. κώπην. = σύ-
ρει μὲ τοὺς ἱμάντας τοὺς ἵππους πρὸς τὰ ὀπίσω στήριξας
ἐξ αὐτῶν τῶν ἱμάντων τὸ σῶμα ὅπως ὁ ναύτης... .
- 60 *ἐμήσατο (μάομαι)* = ἐπεθύμησε, ἠθουλήθη.
- 61 *ἐνήλατα (ἄξόνων)* = οἱ πασσαλίσκοι οἱ σφίγγοντες τὸν ἄξονα
ὥστε γὰρ μὴ ἐξέρχεται τῆς ὀπῆς τοῦ τροχοῦ κατὰ τὴν κί-
νησιν.
- 62 *ἐντύναθ' (ἐντύνατε, συχνότατον παρ' Ὀμήρ.)* = ἐτοιμάσατε
διὰ τὰ ἄρμ. τοὺς ζυγοφόρους... .
- 63 *ἐξαιρεῖ* (—θήρας) *ἐξ—αἰρέω—ῶ*, ἐπὶ κυνηγίου ἰσοδυναμεῖ
μὲ τὸ σήμερον· σηκώνω τὸ κυνήγι ἀπὸ τὴν φωλεάν του μὲ
τοὺς σκύλλους, ἔπειτα καταδιώκω, σκοιῶν κ.τ.λ.)

- 64 ἐξέδωκεν = ὑπάνδρευσεν (ἢ Κύπρις). Ἡ ὅλη φράσις ἔχει:
Κύπρις ἐξέδωκε τόκῳ Ἀλκμήνης τὴν (ἐν) Οἰχαλία
πῶλον ἄζυγα λέκτρων . . . ζεύξασα ἀπὸ Εὐρυτίων οὐ-
κων, ὅπως δρομάδα Ναῖδα Βάκχαν τε σὺν αἵματι κλπ.
- 65 ἐξέφηγε, σύνταξον: χρόνος ἐξέφηγε κακοὺς θνητῶν, ὅταν
τύχη, προθεῖς (τούτοις) κάτοπτρον, ὥστε παρθένω . . .
 = ὁ καιρὸς ἀποκαλύπτει συνήθως τοὺς κακοὺς ἐνωρίτερον
 ἢ ἀργότερον, τοποθετήσας ἔμπροσθέν των καθρέπτην
 ὅπως . . .
- 66 ἐξομόροξομαι — ἐξομόρογνυμι, μαι = σπογγίζω τι ἀπ' ἐμαυ-
 τοῦ, ἀποπλύνω, καθαρίζω (ὡς ἐνταῦθα).
- 67 ἐπεμβαίνειν, ἐπεμβαίω τινι = ἐπιτίθεμαι, προσβάλλω . . .
- 68 ἐπίκρανον = γυναικεῖον κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, δι' οὗ συνε-
 κρατεῖτο ἡ κόμη.
- 69 ἐπίλογχον (βέλος) = τὸ φέρον εἰς τὴν ἄκραν, λόγχην, αἰχμὴν
 σιδηρᾶν.
- 70 ἐπιστρατεύση, σύνταξον: εἰσάγων γλυκεῖαν χάριν ψυχᾶ
 (ἐκεῖνων) οὖς (ἂν) ἐπιστρατεύση (μέσον ρῆμα).
- 71 ἔποχον (μανίας λόγον) ἔποχος, ὁ καὶ ἡ, = ὁ ἐποχοῦμενος
 τινός, καὶ ἐνταῦθα = λόγος ὀχοῦμενος ἐπὶ τῆς μανίας (ὡς
 ἐπὶ ἄρματος), ἄρα μανιώδης.
- 72 ἔργον (ἤδη, τοῦ οἶδα), σύντ. ἤδη τὸ ἔργον (ὃν δυσκλεῆς) = τὸ
 αἰσχρᾶ δρᾶν (ἀνωτ.)
- 73 ἔρπει (οἶον) = πῶς ἐπέρχεται.
- 74 ἐστέλλου, σύντ. ἐστέλλου ἐπὶ πόθον θήρας = ἐπόθεις θη-
 ρᾶσαι.
- 75 ἔσφηλε (ὑποκ. ὁ ταῦρος) = τὸ ἔκαμε νὰ προσκρούσῃ.
- 76 εὐθύς (Ἄργους) = εὐθύ, τὴν κατ' εὐθειαν πρὸς τὸ Ἄργ. . . .
- 77 εὐκλεῆς (ἐνν. τὸ ἀπόλλυται, ἐκ τῶν κάτωθι) = ἔντιμος θεω-
 ρουμένη, κοινῶς «μὲ τὴν τιμὴν τῆς».
- 78 εὐπήχεις (χεῖρας), εὐπηχυς, ὁ καὶ ἡ εὐπήχεις χεῖρες =
 αἱ ἔχουσαι ὠραίους πήχεις, μπράτσα.
- 79 ἔχει (ἀνάγκην), ἡ ὅλη φράσις οὕτως: ἔχει δ' ἀνάγκην (τοιαύ-
 την, ὁ γῆμας) ὥστε (ἦ) κηδεύσας καλοῖς γαμβροῖς, καί-
 ρων (αὐτοῖς) σώζεται πικρὸν λέχος ἢ χηρηστὰ λέκτρα
 λαβῶν, πενθερούς δ' ἀνωφελεῖς πιέζει τὸ δυστ. τῷ
 ἀγαθῷ.

- 80 ἔχεις = γινώσκεις.
- 81 ζεύξασα (ἀπό-) ἀποζεύξασα = ἀποχωρίσασα, ἀπομακρύνασα τῶν . . .
- 82 ἤλθες, σύνταξον: ὡς καὶ σὺ (ὦ Πρόσπολε) ἤλθες εἰς συναλλαγὰς ἡμῖν λέκτρων πατρὸς ἀθίκτων = ἤλθες εἰς ἀνηθίκους διαπραγματεύσεις πρὸς ἡμᾶς περὶ τῆς γυναικὸς τοῦ πατρὸς ἦν οὐ θέμις θιγεῖν.
- 83 θεάν, κεῖται βραχυλογ. ἀντί: ἱερὸν θεᾶς (Ἀφροδίτης ἐπὶ Ἴππολύτῳ) καὶ ἡ πρότασις = (οἱ ἄνθρωποι) ὀνομάσουσι τὸ λοιπὸν ἰδρῦσθαι θεάν ἐπὶ Ἴππολύτῳ καὶ κατ' ἐλευθέραν ἀπόδοσιν = ὁ κόσμος εἰς τὸ μέλλον θὰ ὀνομάσῃ τὸ ἴδρυμα τοῦτο ἱερὸν Ἀφροδίτης ἐπὶ Ἴππολύτῳ.
- 84 θρασύσπλαγχος = ὁ ἔχων τὰ σπλάγχχνα θρασέα, τὴν καρδίαν τολμηράν, γενναϊόκαρδος.
- 85 θυραῖα (φρονήματα ἀνδρῶν) ποιητικὴ χρῆσις ἀντί: τὰ φρονήματα τῶν θύραθεν ἀνδρῶν = τὰς σκέψεις τῶν ἔξω τῆς θύρας, τῶν ἄλλων ἀνθρώπων (ἠξεύρει ἢ γλῶσσα νά...)
- 86 θωῦξαι, θωῦσσω, μετὰ δοτ.: (κυσί) = φωνάζω δυνατὰ παρορμῶν τοὺς σκύλλους ἐπὶ τὸ θήραμα.
- 87 Ἴδη, πιθανῶς πρόκειται περὶ τῆς Κρητικῆς Ἴδης (σημ. Ψηλορείτης).
- 88 ἱερὸν (κῦμα) = ἐκπληκτικόν, θεόπεμπτον κῦμα. Τὸ ὑπερφυσικόν ἐκεῖνο κῦμα ὑπενόει θεῖαν, ἱερὰν αἰτίαν.
- 89 ἰόντα, σύνταξον (ἔρωτα) ἰόντα διὰ πλείστας (γεν.) συμφορᾶς θνατοῖς, δταν . . . (ἢ δοτικ. θνητοῖς ἀντιπεριποιητ. εἰς τὸ ἰόντα) καὶ ἔρχομαι διὰ συμφορᾶς τινι = μηχνῶμα: συμφορὰν κατὰ τινος· πρβλ. διὰ μάχης ἰέναι τινί, δι' ἔχθρας . . . κλπ.
- 90 ἱποδέσμων = τῶν ἱμάντων.
- 91 ἱποκρότων (γυμνασίων), ἱποκρότος, ον = ὁ ὑπὸ τῶν πατημάτων τῶν ἱππων ἀντηχῶν.
- 92 ἱππονώμας (νέμω-) = ὁ νέμων ἱππους, ὁ φρονιζῶν περὶ τῶν ἱππων (τῆς θεᾶς).
- 93 καθίστατο (καθ- ἴζω, καθ- ἴζομαι) = ἴδρυσε, ἀνήγειρε.
- 94 καιρός, ἐνταῦθα = ἡ ὀρθὴ σχέσις τῶν ἐννοιῶν, δηλ. ἐάν ὁ ἄνθρωπος σαφῶς διέκρινε τὰ πράγματα, δὲν θὰ μετεχειρίζετο τὴν ἰδίαν λέξιν (αἰδῶς) διὰ δύο διαφορετικὰς ἐννοίας.

- 95 **κἀφανήσεται** ὑποκ. τὸ προηγ. **πρᾶγμα** = ἐκφανές γενήσεται, θά κοινολογηθῆ εἰς τὸν κόσμον.
- 96 **κακῶ** (σύντ.) = πρὸς ζημίαν μου, ἐπὶ κακῶ.
- 97 **καλά**, ἐνν. τὸ κατωτ: **δρῶση**.
- 98 **κάμπυαιμι** (-τέλος βίου) **κάμπιω τὸ τέλος τοῦ βίου** = κάμπω τὴν τελευταίαν στρεφὴν τοῦ βίου, ἄρα τελειῶνω τὸν βίον (ἢ μεταφορὰ ἐκ τῶν ἵπποδρομίων).
- 99 **καταπεπληγμένη**, κοινῶς = φρενιασμένη ἀπό...
- 100 **κατέσχετο** (-ἔρωτι) μετὰ παθητ. σημ.
- 101 **κατεύνασεν. κατευνάζω** = ἀποκοιμίζω, καὶ μεταφ. ἐπὶ τοῦ θανάτου = ἐθανάτωσε. Σύνταξον τὴν ἄλλην φράσιν: **κατεύνασε γὰρ** (ἢ Κύπρις) **πότμω φονίῳ τοκάδα Διογόν. Βάκχου τὸν νυμφευσάμεναν βροντᾶ ἀμφιπύρῳ** = ἐθανάτωσε δηλ. μὲ φονικὴν τύχην τὴν μητέρα τοῦ υἱοῦ τοῦ Διὸς Βάκχου, τὴν συγκοιμηθεῖσαν μετὰ τοῦ κεραυνοφόρου Διὸς.
- 102 **κατέχουσι** = ἐπικρατοῦν, διαρκοῦν.
- 103 **κατόρθωσον** = ἀνέγειρε, ἀνασῆκωσον.
- 104 **κατόψιον** (-γῆς τῆσδε) **κατόψιος, ον** = τόπος προσφέρων θέαν...
- 105 **καχλάζον** = ἀνυψῶνον (γύρω πολὺν ἀφρὸν ὡς τὸ κοχλάζον νερόν) ἕνεκα τοῦ θαλασσίου ἀνέμου.
- 106 **κεκαρτέρηται** (τὰ ἐμὰ) = ἡ ἐμὴ καρτερία ἔληξε.
- 107 **κεροῦνται**, τοῦ κείρομαι μέσ. μέλλ.
- 108 **κηδεύσας, κηδεύω**, ἐνταῦθα = συμπεθερεύω.
- 109 **κηπεύει** = καλλιεργεῖ τὸν λειμῶνα μὲ τὰς...
- 110 **κηραίνεις, κηραίνω** (**κέαρ**—**κῆρ**=**καρδία**)=μεριμνῶ ἀγωνιῶδῶς.
- 111 **κιγάνει** (κιχάνει)=κατέρχεται.
- 112 **κολλητῶν** (ῥαχων) = τῶν καλοκαμωμένων ὀχημάτων.
- 113 **κομήτη** (λειμῶνι), **κομήτης λειμῶν**=ὁ κομῶν ἐν τῇ χλόῃ, θάλλων, ποιῶδης.
- 114 **κρατεῖ**, σύνταξον τὴν πρότασιν, **ἀλλὰ κρατεῖ ἀπολέσθαι** (τινὰ) **μὴ γιγνώσκοντα** = προτιμότερον εἶναι ἀγνοῶν τις τὴν τρέλλαν του ν' ἀποθάνῃ.
- 115 **κρηνίδος, κρηνίς**, (κρήνη) = βρυσοῦλα.

- 116 **κυμοδέγμονος** (ἀκτῆς) = τῆς τὰ κύματα δεχομένης, ἐφ' ἧς
 θραύονται τὰ κύμ. . . (Τροϊζηνιακῆς παραλίας) ἴδ. στ.228.
- 117 **κῶμος** = ὄμιλος ἀκολούθων, παρέα.
- 118 **λέγειν** = λέγειν κκκῶς, πρβλ. τὸ κοινὸν «τῆς τὰ ψάλλω».
- 119 **λεισαίας** (χθονός) = τῆς ἀποκρήμνου.
- 120 **λέλανεν**, ἐνεστ. **λάσκω** = βῶ, κραυγάζω, θορυβῶ.
- 121 **λέσχαι**, ἐνταῦθα = αἱ λεσχηγνῖαι, αἱ κενολογίαι.
- 122 **λήματος**, **λήμα**, (**λάω**) = διάθεσις καλῆ τῆς ψυχῆς, θέλη-
 σις, ἀποφασιστικότης.
- 123 **λοίσθιον** -ος = τελευταῖος, πρβλ. τὴν φρ. πνέει τὰ **λοί-
 σθια**.
- 124 **μαῖα** = τροφός, τὸ κοινὸν **κυροῦλα**.
- 125 **μαινόμενον** (τὸ —), οὐδέτ. μετοχ. ἀντὶ τοῦ ἀπαρεμφ. = τὸ
 μαίνεσθαι κκκόν ἐστι.
- 126 **μαργῶσαι** (ὑποκ. αἱ πῶλοι) ἐνεστ. **μαργάω** -ῶ = μαίνομαι.
- 127 **μάπτει**, **μάπτω** = ἀρπάζω.
- 128 **μάταιον** = ἀνεκτέλεστον.
- 129 **μέλος** — σύνταξον: **ὁ δ' ἦλθε ἔχων ἐπ' ἀκταῖς ταῦτόν
 ἡμῖν μέλος δακρύων** = ἔφθασε δὲ καὶ ὁ ἴππ. κοντὰ εἰς
 τὰς ἀκτὰς ἔχων τὰς ἰδίας ἀφορμὰς δακρύων ὡς ἡμεῖς. Τὸ
μέλος κεῖται μεταφορικῶς· πρβλ. τὸ κοινόν: «βασταῖ τὸν
 ἴδιον σκοπόν. . .»
- 130 **μεταστρέφουσαι**, ἀμετάβ. ἀντὶ τοῦ μέσου: = φροντίζουσαι,
 συλλογιζόμεναι.
- 131 **μολών**, σύντ. **μολών σὺν ποδὶ πατρὸς** = ἐλθὼν σὺν τῇ
 ἐπιστροφῇ τοῦ πατρὸς.
- 132 **μυστηρίων** = τῶν Ἑλευσινίων.
- 133 **μωρίαν** (ἀφηρέθη) = εἶναι ἀπηλλαγμένη ἀπὸ παραστρατή-
 ματα γυναικεῖα, δηλαδὴ ἀνήθικον διαγωγὴν.
- 134 **νασμῶν**, **νασμός**, ὁ, (νάω) = ρεῦμα, ρυάκιον.
- 135 **ναυκλήρου**, (ἢ παρομοίωσις ἐκ τῶν πλοίων ἴδε καὶ κατωτ.
 στ. 1227 **οἶακας** = ἡνίας) = ἡνιόχου.
- 136 **ναυστολεῖ**, **ναυστολῶ** (ἀμετάβ.) (**ναῦς** — **σιέλλομαι**) κατα-
 φθάνω ἐπὶ πλοίου.
- 137 **νεανικὸς** (φόβος) = σφοδρὸς, ἰσχυρὸς, ὡς εἶναι εἶναι αἱ ἰδιό-
 τητες τῶν νέων.

- 138 *νῦν* = αὐτὸν (τὸν Ἰππόλ:) ἀντων. προσωπική κατά τὴν Δωρικὴν διάλεκτον.
- 139 *ξυνάορον* (συνήορον) *συνήορος* (συν — ἀείρω) = συνεζευγμένος τινί, σύζυγος.
- 140 *ξυνοικῶν* (. . . ἤθασι) = σφόδρα ἔμπειρος εἰς τὰ ἵππικὰ πράγματα.
- 141 *ὀ* (στάξεις) = ὅστις (στάξεις), τὸ ἄρθρον ἐνταῦθα ἰσοῦται ἀναφορ. ἀντωνυμία.
- 142 *ὀδμήης* (πνεῦμα) ἐρμήνευσον ὡς *πνεῦμα θείας ὀδμῆς*.
- 143 *ὀμοκλή, ὀμοκλή*, ἢ λέξις συνηθεστάτη παρ' Ὀμήρω = μετὰ δυνατῆς κραυγῆς (ὡς πράττουν οἱ ἠνίοχοι πρὸς παρόρμησιν τῶν ἵππων).
- 144 *ὀπισθόπους*, *ὀ*, *ἦ*, = *ὀ* ὀπισθεν βαδίζων.
- 145 *ὀρθόν*, σύναψον: *ὀρθὸν δ' ἐς οὐρανὸν ἵππον ἔστησαν κρᾶτος οὖς τε*.
- 146 *ὀρθοῦσθαι*, ὑποκ. *τὴν γνώμην* = τὸ νὰ ἀνορθωθῆ (μετὰ τὴν κατάπτωσιν) ὁ νοῦς, ἢ συνείδησις . . .
- 147 *ὀρίσματα* = ἕρια, σύνορα.
- 148 *ὀρπακα*, ἄωρικῶς *ὀρπαξ* — ακος ἀντὶ τοῦ ἀττ. *ὀρπηξ* = βλαστὸς τρυφερὸς, κλάδος δένδρου ἐξ οὗ κατασκευάζεται τὸ ἀκόντιον.
- 149 *παιδεύματα*, ἀντὶ ἐνικοῦ *παιδευμα*, καὶ τοῦτο ἀφηρημ. ἀντὶ συγχεκριμ. = τρόφιμος, μαθητῆς τοῦ Πιθ.
- 150 *πάρα* = πάρεστι.
- 151 *παρακόπτει, παρακόπτω*, κυρίως ἐπὶ τῶν νομισμάτων = παραχαράττω, κόπτω κίβδηλα νομίσματα, καὶ μεταφορ. *παρακόπτω τὰς φρένας* (τινὸς) = κτυπῶ καὶ καθιστῶ τὸν νοῦν τοῦ νόθου, πλαστοῦ, τεταραγμένον, τοῦ διαστρέψω τὰς φρένας κ.λ.π. καὶ *παρακεκομμένος* = παράφρων.
- 152 *παραπλάγχθην, παραπλάξω*, ὁμαι = παραπλανῶμαι, παρὰσύρομαι.
- 153 *πέμπετε*, ἐνταῦθα = ὀδηγήσατε, κομίσατε, συνοδεύσατε.
- 154 *πέρθοντα* ἐνν. ἐκ τῶν κατωτ. τὸ *θνητοῦς* = τὸν πορθοῦντα, τὸν καταβάλλοντα τοῦς . . .
- 155 *πέτραν* (— Παλλάδος) = παρὰ τὸν βράχον τῆς Ἀθηνᾶς, τὴν Ἀκρόπολιν: Ἡ φυσικὴ σειρὰ τῆς ἔλης προτάσεως ἔχει:

- καθίστατο ἢ (Φαίδρα) γὰρ *Κύπριδος παρ' αὐτὴν πέτραν Παλλάδος, κατόπιον γῆς τῆσδε.*
- 156 *πέτραν* (Ἐσκληπ.) = τοὺς περὶ τὴν Ἐπίδαυρον βράχους.
- 157 *πεύκην*, συνεκδοχ. ἀντί: *δέλτων*: οἱ ἀρχαῖοι ἔγραφον ἐπιπινακίδων κατασκευαζομένων συνήθως ἐκ πεύκης.
- 158 *πιέζει* = πειράται: *πιέζειν*, προσπαθεῖ νὰ καταπνίξῃ, νὰ μαλάξῃ τὴν δυστυχίαν (ἐκ τῆς κακῆς συζύγου ἢ τῶν ἀνωφελῶν πενθερῶν) διὰ τοῦ ἀγαθοῦ (χρησιτῆς συζύγου καὶ καλῶν πενθερικῶν).
- 159 *πίτυλος* = θόρυθος ἐκ σταγόνων, ταχέως καὶ ἀφθόνως πιπτουσῶν.
- 160 *πολλή* = ἄξια πολλοῦ λόγου, ἰσχυρά, μεγάλη, πρβλ. καὶ τὸ σιμεριν. *μέγας καὶ πολὺς.*
- 161 *πόντιου* τοῦ Εὐξείνου.
- 162 *πράσσειν*, ἢ ὅλη πρότασις ἔχει: *καὶ δοκοῦσίν μοι* (ὕποκ. οἱ θνητοὶ) *πράσσειν κἀκίον οὐ κατὰ φύσιν γνώμης* = μὲν φαίνονται οἱ ἄνθρωποι ὅτι δυσαναλόγως πρὸς τὴν κρίσιν των μᾶλλον κακῶς ἔχουσι ἢ καλῶς.
- 163 *προσβεῦω*, (μεταδ. κτ.) = ἀπονέμω τὰ προσβεῖα, τιμῶ ἐξαιρετικῶς.
- 164 *προκόψασα* (—τὰ πολλὰ) *πρὸ* — *κόπτω*, κυρίως ἐπὶ τῶν προχωρούντων καὶ κοπτόντων τὰ δάση ἵνα ἀνοίξῃσι δρόμον εἰς τοὺς ἀκολουθοῦντας, καὶ γενικῶς = προπαρασκευάζω τι, προετοιμάζω, ὡς ἐνταῦθα.
165. *προνόπιον*, τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τῆς οἰκίας (πρὸ — ὦψ — πρὸς) τὰ πρόθυρα, καὶ μεταφορ. ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς Τροίτζης, ὡς ἐξωτάτου προτύλου τῆς Πελοποννήσου, ἐν σχέσει πρὸς τὴν Ἀττικὴν.
- 166 *προσιπεσὼν*, *προσιπίτω* τινί = πίπτω εἰς τὰ πόδια τινός, προσκολλῶμαι. Ἡ ὅλη πρότασις νοητέα: *προσιπεσὼν* (ὁ ἴππ. τῆ παρθένῳ) *μείζω* (σύστοιχος αἰτιατ. πληθ. οὐδετ). *τῆς βροτείας δμιλλας* = προσκολληθεὶς εἰς τὴν παρθένον μὲ τὰς συγαντήσεις του εἰς μεγαλύτερον βαθμὸν ἀφ' ὅσον ταιριάζει εἰς θνητόν.
- 167 *προτιμήσω*, τὸ *προτιμῶ* ἐνταῦθα = φροντίζω, ἐνδιαφέρομαι, σκέπτομαι: ἢ πρότασις ἔχει: (*οὐ γὰρ προτιμήσω τὸ κακὸν τῆσδε* (τῆς Φαίδ.) *τὸ μὴ οὐκ παρασχεῖν ἐμοὶ*

- δίκην τσαύτην τοὺς ἔμοὺς ἐχθροὺς ὥστε . . .*) = δὲν θὰ ζαλισθῶ διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Φαίδρ. οὕτως ὥστε νὰ μὴ τιμωρηθοῦν οἱ ἐχθροί μου καὶ νὰ ἱκανοποιηθῶ.
- 168 *πύργοις, πύργοι*, ἐνταῦθα = τὰ ἀνάκτορα.
- 169 *πῶλον, πῶλος*, ὁ καὶ ἦ, = πουλαράκι, κεῖται μεταφορ. ἐπὶ παρθένου πρὸλ. *δάμαλις, μόσχος*.
- 170 *πῶμα* (πίνω, πέπωκα) = ποτόν.
- 171 *ῥᾶον* (ῥ' ῥτω . . .). Ἡ ἕλη φράσις: *ῥᾶον δ'* (ἔστι) *διω γυνή ἴδρυνται κατ' οἶκον οὔσα τὸ μηδὲν καὶ ἀφελῆς εὐθηθία* = ὠφελιμώτερον εἰς ἓνα ἄνδρα εἶναι σύζυγος ἢ τις στέκεται ὡς ἄγαλμα (*ἴδρυνται*) εἰς τὸ σπίτι, σὰν ἓνα μηδενικὸ καὶ ἀπλοϊκῆ ἀπὸ βλακειάν.
- 172 *ρυτοῖς* (ρέων), *ρυτὸς* = ρέων (τρεχούμενο νερὸ) = ρυτοὶ νασμοί.
- 173 *σεμνόν, τό*, = ἡ σεμνότης καὶ ἐνταῦθα = ἡ ἀλαζονεία· ἐν στιχ. 99 *σεμνὸς* = σεπτὸς, σεβαστὸς.
- 174 *σῖγα* ἐπίρρ. = σιωπηλῶς καὶ *σῖγα ἔχω στόμα* = σιωπῶ.
- 175 *σίδηρος*, κατὰ συνεκδοχὴν ἐνταῦθα = τὸ δρέπανον.
- 176 *σποδούμενος* (*σποδέω, σποδός, ἦ..*) = ἐκτινασσόμενος μὲ τὸ κεφάλι εἰς τοὺς βράχους (*πέτραις*).
- 177 *στηρίζον*, ἀμετάβ. = στηριζόμενον.
- 178 *στόμια* (पुरιγενῆ) = τὰ (διὰ τοῦ πυρὸς σφυρηλατηθέντα) αἰδήρια τῶν χαλινῶν.
- 179 *συνεχῆς* = συνεχόμενος πρὸς τὰ ἀνάκτορα.
- 180 *σύριγγες* = αἱ ὀπαὶ τοῦ κέντρου τῶν τροχῶν εἰς ἃς εἰσέρχεται ὁ ἄξων.
- 181 *σφάλλω* (τινά) μτβ. = ἐμβάλλω τὸν πόδα μου ἵνα ρίψω τινά, καὶ γενικῶς = καταβάλλω, συντρίβω.
- 182 *σχολή* = ἀργοσχολία, τὸ καθησί.
- 183 *τέλη* = αἱ ἱεραὶ τελεταί.
- 184 *τέραμνα* (ἢ τέρεμνα οἰκίων) = θάλαμοι, στέγχι.
- 185 *τέτρωρον* (ἐκ τοῦ τετράρορος) = τέσσαρες ἔπποι συνεζευγμένοι, τέθριππον ἄρμα.
- 186 *τλάμων* ἐνν. τὴν Ἰόλην.
- 187 *τμητῶν* (ἱμάντων) = τῶν κομματιασθέντων (ἀπὸ τὴν ἔρμηγ τῶν ἔππων) ἱμάντων.

- 188 **σύνδεσμα**, τά, ἑτερογενῆς πληθυντ. τοῦ ἀρσενικοῦ **σύνδεσμος**, ἑ, καί **μελέων σύνδεσμα** = οἱ τένοντες μέ τοὺς ὁποίους συνδέονται τὰ μέλη τοῦ σώματος.
- 189 **τοκάδα**, τοκάς, ἦ, = ἦ γεννήσασα, ἦ μήτηρ.
- 190 **ῥλην**, ῥλη, ἐνταῦθα = δάσος, δρυμός.
- 191 **ὑπεξελῶν** (ὑπεξαίρέω) = ἀσυναίσθητως καταστρέψας τὴν περυσίαν . . .
- 192 **ὑστέρω** (ποδί) = ὡς καθυστεροῦντες εἰς τὸν δρόμον.
- 193 **φέρουσι** = σύρουν τὸ ὄχημα.
- 194 **χθόνιος** σύναψον πρὸς τὸ : **βροντή**.
- 195 **φέρβειν**· **φέρβω** (βοτὰ) = βόσκω τὰ ζῷα, πρὸς. καὶ τὸ στρατιωτ. **ἵππο** — **φορβή**.
- 196 **φρονοῦσα** (πλεῖον) = νοημονεστέρα ἀπὸ . . .
- 197 **χάρις**, ἐνταῦθα = εὐμενῆς διάθεσις, καλωσύνη ἀξιαγάπητος.
- 198 **ᾠπασεν**, **οπάζω** = εἶδω, παρέχω.

024000028068

250/25

